

İLHAM ƏLİYEV diplomatiyasının tarixi zəfəri

Moskva Bəyannaməsi Azərbaycan ilə Rusiya münasibətlərini yeni müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəltdi və ölkəmizin milli maraqlarının birmənalı qəbulunu rəsmiləşdirdi

Düən ölkəmizin siyasi həyatında daha bir tarixi hadisə yaşandı.

Prezident İlham Əliyevin Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə bu ölkəyə rəsmi səfəri çərçivəsində aparılan mühüm danışıqlarla yanaşı, Müttəfiqlik Bəyannaməsinin imzalanması iki dost ölkə arasındakı münasibətlərin yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu, daha da dərinləşəcəyini, iqtisadi əlaqələrin isə ən yüksək səviyyəyə yüksələcəyini təsdiqlədi.

Azərbaycanın milli maraqlarına xidmət edən sənəd

Öncə prezidentlər təkbətək görüşdülər və diplomatik münasibətlərin yaradılmasının 30 illiyi ərəfəsində keçirilən görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri müzakirə etdilər.

İlham Əliyevin Prezident kimi Rusiyaya 48-ci səfərindən öncə də belli idi ki, iki dövlət başçısının görüşündə siyasi-iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə ikitərəfli münasibətlərin gələcək inkişaf perspektivləri müzakirə olunacaq.

Azərbaycan Prezidenti hələ ötən ilin dekabr ayında, Yeni il ilə əlaqədar xalqa müraciətində Rusiya ilə əlaqələrin keyfiyyətə yeni səviyyəyə qalxacağına inanmışdı. Yeni bəyannamənin imzalanması yeni gündəmə çıxan məsələ deyildi. Müttəfiqlik sənədinin hazırlanması və tərəf-

lər arasında razılaşdırılması uzun sürən prosesdir.

İki ölkə arasında kifayət qədər belə sənədlər imzalanıb. Belə ki, bundan əvvəl Azərbaycanla Rusiya arasında dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı təhlükəsizlik haqqında 3 iyul 1997-ci il tarixli müqavilə, Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası arasında dostluq və strateji tərəfdaşlıq haqqında 3 iyul 2008-ci il tarixli bəyannamə imzalanıb və Rusiya ilə Azərbaycan prezidentlərinin 1 sentyabr 2018-ci il tarixli birgə bəyanatı olub. Həmin sənədlərdə Azərbaycanın toxunulmazlığına, ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə, müstəqil siyasətinə əlavə təminat verilib.

Digər vacib bir məsələ Azərbaycan və Rusiya arasında 10 noyabr 2020-ci il, 11 yanvar 2021-ci il və 26 noyabr 2021-ci il tarixli bəyanatların icrası, o cümlədən bölgəmdə iqtisadi və nəqliyyat xətlərinin bərpası, sərhədlərin delimitasiya və demarkasiya məsələləri, sülhməramlılarla bağlı məsələlərin hər biri geniş şəkildə müzakirəsi idi. Elə həm danışıqlarda, həm də imzalanan yeni sənədə də bu məsələlər öz əksini tapdı. Bununla da Rusiya bir daha Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığını və Zəngəzur dəhlizini tezliklə açılmasının tərəfdarı olduğunu təsdiqlədi.

Liderlərin imzaladıqları "Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında qarşılıqlı

müttəfiqlik fəaliyyəti haqqında" Moskva Bəyannaməsinə əsasən Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlər keyfiyyətə yeni müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlir. Bəyannamədə BMT Nizamnaməsinə, Helsinkin Yekun aktına, beynəlxalq hüququn hamılıqla qəbul olunmuş norma və prinsipləri-

nə riayət olunmasının vacibliyi vurğulanır. Beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunmasında BMT-nin aparıcı rolu qabardılır. Sənədin əsas qayəsi ondan ibarətdir ki, hər iki ölkə müttəfiqlik fəaliyyətini bir-birinin müstəqilliyinə, dövlət suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, sərhədlərin toxunul-

mazlığına qarşılıqlı hörmət, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq, qarşılıqlı fayda, güc tətbiq etməmək və güclə hədələməmək prinsipləri üzərində qurulmasına dair öhdəlik götürürlər. Bəyannamədə xüsusi olaraq vurğulanır ki, hər iki ölkə müstəqil xarici siyasət yürüdü, hər iki ölkə müttəfiqlik münasibətlərinə xələl gətirən hərəkətlərdən, eləcə də bir-birinə qarşı yönəlmiş hərəkətlərdən çəkinməyə dair öhdəlik götürürlər.

Sənədə deyilir ki, hər iki ölkə öz ərazisində hər hansı bir təşkilat və şəxslərin digər tərəfin suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünə qarşı yönəlmiş fəaliyyətinin qarşısını

alacaqlar. Bəyannamədə keçmiş münasibətlərə son qoyulmuş 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli bəyanatın, eləcə də 11 yanvar 2021-ci il tarixli və 26 noyabr 2021-ci il tarixli üçtərəfli bəyanatların müddəalarının həyata keçirilməsinin vacibliyi vurğulanır.

Ardı 5-ci səh.

Naməlum əsgərin məzarını ziyarət

Rusiya Federasiyasında rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 22-də Moskva şəhərindəki Aleksandr bağında naməlum əsgərin məzarını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Rusiya paytaxtında Kremlin divarı yanındakı Aleksandr bağına gəldi. Prezident İlham Əliyev naməlum əsgərin məzarını ziyarət edərək əbədi məşəl önünə ekil qoydu. Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildi. Sonra fəxri qarovul dəstəsinin keçidi oldu.

18 ildə 48-ci səfər

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə Rusiyada rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin fevralın 22-də Rusiya dövlətinin başçısı ilə təkbətək görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə dövlət başçıları çıxış etdilər.

Rusiya Prezidenti Vladimir PUTİN dedi:

- Salam. Təəssüf ki, pandemiya bizim normal ünsiyyət saxlamağımıza və görüşməyimizə imkan vermir. Bu da müəyyən dərəcədə narahatlıq doğurur, lakin hər halda Sizi görməyə çox şadam. Sağ olun ki, təklifimi qəbul etdiniz.

Sizin səfəriniz ikitərəfli münasibətlərimizdə əlamətdar hadisə - diplomatik münasibətlərimizin yaradılmasının 30 illiyi ərfəsində keçir. Bu gün biz Qarşılıqlı müttəfiqlik əlaqələri haqqında Bəyannamə imzalayacağıq. Tamamilə əşkardır ki, bu, bizim münasibətlərimizin inkişafında yeni mərhələdir və şübhəsiz, bu, o cümlədən bütövlükdə hələ sona qədər nizamlanmamış, lakin həllində irəliləyiş əldə edilmiş Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsinə nail olduqdan sonra mümkün olub.

Fikrimcə, biz indiki həyatda hələ qarşıya çıxan problemlərə baxmayaraq, hər halda məmnun ola bilərik ki, hazırda olduğumuz səviyyəyə çatmışıq. Əlbəttə, bu barədə biz bu gün ətraflı danışacağıq. Lakin istənilən halda həm orada yaşayan bütün insanların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi baxımından, həm də ticari-iqtisadi əlaqələrin inkişafı, nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması baxımından artıq müəyyən razılaşmalar var.

Bilərəm ki, hələ mübahisələr var, üzərində işlənilən məsələlər var. Lakin

biz öz tərəfimizdən bu prosesin dinc vasitələrlə getməsi, sülh yolu ilə inkişaf etməsi və əlbəttə, bu prosesə cəlb edilmiş bütün tərəflərin razı qalmasına nail olmaq üçün əlimizdən gələni edəcəyik.

Yeri gəlmişkən, həm Rusiya Federasiyası, həm də bilərəm, Sizin digər qonşularınız bu məsələlərin, o cümlədən nəqliyyat kommunikasiyaları məsələlərinin həll edilməsində maraqlıdır, ona görə ki, bunda tək Azərbaycan və Ermənistan maraqlı deyil, - Rusiya da, təkrar edirəm, Sizin bütün başqa qonşular da maraqlıdır.

Ticari-iqtisadi əlaqələrə gəldikdə, onlar durmadan inkişaf edir. Pandemiya baxmayaraq, keçən il bizdə əmtəə dövriyyəsi 16 faizdən çox artıb və bu, çox yaxşı göstəricidir. Sizə təşəkkür edirik ki, Siz bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizi dəstəkləyirsiniz. Bu baxımdan bizim çox ciddi planlarımız var. Bizim iqtisadi əlaqələrimiz yərinə yaxşı şəxələndirilib və bu, irəliləyişin davam etməsi üçün yaxşı ilkin şərait yaradır.

Bizim üçün həssas və mənim fikrimcə, Azərbaycan üçün də çox vacib olan humanitar məsələlərin həllini, ilk növbədə, rus dilinin inkişafını dəstəklədiyinizə görə Sizə təşəkkür edirik. Mən bilərəm ki, Azərbaycanın 300 məkəbində rus dili fəal öyrənilir, bu dil populyardır. Əlbəttə, biz bunu gələcəkdə də hər vasitə ilə dəstəkləyəcəyik.

Regional əlaqələr yərinə səmərəli inkişaf edir.

Bir də, əlbəttə, fürsətdən, Sizin səfərinizdən istifadə edərək Sizi Ukrayna istiqamətində bizdə nələr baş verməsi barədə məlumatlandıracağam. Bilirsiniz ki, dünən Rusiya Donbasın iki xalq respublikasının suverenliyinin tanınması haqqında qərar qəbul edib.

Bəri başdan demək istəyirəm, biz bu mövzuda - Rusiyanın imperiya sərəhdərləri daxilində imperiyanı bərpa et-

məyə hazırlanması mövzusunda spekulasiyaları görürük və demək olar ki, əvvəldən görürük. Bu, əsla həqiqətə uyğun deyil.

Sovet İttifaqı dağıldandan sonra Rusiya bütün yeni geosiyasi reallıqları etiraf etdi və Sizin də bildiyiniz kimi, postsovet məkənində yaranmış bütün ölkələrlə, müstəqil dövlətlərlə bizim qarşılıqlı əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsi üzərində fəal iş aparır. Hətta məsələn, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi kimi kəskin, çox kəskin vəziyyətlərdə də biz həmişə çox səliqəli hərəkət etmişik, bu prosesə cəlb edilmiş bütün dövlətlərin maraqlarını nəzərə almış və həmişə qarşılıqlı məqbul həllərə nail olmağa çalışmışıq.

Təəssüf ki, Ukraynada dövlət çevrilişindən sonra biz Ukrayna ilə qarşılıqlı əlaqələrin bu səviyyəsini və keyfiyyətini görmürük, əvvəlki səviyyə yox olub. Vurğulamaq istəyirəm, məhz dövlət çevrilişindən və bu çevrilişin edən tərfindən hakimiyyətin qanunsuz ələ keçirilməsindən sonra.

İndicə, Sizinlə görüşdən əvvəl Qazaxıstan Prezidenti ilə söhbət etdim. Fikrimcə, bu, Rusiyanın qonşularımızın suverenliyini yalnız dəstəklədiyini, onu hər vasitə ilə möhkəmləndirdiyini göstərən ikinci çox yaxşı nümunədir. Qazaxıstan nümunəsi də bizim məhz bu cür siyasətimizə dəlalət edir, onu təsdiq edir.

Bildiyiniz kimi, biz beynəlxalq terrorizmin xarici təcvüzü ilə əlaqədar Qazaxıstan rəhbərliyinin xahişi ilə Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı çərçivəsində Qazaxıstanı dəstəklədik. Bu problem aradan qalxan kimi Qazaxıstan rəhbərliyinin xahişi ilə biz Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının kontingenti çərçivəsində özümüzün bütün silahlı qüvvələrimizi oradan çıxardıq

və bütün istiqamətlər üzrə Qazaxıstan ilə əməkdaşlığı davam etdiririk. Şübhəsiz, bu iş həm Rusiyanın, həm də Qazaxıstanın xeyrinədir və Qazaxıstanın suverenliyini möhkəmləndirir.

Biz bundan sonra da bütün qonşularımızla münasibətdə bu cür hərəkət etmək niyyətindəyik. Təkrar edirəm, Ukrayna ilə bağlı vəziyyət başqadır. Bu, onunla bağlıdır ki, təəssüflər olsun, üçüncü ölkələr tərəfindən bu ölkənin ərazisində Rusiya Federasiyasına qarşı təhdidlər yaratmaq üçün istifadə edilir. Məsələ yalnız bundadır.

İndi bizim hər şey barədə daha ətraflı söhbət etmək imkanımız olacaq. Mən təfərrüat barədə Sizi məlumatlandıracağam.

İstənilən halda demək istəyirəm ki, Sizi görməyə çox şadam.

Xoş gəlmisiniz.

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

- Çox sağ olun, hörmətli Vladimir Vladimiroviç. İlk növbədə, Rusiyaya rəsmi səfərə dəvət etdiyinizə görə sağ olun. Şadam ki, bizim əlaqələrimiz müntəzəm xarakter daşıyır. Sizinlə noyabrın sonunda görüşmüşük, o vaxtdan üç aydan az keçib. Bu gün də mən Rusiya Federasiyasındayam. Bütün bunlar ona dəlalət edir ki, bizim münasibətlərimiz çox dinamik şəkildə inkişaf edir. Biz daim əlaqə saxlayırıq, zəngləyirik. Əlbəttə, şəxsi görüşlərimiz həmişə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir, xüsusən ona görə ki, Siz qeyd etdiyiniz kimi, ölkələrimiz arasında ən mühüm sənədin imzalanması ərfəsində. Rəmzi haldır ki, bu görüş, Siz qeyd etdiyiniz kimi, ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin yaradılmasının 30 illiyi ərfəsində keçir. Fikrimcə, bu sənəd ölkələrimiz, qarşılıqlı əlaqələrimiz, həmçinin regional təhlükəsizlik üçün birmənalı

olaraq çox müsbət əhəmiyyət kəsb edəcəkdir. Biz ölkələrimiz arasında yaranmış dostluq, mehriban qonşuluq münasibətlərini çox yüksək qiymətləndiririk, onları möhkəmləndiririk. Qarşılıqlı müttəfiqlik haqqında Bəyannamənin imzalanması son illərdə bizim necə fəal işlədiyimizi və qarşılıqlı əməkdaşlığın potensialını artırdığımızı çox yaxşı illüstrasiya edir. Bu, sadəcə sözlər, sadəcə niyyətlər deyil, həm də konkret işlər olub. Bəyannamə yərinə gəldikdə, Onun 40-dan çox bəndi var. Bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizin ən mühüm sahələrini əhatə edir və artıq dediyim kimi, bizim ikitərəfli münasibətlərin gələcəyi üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edəcəkdir.

Bütövlükdə ölkələrimiz arasında siyasi münasibətlər son illərdə həmişə çox müsbət inkişaf edir. Hazırda bu münasibətlər ən yüksək səviyyəyə çatır. Ticari-iqtisadi əlaqələrdə yaxşı dinamika olması barədə Sizin fikrinizə şərik olduğumu bildirmək istədim. Bizim əmtəə dövriyyəsinin həcmi artıq 3 milyard dollar aşılıb və Sizin qeyd etdiyiniz kimi, 16 faiz artıb. Bu il də artım perspektivi var, yanvar ayının göstəriciləri buna dəlalət edir. Biz çoxsaylı konkret layihələri həyata keçiririk. Əlbəttə, bu gün bu barədə də danışacağıq, humanitar sahədə gördüyümüz işləri yüksək qiymətləndirdiyinizə görə sağ olun.

Təşəkkür edirəm ki, Siz bunu həmişə vurğulayırsınız, bizim səylərimizi qiymətləndirirsiniz və düzgün olaraq qeyd etdiyiniz kimi, bu, həm Rusiya üçün, həm də Azərbaycan üçün vacibdir. Məktəblər məsələsinə gəldikdə, bir qədər dağınıqlaşdırmaq istədim. Azərbaycanda təhsilin rus dilində olduğu 340-a yaxın məktəb var, bu məktəblərdə 140 mindən çox uşaq təhsil alır. Azərbaycanda 15 mindən çox vətəndaş ali məktəblərdə rus dili bölmələrində

oxuyur. Mənim fikrimcə, bu, bizim münasibətlərimizin və gələcək əlaqələrimizin çox mühüm əsasıdır, ona görə ki, rus dili keçmiş Sovet İttifaqı ölkələrini həmişə birləşdirirdi və əlbəttə, rus dilini bilmədən gələcək nəsillərin əlaqələrini nizamlamaq çox çətin olar. Buna görə də, dediyim kimi, bu, həyatımızda çox mühüm amildir.

Əlbəttə, Siz qeyd etdiyiniz kimi, bu gün bizim regionda vəziyyət, münaqişədən sonrakı vəziyyət barədə danışacağıq. Rusiya Federasiyası Azərbaycan ilə Ermənistan arasında müharibənin dayandırılmasında və münaqişənin nizamlanmasında qaynar mərhələdən siyasi diplomatik sahəyə keçirilməsində çox mühüm rol oynayıb. 2020-ci ilin noyabrında Sizin fəal iştirakınızla imzalanmış üçtərəfli bəyanat bu çoxillik münaqişəni nizamlamağımıza imkan verdi. Bu gün yeni vəziyyət yaranıb, regionda bugünkü geosiyasi reallıqlar dünya birliyi tərəfindən qəbul edilib. Rusiya Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması, nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması, normal qonşuluq münasibətlərinin qurulması üçün imkanlar yaradılması işində çox mühüm, mən dəyərdim, əsas rol oynayır. Biz bu rolun çox yüksək qiymətləndiririk. Ümidvarıq ki, erməni tərəfi də bizim kimi, öz tərəfindən 2020-ci ilin noyabrında imzalanmış bəyanatın bütün bəndlərini yerinə yetirəcək.

Bələlliklə, gündəliyimiz çox genişdir, bu səfər xüsusi səfərdir. Mən Prezident kimi 48-ci dəfədir ki, Rusiyadayam. Lakin bu, xüsusi haldır. Bu gün biz tarixi xarakterli çox mühüm sənəd imzalayacağıq. Dəvətə görə bir daha təşəkkür edirəm.

Prezident Vladimir PUTİN: Sağ olun.

Moskvada "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında" Bəyannamə imzalanıb

Fevralın 22-də Moskvada "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında" Bəyannamə imzalanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, sənədi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin imzalayıblar.

Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə

Xəbər verildiyi kimi, fevralın 22-də Moskvada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin tərəfindən "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə" imzalanıb. AZƏRTAC Xarici İşlər Nazirliyinə istinadla bəyannamənin mətnini təqdim edir.

Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin vəziyyəti və inkişaf perspektivlərini hərtərəfli nəzərdən keçirərək,

Rusiya və Azərbaycan və iki ölkənin xalqları arasında dostluq və mehriban qonşuluq tarixi ənənələrinə, dərin mədəni və humanitar əlaqələrə arxalanaraq,

Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası arasında dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı təhlükəsizlik haqqında 3 iyul 1997-ci il tarixli Müqaviləyə, Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası arasında dostluq və strateji tərəfdaşlıq haqqında 3 iyul 2008-ci il tarixli Bəyannaməyə və Rusiya Federasiyasının Prezidenti V.V.Putin və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İ.H.Əliyevin 1 sentyabr 2018-ci il tarixli Birgə Bəyannaməsinə əsaslanaraq,

İkitərəfli münasibətləri Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının xalqlarının maraqlarına tam şəkildə cavab verəcək, regional və beynəlxalq təhlükəsizliyi və sabitliyin təmin edilməsinə və möhkəmləndirilməsinə töhfə verəcək keyfiyyətə yəni, müttəfiqlik səviyyəsinə qaldırmağa çalışaraq,

iki ölkənin siyasi, iqtisadi, müdafiə, mədəni, humanitar, təhsil, sosial sahələrdə, eləcə də səhiyyə, gənclər arasında əməkdaşlıq və idman sahəsində yaxınlaşmasını vacibliyini dərk edərək,

iki ölkənin qarşılıqlı hörmət və etimad prinsiplərinə əsaslanan hərtərəfli və bərabərliyə uyğun əməkdaşlığının genişləndirilməsinə dönməz sadıqlıqlarını ifadə edərək,

Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının üzv olduqları beynəlxalq və regional təşkilatlarda qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyətin inkişaf etdirilməsi niyyətindən çıxış edərək,

Tərəflərin Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) məkanında integrasiya proseslərinin inkişaf etdirilməsində maraqlı olduqlarını və müvafiq səylərlə Rusiya Federasiyasının əsas rolunu nəzərə alaraq,

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Nizamnaməsinin, Helsinki Yekun Aktının və Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının (ATƏT) konsensusla qəbul edilən digər sənədlərinin məqsəd və prinsiplərinə, beynəlxalq hüququn ümumtənannmış prinsipinə və normalarına riayət edərək,

beynəlxalq hüquq əsasında çoxqütblü dünyanın formalaşdırılmasının və beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin qorunub saxlanılmasında BMT-nin mərkəzi rolunun vacibliyini qeyd edərək, aşağıdakılardan bəyan edirlər:

1. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası öz münasibətlərini müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti, iki ölkənin müstəqilliyinə, dövlət suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və dövlət sərhədlərinin toxunulmazlığına qarşılıqlı hörmət, eləcə də bir-birinin daxili işlərinə qarışmağa, hüquq bərabərliyi və qarşılıqlı fayda, mübahisələrin dinc yolla həlli və güc tətbiq etməmək və ya güclə hədələməmək prinsiplərinə sadıqlıq əsasında qururlar.

2. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası öz milli maraqlarının müdafiəsinə yönəlməmiş müstəqil xarici siyasət yürüdürlər.

3. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası həm global, həm də regional miqyasda sülhün möhkəmləndirilməsi, sabitliyin və təhlükəsizliyin artırılması məqsədilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər. Tərəflər münaqişələrin qarşısını almaq və nizamlanmasında regional və global təhlükəsizlik və sabitlik problemlərinin həllində BMT-nin və BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının mərkəzi rolunun daha da gücləndirilməsinə, ATƏT-in konsensusla qəbul edilmiş sənədlərində təsbit edilmiş məqsəd və prinsiplərin reallaşdırılmasına xüsusi önəm verirlər.

4. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası aktual beynəlxalq problemlər üzrə eyni və ya yaxın mövqelər tutmaqla, o cümlədən ikitərəfli səviyyədə də daxil olmaqla, konstruktiv əməkdaşlığı dərinləşdirirlər, eləcə də qarşılıqlı maraq kəsb edən məsələlər üzrə BMT, ATƏT, MDB, digər beynəlxalq təşkilat və forumlar çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər.

5. Tərəflər Qafqaz və Xəzər regionlarında sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə xarici siyasət fəaliyyəti sahəsində qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər.

6. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası Tərəflərdən birinin fikrincə sülhə təhlükə yarada bilən, sülhü pozan və ya Tərəflərdən birinin təhlükəsizlik maraqlarına təsir edən vəziyyət yarandıqda, eləcə də bu cür vəziyyətin yaranması təhdidi olduğu təqdirdə onun nizamlanması məqsədilə təxirəsalınmaz məsləhətləşmələrin aparılmasına hazırlıqlarını ifadə edirlər.

7. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası Tərəflərdən birinin fikrincə iki dövlətin strateji tərəfdaşlığına və müttəfiqlik münasibətlərinə xələf gətirən hər hansı hərəkətlərdən çəkinirlər. Bu məqsədlə onlar iki ölkənin Xarici İşlər nazirlikləri xətti ilə daimi fəaliyyət göstərən məsləhətləşmələr mexanizmini yaradırlar.

8. Azərbaycan tərəfi 2020-ci ilin noyabr ayında regionda atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılmasında Rusiya Federasiyasının vasitəçilik rolunu yüksək qiymətləndirir.

9. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası regionda sabitlik və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, bütün iqtisadi və neqliyat əlaqələrinin bərpası və Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında münasibətlərin normalaşdırılması üçün əsas kimi çıxış etmiş Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ermənistan Respublikasının baş naziri və Rusiya Federasiyasının Prezidentinin 9/10 noyabr 2020-ci il tarixli, 11 yanvar 2021-ci il tarixli və 26 noyabr 2021-ci il tarixli bəyannamələrinin müddəalarını həyata keçirilməsi üzrə səylərə bundan sonra da hər cür dəstək verəcəklər.

10. Tərəflər yuxarıda qeyd olunan bəyannamələrin müddəalarından irəli gələn məsələlərin həllində qarşılıqlı fəaliyyət göstərəcək və region dövlətləri arasında uzunmüddətli sülhün yaradılması üzrə regional və beynəlxalq səviyyələrdə six əməkdaşlıq edəcəklər.

11. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası öz ərazilərində təşkilatların və şəxslərin digər Tərəfin dövlət suverenliyinə, müstəqilliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı yönəlməmiş fəaliyyətinin qarşısını qətiyyətilə sürətdə alırlar.

12. Tərəflər milli maraqlara cavab verən və üçüncü ölkələrə qarşı yönəlməyən ikitərəfli hərbi-siyasi əməkdaşlığı inkişaf etdirirlər.

13. Tərəflər Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının silahlı qüvvələri arasında əməliyyat və döyüş hazırlığı üzrə birgə tədbirlərin keçirilməsi də daxil olmaqla qarşılıqlı əməkdaşlığı dərinləşdirəcək, eləcə də ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın digər istiqamətlərini inkişaf etdirəcəklər.

14. Tərəflər hərbi-texniki əməkdaşlığın yüksək səviyyəsini nəzərə almaqla müasir silah və hərbi texnika ilə təchiz olunma məsələləri, eləcə də bu sahədə qarşılıqlı maraq doğuran digər istiqamətlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər.

15. Tərəflər silahlar və hərbi texnika üçün texniki xidmət, təmir, müasirləşdirmə üzrə xidmət mərkəzlərinin yaradılması, eləcə də hərbi təyinatlı məhsulların müxtəlif növlərinin birgə istehsalının təşkilatı üzrə səylərini fəallaşdırırlar.

16. Təhlükəsizliyin təmin edilməsi, sülhün və sabitliyin qorunub saxlanması məqsədilə Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası bir-birinə BMT Nizamnaməsi, ayrı-ayrı beynəlxalq müqavilələr əsasında və Tərəflərdən hər birinin beynəlxalq-hüquqi öhdəliklərini nəzərə almaqla hərbi yardım göstərilməsi imkanını nəzərdən keçirə bilərlər.

17. Tərəflər üçüncü dövlətlər vasitəsilə həyata keçirilənlər də daxil olmaqla bir-birinə qarşı yönəlməmiş hər hansı hərəkətlərdən çəkinirlər.

18. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası beynəlxalq terrorçuluq, ekstremizm və separatçıq təhdidlərini, transmilli mütəşəkkil cinayətkarlığı, silahların, narkotik vasitələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə, insan alveri və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində cinayətlərə, eləcə də digər yəni təhlükəsizlik çağırışlarına qarşı mübarizədə və onların neytrallaşdırılmasında səylərini birlişdirirlər. Bu kontekstdə Tərəflər məlumat mübadilə edir və qeyd edilən hüquqazid fəaliyyətlərin maliyyələşdirilməsi mənbələrinin müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasında six qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər.

19. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası 12 avqust 2018-ci il tarixli Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanı razılaşdırılmış etimad tədbirlərinin, mehriban qonşuluq və qarşılıqlı anlaşma mühtininin irəli aparılması da daxil olmaqla Xəzər regionunda təhlükəsizliyin və sabitliyin qorunub saxlanılması və möhkəmləndirilməsi, bütün Xəzəryanı dövlətlərin maraqlarına hörmət edilməsi üçün etibarlı hüquqi əsas kimi nəzərdən keçirirlər.

20. Tərəflər Xəzər regionunda əməkdaşlığın inkişafı, Xəzər dənizində sahiləyən dövlətlərin suverenliyinin, suveren və müstəsna hüquqlarının realizəsi, eləcə də onların yurisdiksiyalarının həyata keçirilməsi üçün Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyada nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət prinsiplərinin vacibliyini təsdiq edirlər.

21. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası beynəlxalq öhdəliklərinə və milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq bir Tərəfin fiziki və hüquqi şəxslərinin qanuni haqq və maraqlarının digər Tərəfin ərazisində təmin edilməsi üzrə səmərəli tədbirlər həyata keçirirlər.

22. Tərəflər iki ölkənin ticarət-iqtisadi əlaqələrinin davamlı artımının təmin edilməsi üçün vacib əhəmiyyəti olan Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərərası Komissiyanın işinə hərtərəfli yardım etməyə davam edəcəklər.

23. Tərəflər davamlı inkişafa və hər iki dövlətin iqtisadi potensialından səmərəli istifadəyə böyük əhəmiyyət verərək iqtisadi islahatların həyata keçirilməsində qarşılıqlı fəaliyyət göstərəcək, iki ölkə arasında iqtisadi qarşılıqlı fəaliyyətin dərinləşdirilməsi məqsədilə 1 sentyabr 2018-ci ildə imzalanmış Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığının başlıca istiqamətlərini inkişafı üzrə Fəaliyyət Planının realizə edilməsinə, ikitərəfli və çoxtərəfli beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn öhdəliklərinə uyğun olaraq əmtəə və xidmətlərin sərbəst hərəkəti üçün əlverişli şəraitin yaradılmasına, eləcə də regional iqtisadi əməkdaşlığın irəlilədirilməsinə yardım göstərəcəklər.

24. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası qarşılıqlı faydalı ticarət-iqtisadi, sarmayə və elmi-texniki əməkdaşlığı dərinləşdirmək, istehsal və elmi əməkdaşlığı, hər növ müliyyəti formal təsərrüfat subyektləri arasında birbaşa əlaqələr keyfiyyətcə yeni səviyyəyə qaldırmağa niyyətindədirlər.

25. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası digər Tərəfin maraqlarına birbaşa və ya dolaylı zərər vuran hər hansı iqtisadi fəaliyyətlərin həyata keçirilməsindən çəkinəcəklər.

26. Tərəflər milli qanunvericilikləri çərçivəsində metallurgiya, neft-qaz və ağır maşınqayırma, aviasiya, avtomobil, kimya, əcazılıq və yüngül sənaye, kənd təsərrüfatı, yol-tikinti və qida maşınqayırması müəssisələri arasında iqtisadi əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinə imkan yaradacaqlar.

27. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası milli qanunvericilikləri və kredit-pul siyasətləri çərçivəsində kredit-bank təşkilatlarının fəaliyyətinə, maliyyə institutlarının əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsinə, maliyyə-sənaye qrupları, istehsal və digər təşkilat-təsərrüfat strukturları da daxil olmaqla birgə müəssisələrin yaradılmasına yardım göstərməyə hazırlıqlarını ifadə edirlər.

28. Tərəflər qarşılıqlı hesablaşmalarda milli valyutalardan istifadəyə, bank kartlarına birgə xidmət daxil olmaqla ödəniş sistemlərinin qarşılıqlı uyğunluğuna, eləcə də iki ölkənin bankları arasında birbaşa müxbir münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə imkan yaradacaqlar.

29. Tərəflər intellektual neqliyyat sistemləri texnologiyalarından istifadə etməkə tranzit-neqliyyat qarşılıqlı fəaliyyətinin potensialının ardicil inkişafını, "Şimal-Cənub" beynəlxalq neqliyyat dəhlizinin davam-

lı və tammiyyəli fəaliyyəti üçün texniki və iqtisadi şəraitin təmin edilməsini hədəfə alırlar.

30. Tərəflər onların ərazilərindən keçən beynəlxalq neqliyyat dəhlizlərinin təhlükəsizliyinin və fasiləsiz fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə bir-birinin səylərini dəstəkləyəcək və bir-birinə milli qanunvericilik və ikitərəfli razılaşmalar çərçivəsində tranzit daşımaqları üçün əlverişli şərait yaradacaqlar.

31. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası bərabərliyə uyğun və qarşılıqlı faydalı əsasda beynəlxalq enerji əməkdaşlığının stimullaşdırılması və global enerji təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə six qarşılıqlı fəaliyyət həyata keçirərək yanacaq-energetika sahəsində, o cümlədən səmərəli infrastruktur layihələrinin cəlb edilməsi də daxil olmaqla neft-qaz yataqlarının kəşfiyyatı və emalı, enerji resurslarının nəqli sahəsində, eləcə də alternativ və bərpalanan enerji mənbələri və enerji səmərəliliyi sahəsində əməkdaşlığı dərinləşdirmək niyyətindədirlər.

32. Tərəflər atom enerjisindən dinc məqsədlərdə istifadə sahəsində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi imkanlarını nəzərdən keçirəcəklər.

33. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində birgə layihələrin inkişafını, yüksəkkeyfiyyətli səs trafikinin mübadiləsi üçün səmərəli şəraitin yaradılması da daxil olmaqla Rusiya və Azərbaycanın telekommunikasiya operatorları arasında birbaşa əlaqə kanallarının təşkilini təşviq edəcəklər.

34. Tərəflər beynəlxalq informasiya təhlükəsizliyi, kütləvi kommunikasiya vasitələri, publik və ictimai diplomatiya ilə əlaqədar məsələlərin geniş dairəsi üzrə iki ölkənin müvafiq strukturları və təşkilatları arasında sahəvi məsləhətləşmələrin keçirilməsi vasitəsilə də daxil olmaqla əməkdaşlığın qurulmasına yardım edəcəklər.

35. Tərəflər aqrar-sənaye kompleks sahəsində, o cümlədən kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təchiz etmə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının, emalının və saxlanmasının aparıcı texnologiyalarından istifadə məsələləri, eləcə də fitosanitar normalara əməl etmə üzrə əlaqələrin inkişafına və təcrübə mübadiləsinə yardım edəcəklər.

36. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası müxtəlif beynəlxalq iqtisadi, maliyyə və digər təşkilat və institutlar çərçivəsində bir-birinə onlarda iştirakda və ya bir Tərəfin marağı olduğu təqdirdə onun digər Tərəfin üzvü olduğu beynəlxalq təşkilatlara üzv olmasında dəstək verməklə qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər.

37. Tərəflər səhiyyə sahəsində, infeksiya xəstəliklərə qarşı mübarizədə daxil olmaqla əhəlinin sanitariya-epidemioloji rifahının təmin edilməsi sahəsində birgə layihələrin həyata keçirilməsində əməkdaşlığı inkişaf etdirəcəklər, həmçinin bioloji təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın qurulması imkanlarını öyrənəcəklər.

38. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası parlamentlərarası əməkdaşlığı möhkəmləndirmək niyyətindədirlər.

39. Tərəflər səmərəli qarşılıqlı fəaliyyət, ticarət, təsərrüfat, mədəni və humanitar əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üçün əlverişli şərait yaratmaq məqsədilə Rusiya Federasiyasının regional və Azərbaycan Respublikası arasında əməkdaşlığın inkişafına yardım edəcəklər.

40. Tərəflər milli qanunvericiliklərinə uyğun olaraq iki ölkənin xalqlarının mənəvi və mədəni yaxınlığının saxlanmasına hərtərəfli yardım etmək, Tərəflərin ərazilərində yaşayan milli azlıqların tarixi, mədəni və dini irsinin, eləcə də etnik, dil və mədəni özünəməxsusluqlarının qorunması, saxlanması və inkişafını təmin etmək, onların nümayəndələrinin ictimai-siyasi, mədəni və sosial-iqtisadi həyatda fəal iştirakına şərait yaratmaq niyyətindədirlər. Bununla əlaqədar olaraq, Tərəflər milli qanunvericilik çərçivəsində Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının iqtisadi, mədəni və humanitar əlaqələrinin genişlənməsinə töhfə verəcək diaspor təşkilatlarının fəaliyyətlərini təşviq üçün addımlar atacaqlar.

41. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası mədəniyyət və incəsənət, təhsil, elm, turizm və idman sahələrində qarşılıqlı əlaqələrini dərinləşdirməyə, ictimai və gənclər təşkilatları, tədris təşkilatları və təhsil müəssisələri, innovasiya mərkəzləri, kültür informasiya vasitələri arasında həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli formatlarda əlaqələrin qurulmasına yardım etməyə davam edəcəklər.

42. Tərəflərdən hər biri öz ərazisində digər Tərəfin humanitar, elmi-texniki, mədəni və informasiya əlaqələrinin inkişafına yönəlməmiş, o cümlədən də ikitərəfli sazişlər əsasında və milli qanunvericilik çərçivəsində informasiya-mədəniyyət mərkəzləri vasitəsilə fəaliyyətini dəstəkləyəcəklər.

43. Tərəflər konsert-qaströl fəaliyyəti, kitabxana və muzey işi, kinematografiya və mədəniyyət üzrə təhsil sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini, eləcə də irimiqyaslı mədəni maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsini təşviq edəcəklər.

Bu Bəyannamə Moskvə şəhərində 22 fevral 2022-ci ildə hər biri rus və Azərbaycan dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalanmışdır, hər iki mətn bərabər autentikdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir PUTİN

Prezident İlham Əliyev və Prezident Vladimir Putin mətbuata bəyannamələrlə çıxış ediblər

Fevralın 22-də Moskvada Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin mətbuata bəyannamələrlə çıxış ediblər.

Prezident Vladimir Putinin bəyanatı

- Hörmətli İlham Heydər oğlu Xanımlar və cənablar!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə birgə indicə bizim tərəfimizdən imzalanan Rusiya və Azərbaycanın müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə dövlətlərərası münasibətlərimizin keyfiyyətcə yeni səviyyəyə keçidi ilə əlamətdardır. Bu strateji sənəd apardığımız danışıqların mərkəzi elementi və əsas yekunudur.

Müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamənin Rusiya ilə Azərbaycan arasında rəsmi diplomatik əlaqələrin 30 illiyinin tamam olduğu ildə imzalanması çox rəmzi xarakter daşıyır. Ötən onilliklərdə Rusiya-Azərbaycan əməkdaşlığı nəzərəcarpaçaq dərəcədə möhkəmlənib və genişləniib, siyasi, iqtisadi və humanitar sahələrdə çoxsaylı konkret qarşılıqlı faydalı layihələrə zənginləşib. Biz, sözsüz ki, möhkəm dostluq, mehriban qonşuluq, qarşılıqlı hörmət və bir-birinin maraqlarının nəzərə alınması ənənələrinə əsaslanmaqla əsl six qarşılıqlı müttəfiqlik münasibətlərini bundan sonra da hərtərəfli inkişaf etdirmək əzmindəyik.

Bu gün ikitərəfli gündəlikdə duran aktual məsələlərin bütün kompleks ətrafı nəzərdən keçirildi. Biz hər şeydən əvvəl qarşılıqlı ticarət-iqtisadi əlaqələrin artırılması imkanlarını və perspektivlərini müzakirə etdik. Qeyd edim ki, 2021-ci ilin yekunlarına görə, qarşılıqlı əmtəə dövriyyəsi 16 faiz artıb və təqribən 3,4 milyard dollara çatıb, qarşılıqlı kapital qoyuluşunun ümumi həcmi isə 6 milyard dollar təşkil edir.

Rusiya-Azərbaycan hökumətlərarası komissiyası tezliklə növbəti iclasını keçirəcək. Həmçinin energetika, kənd təsərrüfatı və bir sıra sahələrdə kooperasiyanın inkişafı üzrə imkanların öyrənilməsi üçün Azərbaycanca Rusiya işgüzar missiyalarını göndərməyi planlaşdırırıq.

Rusiyanın biznes strukturları elektroenergetika sahəsində Azərbaycan ilə əməkdaşlıqda maraqlıdırlar. Azərbaycan elektrik şəbəkələrinin modernləşdirilməsinə, həmçinin bərpalanan enerji mənbələri sahəsində olan layihələrə qoşulmağa hazırdırlar.

Sənayedə də səmərəli tərəfdaşlıq qurulub. Ötən il kommersiya və xüsusi təyinatlı avtomobillərin istehsalı üzrə "QAZ qrupu" ilə "Azermachin" müştərk zavodu açılıb. Rusiyanın iştirakı ilə Azərbaycan demir yollarının və Bakı Metropoliteninin qatarları texniki cəhətdən yenilənir. Azərbaycanda "KamAZ" birgə servis mərkəzi tikilir.

Ölkələrimizin maliyyə sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətinin bundan sonra da möhkəmləndirməyi hesab edirik. Qarşılıqlı hesablaşmalarda milli valyutaların daha fəal istifadəsi və Azərbaycan bankları-

nın Rusiya Bankının maliyyə məlumatlarının ötürülməsi sistemində qoşulması, şübhəsiz ki, buna kömək edə bilər.

Rusiya və Azərbaycan arasında tibb və əcazılıq sahəsində əməkdaşlıq aktivləşib. Ölkələrimiz koronavirus infeksiyasının yayılmasına qarşı mübarizədə tərəfdaşlar kimi qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər. Pandemiyanın ən kəskin dövründə Rusiyanın aparıcı tibb müəssisələrinin

mütəxəssis briqadaları azərbaycanlı həkimlərə köməyə göndərilib. Respublikaya "Sputnik V" vaksininin tədarükü təşkil olunub.

Humanitar sahədə də əməkdaşlıq ənənəvi olaraq yüksək səviyyədedir. Bu günlərdə Moskvada Azərbaycan Günü start verilib. Bu tədbir çərçivəsində sərgilər, konsertlər, ədəbi tədbirlər və digər parlaq mədəniyyət qarşılıqlı fəaliyyət göstərəcək. Azərbaycanın ən kəskin dövründə Rusiyanın aparıcı tibb müəssisələrinin

buyanda iki ölkə gənclərinin növbəti Forumu keçiriləcək.

Biz respublikada rus dili və təhsilini dəstəkləməyə və mədəniyyətinin dəstəklənməsi və inkişafı üçün Azərbaycan rəhbərliyinə minnətdarıq. Xatırladıq ki, ölkədə rus dilinin tədris olunduğu 300-dən çox məktəb, əli məktəblər inkişaf etdirilib. Cənab Prezident danışıqların gedişində xatırladı ki, məktəblərin sayı 300 deyil, 340-dır.

Biz bunu izləməyə və saymağa macal tapmırıq, buna görə biz çox təşəkkür edirik və buna böyük əhəmiyyət veririk. Xatırladıq ki, Rusiyada hazırda 11 mindən artıq azərbaycanlı tələbə, o cümlədən 1000-dən çoxu federal büdcə vəsaitləri hesabına təhsil alır.

Təbii ki, Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması məsələsinə xüsusi diqqət yetirdik. Bildiyiniz kimi, dünən Ermənistanın baş naziri ilə mənim telefon danışıqım olub. Azərbaycan, Ermənistan və Rusiyanın Dağlıq Qarabağ üzrə ali səviyyədə nail olunan bütün üçtərəfli razılaşmalarının tam həcmdə icrasının vacibliyi təsdiq edilmişdir.

Fikrimizcə vacib olan odur ki, indi regionda həyat qaydaya düşür, dinc məcraya daxil olur. Artıq 50 mindən çox qaçqın öz evlərinə qayıdıb. Təsərrüfat infrastrukturunun yenidən qurulması, tarixi, dini və mədəni obyektlərin mühafizəsi üzrə praktik məsələlər həll olunur.

Rusiya sülhməramlı kontingentinin fəaliyyətinə və bütövlükdə Dağlıq Qarabağ ətrafındakı vəziyyətin sabitləşməsinə Rusiyanın töhfəsinə Azərbaycan tərəfindən yüksək qiymət verilib. Bizim sülhməramlılar vəziyyətin gəca-gündüz monitorinqini aparır və atəşkəs rejiminin dəstəklənməsini təmin edir, minalardan təmizlənmə işləri aparır, humanitar aksiyalarda iştirak edir və yerli əhaliyə kömək göstərirlər. Rusiyalı hərbi həkimlər koronavirus əleyhinə profilaktik tədbirlər, o cümlədən Rusiya preparatları ilə vaksiniyəmə həyata keçirirlər.

Regionda bütün iqtisadi, neqliyyat əlaqələrinin tezliklə açılmasına bundan sonra da kömək göstər-

mək barədə razılaşdıq. Söhbət Azərbaycan və Ermənistan arasında və regionun digər ölkələri ilə səmərəli və yük daşımalarının tam həcmdə bərpasından, ticarət, sənaye, kənd təsərrüfatı, infrastruktur kimi sahələrdə konkret birgə layihələrin icraya hazırlanmasından gedir. Bu prosesin bütün iştirakçıları - bilavasitə Azərbaycan və Ermənistan, əlbəttə ki, Ermənistanın və Azərbaycanın bütün qonşuları bunda maraqlıdırlar.

Daha bir prioritet məsələ Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin demilitarizasiyası və demarkasiyası prosesinin işə salınmasıdır. Rusiya öz tərəfindən, yuxarıda adları çəkilən bütün hədəf və məsələlərə nail olmaq üçün çox iş görüb və görəcək. Əlbəttə ki, hər hansı mübahisəli məsələlərə, o cümlədən sərhəd məsələlərinin nizamlanmasına hər cür yardım göstərməyə davam edəcəklər, mövcud olan kəskin problemlərin həllinə kömək göstərəcəyik.

Ümumiyyətlə, bugünkü danışıqlar aydın göstərdi ki, Qafqaz və Xəzər regionlarında sabitlik və təhlükəsizliyin təminatında, bütün Avrasiya məkanında integrasiya proseslərinin inkişafında Rusiya və Azərbaycanın ümumi maraqları var.

Sonda İlham Heydər oğluna bu gün məhsuldar birgə işə görə minnətdarlığımı bildirmək istədim. Əminəm ki, bu gün əldə olunan razılaşmalar iki ölkə naminə Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin bütün kompleksinin bundan sonra da möhkəmlənməsinə xidmət edəcək.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Vladimir Putin mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

Əvvəlki 3-cü sahə.

Hörmətli Vladimir Vladimiroviç.

İlk növbədə, Rusiyaya rəsmi səfərə dəvətə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istədim. Mən yəni Moskvada olmağımıza çox şadam. Bizim görüşlərimiz müntəzəm xarakter daşıyır. Təxminən üç ay bundan əvvəl də görüşdük və ikitərəfli gündəliyə, regional problemlərə aid mühüm məsələləri müzakirə etdik. Bizim görüşlərimizin intensivliyi əlaqələrimizin inkişafının dinamik xarakter daşmasına parlaq sübutdur. Rusiya ilə Azərbaycan çoxəsrlik dostluq, mehriban qonşuluq telləri bağlayır. Vladimir Vladimiroviç qeyd etdiyi kimi, bu əlaqələr bu gün keyfiyyətcə yeni səviyyəyə çatıb.

Ölkələrimiz arasında çox geniş müqavilə-hüquq bazası vardır, 245 sənəd imzalanıb. Lakin onların arasında bu gün imzalanmış bəyannamə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu bəyannamə bizim münasibətlərimizi müttəfiqlik səviyyəsinə çıxarır. Bu, həm böyük imtiyaz, həm də böyük məsuliyyətdir. Biz bugünkü təkliflə, uzun müddət əməkdaşlıq potensialını artırmağa, səmimiyyətə, mehriban qonşuluğa, pragmatizmə, qarşılıqlı maraqların nəzərə alınmasına əsaslanan münasibətlər qurmağa gəlib çatmışıq. Müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə üzərində praktiki iş birliyi bir qədər artıq bundan əvvəl başlandı. Bu müddətdə ölkələrimizin müvafiq ekspert qrupları tərəfindən 43 bənddən ibarət olan və praktiki olaraq fəaliyyəti-

mizin bütün əsas sahələrini əhatə edən çox geniş sənəd razılaşdırılıb. Bəyannamənin birinci bəndində deyilir ki, tərəflər öz münasibətlərini müstəqilliyə, dövlət suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə, sərhədlərin toxunulmazlığına qarşılıqlı hörmət və bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq əsasında quracaqlar. Bu bənd bizim münasibətlərimizin xarakterinə, ona daləlat edir ki, bu münasibətlər zamanın sınağından çıxıb və artıq dediyim kimi, dostluq hissələrinə, qarşılıqlı maraqlara və gələcəyə yönəlməyə əsaslanır. Ona görə ki, bu sənəd təkcə çoxillik birgə işə yekun vurmaqla kifayətlənməyib, həm də gələcək üçün böyük perspektivlər açıb. Biz qarşılıqlı siyasi fəaliyyəti artıracaq, əvvəl olduğu kimi, yenə bir-birimizi beynəlxalq qurumlarda dəstəkləyəcək, qarşılıqlı ticarətin həcmi artıracaq və gündəlikdəki bütün məsələləri həll edəcəyik.

Bu gün biz 5 saatdan çox Vladimir Vladimiroviçlə birlikdə olduq. Vaxt hiss olunmadan keçdi. Beş saat intensiv ünsiyyət özlüyündə bizim əlaqələrimizin nə qədər sıx və səmimi olmasının göstəricisidir. Biz əminik ki, ticarət-iqtisadi sahədə yeni imkanlar açılır. Vladimir Vladimiroviç əmtəə dövriyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasını qeyd etdi. Əminəm ki, bu müsbət meyillər bu il daha da artacaq.

Sizə məlum olduğu kimi, bu il ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlər yaradılmasının 30 ildir. Aprel ayında bu tarixi qeyd edəcəyik. Biz həmin hadisəyə yaxşı bünövrə ilə yaxınlaşırıq.

Qarşılıqlı investisiyaların artırılması işində çox ümidverici imkanlar var. Bu gün biz naqliyyat sahəsində, özü də təkcə ikitərəfli formada deyil, regionda yeni vətə dövrüyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasını qeyd etdi. Əminəm ki, bu müsbət meyillər bu il daha da artacaq.

Qarşılıqlı investisiyaların artırılması işində çox ümidverici imkanlar var. Bu gün biz naqliyyat sahəsində, özü də təkcə ikitərəfli formada deyil, regionda yeni vətə dövrüyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasını qeyd etdi. Əminəm ki, bu müsbət meyillər bu il daha da artacaq.

Qarşılıqlı investisiyaların artırılması işində çox ümidverici imkanlar var. Bu gün biz naqliyyat sahəsində, özü də təkcə ikitərəfli formada deyil, regionda yeni vətə dövrüyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasını qeyd etdi. Əminəm ki, bu müsbət meyillər bu il daha da artacaq.

və keçiriləcək forumda pandemiya səbəbindən fasilə yaranmışdı. Bu gün biz işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan işlərdə Rusiya şirkətlərinin iştirakı ilə bağlı məsələləri də müzakirə etdik, bu işə böyük maraq var. Bugünə qədər artıq Rusiya şirkətlərindən 14 sifariş alınıb və biz həmin sifarişləri diqqətlə nəzərdən keçiririk. Hesab edirəm ki, bu sahə bizim əməkdaşlığımızın yeni sahəsidir. O, həm praktiki baxımdan faydalı olacaq, həm də bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizin səviyyəsini artıracaq.

Əlbəttə, bu gün biz regionda münasibətlərdən sonrakı vəziyyəti də ətraflı müzakirə etdik. Azərbaycan ilə Ermənistan arasında müharibənin başa çatmasında və münasibətlərdən sonrakı dövrə də nəzərə alınaraq, Azərbaycanın Rusiya və Şəxsin Prezident Vladimir Vladimiroviçə təşəkkür edirik. Hesab edirəm ki, belə çoxillik, otuz ilə yaxın, qarşılıqlı maraqların üzəlişi böyük itkilərə şəraitində bir ildən bir qədər çox vaxt keçəndən sonra Azərbaycan və Ermənistan ən azı iki beynəlxalq formatda, məhz Rusiya, Azərbaycan və Ermənistanın Baş nazirlərinin müavinləri səviyyəsində işçi qrup, habelə Rusiya, Türkiyə, İran, Azərbaycan və Ermənistanın daxil olduğu "3+3" platformasında fəaliyyət göstərəcək, bu, artıq bizim niyyətlərimizin göstəricisidir. Əlbəttə, biz gözəyirik ki, Ermənistan tərəfi 9-10 noyabr 2020-ci il tarixli bəyannamənin bütün erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən çıxarılması, habelə Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında kommunikasiyaların açılması barədə bütün bəndləri tamamilə yerinə yetirəcək. Bu, erməni tərəfin hüquqi öhdəliyidir, lakin tə-

əssüf ki, bu istiqamətdə iş çox ləng gedir. Artıq qeyd etdiyim kimi, Prezident Vladimir Vladimiroviç Putin müharibənin başa çatmasında, nizamnamənin qaynar fazadan siyasi nizamnamə fazasına keçməsinə mühüm rol oynayıb. Bu gün Rusiya Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşması üçün yollar axtarışında bizim əsas tərəfdaşımızdır. Bunun üçün imkanlar var. Azərbaycan sülh müqaviləsi üzərində işə başlamağa hazır olduğunu dəfələrlə bəyan edib. Bu müqavilə öz aralarında münasibətləri tənzimləmək istəyən hər hansı ölkələr üçün zəruri olan sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi, delimitasiya və digər məsələləri də əhatə edəcək.

Mən əminəm, regionda yeni realiaqlar yeni imkanlar yaradacaq. Azərbaycan dinc gələcək əzmindədir. Bizə müharibə lazım deyil. O, bizə heç vaxt lazım olmayıb. Azərbaycan ərazilərinin azad edilməsi, ərazi bütövlüyünün hərbi yolla bərpa olunması məcburi tədbir idi və müharibədən sonrakı mərhələdə bu məsələni siyasi metodlarla həll etməyə hazır olmağımız bizim niyyətlərimizin daha bir təsdiqidir. Mən əminəm ki, Rusiya və Azərbaycan birgə səyləri ilə Qafqazda sülhün, Xəzər regionunda və Avrasiya məkanında əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə bundan sonra da sənə, mən dəyərdim, həlledici töhfə verəcəklər.

Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, dəvətə, qonaqpərvərliyə görə Sizə bir daha təşəkkür edirəm. Fürsətdən istifadə edib Rusiyanın dost, müttəfiq xalqına yeni uğurlar və yeni nailiyyətlər arzu etmək istədim.

Prezident Vladimir PUTİN: Sağ olun.

Prezident İlham Əliyev Rusiya Nazirlər Kabinetinin Əlaqələndirmə Mərkəzi ilə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 22-də Moskvada Rusiya Nazirlər Kabinetinin Əlaqələndirmə Mərkəzi ilə tanış olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin Prezident İlham Əliyevi qarşıladı.

Sonra birgə foto çəkdirildi. Daha sonra Prezident İlham Əliyev ilə Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin arasında görüş oldu.

Prezident İlham Əliyev salamlayan Mixail Mişustin dedi: Hörmətli İlham Heydər oğlu, icazə verin, Sizi bir daha salamlayım. Bu gün Vladimir Vladimiroviç Putin ilə Sizin imzaladığınız Rusiya ilə Azərbaycan arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə ilə əlaqədə ən mühüm, strateji məsələləri müzakirə etməyi təklif edirəm. Bu mühüm qərar bizim dostluq və mehriban qonşuluq münasibətlərimizi daha yüksək səviyyəyə çatdırır. Sizi əmin etmək istədim ki, Rusiya Federasiyasının Hökuməti liderlərimizin qərarlarını həyata keçirmək üçün nə lazımdırsa edəcək.

Biz Azərbaycanlı tərəfdaşlarla dostluğumuzu yüksək qiymətləndiririk. Bu dostluq bizim qardaş xalqlarımız sız əlaqələrinə əsaslanır. Bu il ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyi qeyd olunur və bizim mehriban qonşuluğumuzun tarixinin kökləri əsrin dərinliyinə gedib çatır. Əsas odur ki, pandemiya baxmayaraq, bizim ticarət-iqtisadi əlaqələrimiz möhkəmlənib, əmtəə dövriyyəsi, - Siz yaqın bu barədə ətraflı danışdınız, -

2020-ci ildəki nisbətən 16 faiz artaraq 3 milyard 300 milyon dollara çatıb. Azərbaycanda Rusiya kapitali ilə mindən artıq şirkət fəaliyyət göstərir, energetika, maşınqayırma, naqliyyat sahələrində böyük sayda birgə layihələr icra olunur, kənd təsərrüfatı, infrastruktur, bərpaolunan enerji, rəqəmsal iqtisadiyyat sferalarında belə əməliyyatlar üçün böyük potensial mövcuddur. Bizim hökumətlərarası komissiya bu məsələni fəal həll edir. Rusiya Federasiyası tərəfindən komissiyaya Baş nazir müavini Aleksey Loqvinoviç Overçuk kura torluq edir. Rusiya şirkətlərinin Azərbaycanda müntəzəm işgüzar missiyaları da müsbət nəticələr verir. Biz bu əlaqələri, Rusiya İxrac Mərkəzi tərəfindən təşkil olunan səfərləri davam etdirmək istədik. Biz, həmçinin regionlararası əlaqələrimiz də böyük diqqət yeti-

rik. Rusiya Federasiyasının 70-dən çox subyekti Azərbaycan ilə əməkdaşlıq edir. Biz koronavirus infeksiyasına qarşı birgə mübarizə aparırıq, bir-birimizə qarşılıqlı kömək edirik. Bizim tərəfimizdən Azərbaycana xüsusi test-sistemlər verilib, ən yaxşı həkimlərimizdən ibarət briqadalar göndərilib. Bugünkü təqribən 220 min doza "Sputnik V" vaksini tədarük edilmişdir. Mən əminəm ki, kütləvi immunlaşdırma bizə, həmçinin pandemiyanın öhdəsindən gəlməyə və insanlarımızın sağlamlığını qorumağa kömək edəcək.

Bir daha Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Cənubi Qafqazın inkişafına imkan verən mühüm bəyanatını xüsusi qeyd etmək istəyirəm. Əminəm ki, iqtisadi və naqliyyat əlaqələrinin bərpası, yeni infrastruktur marşrutlarının yaradılması Cənubi Qafqazın bütün

dövlətlərinin maraqlarına cavab verir. Bizim zəngin gündəliyimiz var. Sağ olun. Biz Sadiq ki, Siz bizim Rusiya Federasiyası Hökumətinin Əlaqələndirmə Mərkəzinə gəlmisiniz. Əlbəttə, bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizin bütün aktual məsələlərini müzakirə etməyə hazırıq. Buyurun, söz Sizinindir, hörmətli İlham Heydər oğlu.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi: Çox sağ olun, hörmətli Mixail Vladimiroviç. Xoş sözlərə görə sağ olun. Siz tamamilə düzgün olaraq qeyd etdiniz ki, bu gün Müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə imzalandı. Bu, bizim münasibətlərimizin inkişafında yeni mərhələdir. Bu gün Vladimir Vladimiroviç ilə biz çox söhbət etdik, həm ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyətə, həm də regional problemlərə dair çox mühüm mövzuları müzakirə etdik.

Əlbəttə, mətbuat qarşısına çıxanda ölkələrimizin dövlətlərarası münasibətləri tarixində qalacaq bu günün vacibliyini qeyd etdik. Əlbəttə, rəmzi haldir ki, bu hadisə ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin yaradılmasının 30 illiyi əfəsinə baş verir. Başqa məsələlərdən əlavə, biz ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq məsələlərini də nəzərdən keçirdik, əlaqələrimizin necə inkişaf etməsinə diqqət ayırdıq. Əlbəttə, regionda yeni realiaqlar nəzərə alınmaqla regional problemlərə bağlı məsələlər həm regionda etimad, sülh və təhlükəsizlik tədbirlərinin möhkəmlənməsi, həm də ikitərəfli və çoxtərəfli formada qarşılıqlı faydalı iqtisadi tərəfdaşlıq üçün yaxşı ilkin şərait yaradır. Bu gün Rusiya Federasiyasının Prezidenti ilə görüşdə biz "3+3" yeni əməkdaşlıq formatının perspektivlərini də müzakirə etdik. Bu format in-

ki mərhələdə, ilk növbədə, naqliyyat-kommunikasiya, logistika problemlərinə dair fəal iş aparılmasını nəzərdə tutur. Əminəm, bugünkü diskussiyalar, aparacağımız fikir mübadiləsi Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin 2020-ci il noyabr tarixli üçtərəfli bəyanatın bütün bəndlərini həyata keçirilməsinə xidmət edəcək ki, biz öz planlarımızı tamamilə reallaşdırmaqla bilək.

Rusiya-Azərbaycan münasibətləri zamanın sınağından çıxıb. Əlbəttə, biz diplomatik münasibətlər yaradılmasında bəri əlaqələri inkişaf etdiririk, lakin, əlbəttə, əvvəlki nesillər tərəfindən qoyulmuş təməl olmasaydı, yaqın ki, biz bu uğurları qazanma bilməzdik. Bu gün imzalanmış Müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə bizim ticarət-hüquqi baza portfelində xüsusi sənəddir.

Əminəm ki, bu sənəd ölkələrimiz arasında dostluq, mehriban qonşuluq və bu gündən etibarən müttəfiqlik münasibətlərinin möhkəmlənməsi işinə xidmət edəcək. Koronavirusa qarşı mübarizədə köməyə görə Rusiya tərəfinə ayrıca təşəkkür etmək istədim. Biz çox minnətdarıq ki, bizə müxtəssis briqadaları göndərilib, PZR-testlər almışıq və bildiyiniz kimi, biz "Sputnik-V" vaksini sertifikatlaşdırmışıq. Vətəndaşlarımızın sağlamlığını qorumaq üçün biz gələcəkdə də bu istiqamətdə işləmək niyyətindəyik.

Fikir mübadiləsi aparmaq üçün yaratdığımız bu imkana görə bir daha sağ olun. Əlaqələndirmə Mərkəzinin çox maraqlı təqdimatına görə sağ olun və artıq indidən ümumi mülahizələrdən irəli gələn praktiki məsələləri müzakirə edəcəyik. Sağ olun.

"Qaz təchizatı haqqında" qanuna vacib dəyişiklik edilir

Fevralın 22-də Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin onlayn iclası keçirilib.

İclasın gündəliyinə iki məsələ - "Qaz təchizatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələrinin üçüncü oxunuşu müzakirəsi daxil edildi.

Gündəliyin təsdiqindən sonra "Qaz təchizatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin (üçüncü oxunuş) müzakirəyə çıxaran komitə sədri Sadiq Qurbanov bildirdi ki, layihə qazan istifadə zamanı qəza və bədbəxt hadisələrin qarşısını almağa məqsəddir hazırlanıb. Layihənin əvvəlki oxunuşları barədə məlumat verən Sadiq Qurbanov təklif olunan dəyişikliklərin insan-

ların qazdan təhlükəsiz istifadəyə xidmət edəcəyini bildirib. Qanun layihəsinin müzakirəsində komitə üzvləri İltizam Yusifov, Naqif Həmzəyev, Nəsim Məhəməliyev çıxış ediblər. Deputatlar qaz təchizatı və istehlakında məsuliyyətin vacibliyinə diqqət çəkiblər, dəyişikliklərin dem qazından zərərçəkənlərin və qaz partlayışı hadisələrinin qarşısını almaq üçün qaz satışı və texniki

xidmət sahəsində idarəçiliyin təkmilləşməsinə xidmət edəcəyini vurğulayıblar. Müzakirələrdən sonra deputatlar "Qaz təchizatı haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin üçüncü oxunuşu Milli Məclisin plenar iclasının müzakirəsinə tövsiyə ediblər. Sonra komitə üzvləri İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihə-

sini (üçüncü oxunuş) nəzərdən keçiriblər. Layihənin əvvəlki müzakirələri haqqında danışıq komitə sədri Sadiq Qurbanov bildirdi ki, sənəddə qaz təchizatı və istifadə zamanı qanunvericiliyin tələblərini pozulması halları ilə bağlı təklif olunan cərimələr çəkindirici xarakter daşıyır. Sənədə bağlı deputat Kamal Cəfərov, Fatma Yıldırım çıxış ediblər. Bildirilib ki, dəyişikliklər

qaz təchizatında və istehlakında təhlükəsizlik qaydalarına əməl olunması ilə bağlı məsuliyyətin artırılmasına yönəlib. Əsas məqsəd insanların sağlamlığına və onların əmlakına təhlükə yarıda bilən neqativ halların vaxtında aradan qaldırılmasıdır. İclasın sonunda İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi də üçüncü oxunuşda Milli Məclisin

plenar iclasının müzakirəsinə tövsiyə edildi.

Onlayn iclasda Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədrini müavini Asim Mollazadə, komitə üzvləri Afət Həsənova, Anar Məmmədov, Məşhur Məmmədov, Əliabbas Salahzadə və Mixail Zabelin iştirak ediblər.

Ülker XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

İLHAM ƏLİYEV diplomatiyasının tarixi zəfəri

Moskva Bəyannaməsi Azərbaycan ilə Rusiya münasibətlərini yeni müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəltdi və ölkəmizin milli maraqlarının birmənalı qəbulunu rəsmiləşdirdi

Əvvəli 1-ci səh.

Yeni Müttəfiqlik Bəyannaməsi 10 noyabr müqaviləsindəki öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün Azərbaycanı hüquqi baxımdan əlavə rəhbərlik verir. Məsələn, sənədə beynəlxalq terrorçuluq, ekstremizm, separatçılıq kimi təhdidlərin qarşısının alınması üçün səylərin birləşdirilməsi qeyd olunur. Bu, Azərbaycana separatist və revanşist qüvvələrə qarşı Rusiyadan daha konkret addımlar gözləməyə əsas verir.

Həmçinin Qafqaz regionu və Xəzər dənizinin sabitliyini və təhlükəsizliyini təmin etməkdə qarşılıqlı fəaliyyətin zəruriliyi qeyd olunur və bu xüsusda Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyada nəzərdə tutulmuş bütün fəaliyyət prinsiplərinin vacibliyi təsdiq edilir.

Mühüm məqamlardan biri də iki ölkə arasında qarşılıqlı faydalı ticarət-iqtisadi, sərmayə və elmi-texniki əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi və onların keyfiyyətə yeni səviyyəyə qaldırılması öhdəliyidir. Bu xüsusda, hər iki tərəf bir-birinin maraqlarına zərər vuran istənilən iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsindən çəkinməklə öhdəliyi götürür.

Müstəqil siyasətin təntənəsi, milli maraqlara uyğun atılan addımlar

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü müstəqil siyasət Azərbaycanı dünyanın etibarlı tərəfdaşına çevirib. Yeni Azərbaycan öz milli maraqlarına uyğun çoxşaxəli müstəqil xarici siyasət yürütməklə strateji tərəfdaşlarının sayını artırır.

Azərbaycan xarici siyasətində qlobal həmrəyliyə və beynəlxalq əməkdaşlığa mühüm əhəmiyyət verir. Azərbaycanın BMT-dən sonra ikinci ən böyük siyasi təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına

hazırkı sədrliyi dövründə irəli sürdüyü təşəbbüslər və atdığı praktiki addımlar bunu təsdiq edir. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edən ölkə kimi heç bir bloka qoşulmur və qonşuları ilə münasibətləri yüksəltməyə xət üzrə inkişaf etdirir. Hətta Ermənistanla da normallaşma prosesinin sürətlənməsində maraqlıdır.

Azərbaycanın Avropanın enerji təchizatında, köhnə qitənin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində çəkisi durmadan artır. "Cənub qaz dəhlizi" kimi nəhəng enerji layihəsinin təşəbbüskarı Azərbaycandır.

Tarixi köklərə malik Azərbaycan-Rusiya münasibətləri strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib. Rusiya ilə ölkəmizin yüksək səviyyəli əlaqələri var. İki ölkə prezidentləri arasında qarşılıqlı hörmət və etimada əsaslanan dostluq münasibəti formalaşmışdır. Rusiya Azərbaycanın qonşusu, dünyanın ən güclü ölkələrindən və BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvlərindən biridir. Ölkəmiz arasında tarixən dərin mədəni, humanitar, iqtisadi əlaqələr mövcuddur.

Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz zəfərdən sonra Cənubi

Qafqazda yeni bir regional nişan, konfiqurasiya formalaşır. Bu yeni konfiqurasiyanın əsas oyunçuları Azərbaycan, Türkiyə və Rusiyadır. Bu mənada, hər iki ölkə ilə müttəfiqlik bəyannamələrinin imzalanması bu yeni konfiqurasiyanı rəsmən təsbit edir. Qeyd edək ki, Türkiyə ilə müttəfiqlik bəyannaməsi 2021-ci ilin iyun ayının 15-də Şuşada imzalanıb. Lakin Türkiyə ilə imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ilə Rusiya ilə imzalanmış Moskva Bəyannaməsi arasında çox ciddi fərq var. Şuşa Bəyannaməsi "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası

arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında" Bəyannamə, Rusiya ilə imzalanmış sənəd isə "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında qarşılıqlı müttəfiqlik fəaliyyəti haqqında" Bəyannamədir. Türkiyə ilə imzalanmış sənədə bir çox məsələlər Rusiya ilə imzalanmış sənədə əksini tapmayıb. Şuşa Bəyannaməsinə görə, Azərbaycan və Türkiyə xarici siyasət məsələlərini koordinasiya edirlər, bir-birinə yardım göstərirlər (hərbi yardım da daxil olmaqla). Rusiya ilə imzalanmış bəyannamədə bunlar yoxdur.

Qazandığımız hərbi zəfərin siyasi-diplomatik cəhətdə daha da möhkəmləndirilməsi, Azərbaycanın regionda yaratdığı yeni realiti tam olaraq qəbul edilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hər iki bəyannamə bu məqsədə xidmət edir. Sürətlə dəyişən, təhdidlərdən qorunmayan artıq dünyada bütün güc mərkəzləri ilə münasibətləri ən yüksək səviyyəyə çatdırmaq ölkəmizin milli təhlükəsizliyinin qorunmasını təmin edir. Sənədə göstərilən öhdəliklər daha da daxil olmaqla). Rusiya ilə imzalanmış bəyannamədə bunlar yoxdur.

liqına qarşı addımlar atmaq, RF-yə güc tətbiq etmək, Rusiya ərazisində terrorçuluq, ekstremizm, separatçılığa dəstək vermək fikrində və gücündə deyil. Ona görə bu sənədə tərəflərin üzərinə götürdüyü öhdəliklər Azərbaycan dövlətinin və xalqının maraqlarına tam uyğundur. Eyni zamanda regionda gedən proseslər göstərir ki, Rusiyanın təsiri bu bəyannamə olmadan da artdıqca artır. Bu bəyannamə Rusiyadan çox Azərbaycana lazımdır, çünki ölkəmiz postsovet məkanında hökm sürən qeyri-müəyyənlik və təhdidlər fonunda öz təhlükəsizliyi və toxunulmazlığını dair daha bir rəsmi zəmanət alır.

Bir sözlə, Rusiya ilə Azərbaycan arasında müttəfiqlik fəaliyyəti haqqında bəyannamə Azərbaycanın müstəqil siyasətini təsbit edir, Rusiya bununla bağlı üzərinə öhdəlik götürür. Sənədin mahiyyətinə əsasən, Rusiyanın Azərbaycana təsir imkanları azalır, Azərbaycan isə əlavə təminatlar almaqla daha da güclənir.

Bəyannamənin əhəmiyyətini dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bu sənəd ölkəmiz, qarşılıqlı əlaqələrimiz, həmçinin regional təhlükəsizlik üçün birmənalı olaraq çox müsbət əhəmiyyət kəsb edəcək: "Qarşılıqlı müttəfiqlik haqqında bəyannamənin imzalanması son illərdə bizim necə fəal işlədiyimizi və qarşılıqlı əməkdaşlığın potensialını artırdığımızı çox yaxşı illüstrasiya edir. Bu, sadəcə sözlər, sadəcə niyyətlər deyil, həm də konkret işlər olub. Bəyannaməyə yetərincə genişdir. Onun 40-dan çox bəndi var. Bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizin ən mühüm sahələrini əhatə edir və artıq dediyim kimi, bizim ikitərəfli münasibətlərin gələcəyi üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edəcək".

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Daxili işlər naziri Əlahiddə Çevik Polis Alayında əməliyyat müşavirəsi keçirib

Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Əlahiddə Çevik Polis Alayında əməliyyat müşavirəsi keçirib.

DİN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, tədbirdə çıxış edən nazir Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi altında inkişaf və tərəqqi strategiyasının uğurla

damam etdiyini, ölkəmizdə mövcud sabitliyin, təhlükəsizlik şəraitinin, ümumən ictimai asayişin etibarlı qorunub-vurğulanıb, görülən işlərdə, əldə edilən müsbət nəticələrdə Əlahiddə Çevik Polis Alayının şəxsi heyətinin də böyük əməyinin olduğunu diqqətə çatdırıb.

Nazir Vilayət Eyvazov xidməti fəaliyyətdə əsas diqqəti vətəndaşların təhlükəsizliyinin daha etibarlı qorunma-

sına, cinayətkarlığın və digər hüquqazidd əməllərin qarşısının qətiyyətlə alınmasına, insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasına, eyni zamanda şəxsi heyət arasında nizam-intizamın gücləndirilməsinə yönəltməyi tələb edib.

General-polkovnik Vilayət Eyvazov xidməti funksiyalarını səmərəli həyata keçirməsi üçün ölkə rəhbərliyi tərəfindən daxili işlər orqanlarına hərtərəfli şəraitin yara-

dıldığını, şəxsi heyətin dövlət qayğısı ilə əhatə olunduğunu qeyd edib. Nazir Vilayət Eyvazov əmin olduğunu bildirib ki, nazirliyin mühüm struktur qurumlarından olan Əlahiddə Çevik Polis Alayının şəxsi heyəti qanunla müəyyən edilmiş vəzifələri, qarşıya qoyulan bütün tapşırıqları bundan sonra da əzmlə yerinə yetirəcək, göstərilən etimadı sədaqətli xidmətlə ilə doğruldacaq.

Varşavada Polşa-Azərbaycan diplomatik əlaqələrinin qurulmasının 30 illiyi qeyd olunub

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) və Şərqi Araşdırmalar Mərkəzinin (OSW) birgə təşkilatlığı, Azərbaycanın Polşadakı səfirliyinin dəstəyi ilə Polşa-Azərbaycan diplomatik əlaqələrinin qurulmasının 30 illiyi Varşavada qeyd olunub.

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov, Polşanın xarici işlər nazirinin müavini Marçin Pşidaç, Azərbaycanın Polşadakı səfiri Nərgiz Qurbanova, BMTM-in İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev, OSW-nin sədri Adam Eberhardt, ADA Universitetinin prorektoru Fərid İsmayilzadə, Milli Məclisin deputatı Aydın Mirzəzadə, Polşadan və Azərbaycandan olan ictimai-siyasi xadimlərin və ekspertlərin iştirakı ilə təşkil olunan "dəyirmi masa"da iki ölkə arasında əlaqələr müxtəlif aspektlərdən nəzərdən keçirilib. İştirakçılar cari ilin Azərbaycan və Polşa arasındakı diplomatik əlaqələrin qurulmasının ildönümü ilə yanaşı, iki ölkə arasında tarixi əlaqələrin qurulmasının 550-ci və strateji əməkdaşlıq sazişinin imzalanmasının 5-ci ildönümü kimi qeyd olunduğunu vurğulayıblar.

Ölkəmizin müstəqilliyinin bərpasından sonra Azərbaycan-Polşa əlaqələrinin sürətlə inkişaf etdiyi və son illərdə xüsusi dinamika aldığı vurğulanıb.

Tədbir iştirakçılarında Azərbaycan-Polşa münasibətlərinin tarixi və müasir aspektləri barədə ətraflı məlumat verən xarici işlər nazirinin müavini X.Xələfov ölkələrimiz arasında iqtisadi, mədəni, humanitar əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensialın olduğunu diqqət çəkib. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Cənubi Qafqazda yaranmış yeni vəziyyət haqqında dinləyiciləri məlumatlandıran X.Xələfov polşalı investitorları və şirkətləri Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş torpaqlarında yenidənqurma işlərində iştirak etməyə çağırıb.

İkitərəfli əlaqələrin inkişaf potensialının yüksək olduğunu deyən Polşa xarici işlər nazirinin müavini Marçin Pşidaçın 2017-ci ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Polşa Prezidenti Andrey Duda tərəfindən imzalanmış strateji əməkdaşlıq sazişinin bunun üçün möhkəm təməl yaratdığını bildirib. O, ikinci Qarabağ müharibəsindən sonra Cənubi Qafqazdakı vəziyyəti və Ermənistan-Azərbaycan sülh prosesini yaxından iz-

lədiklərini, ATƏT-in hazırkı sədri kimi bu prosese dəstək olduqlarını vurğulayıb.

BMTM-in sədri Fərid Şəfiyev tədbir iştirakçılarında postmüharibə dövründə yaranmış vəziyyət, Azərbaycanın quruculuq planları, eyni zamanda bölgədə sülh və əməkdaşlıq üçün yaranmış imkanlardan və təhdidlərdən bəhs edib. Azərbaycanın Ermənistanla qarşılıqlı olaraq ərazi bütövlüyünün tanınması prinsipi ilə sülh müqaviləsini imzalamaya hazır olduğunu, lakin Ermənistanın millətçi və revanşist qüvvələrinə buna qarşı çıxdıqlarını bildirib. O, Avropa İttifaqının bu münasibətlərin normalaşmasında son aylarda fəal rol oynadığını, bunun bütövlükdə Cənubi Qafqazda sülh və sabitlik üçün əhəmiyyətli olduğunu qeyd edib.

Tədbirdə Polşa Poçt Xidməti tərəfindən Azərbaycan ilə Polşa arasında diplomatik əlaqələrinin qurulmasının 30-cu ildönümü münasibətilə hazırlanmış poçt markaları təqdim edilib. Təqdimatı edən Polşa Poçt Xidmətinin prezidenti Tomasz Zdzikot Azərbaycan ilə Polşa arasında əlaqələrin daha da inkişaf edəcəyinə ümidvar olduğunu deyib.

"Dəyirmi masa" Azərbaycan və Polşadan olan ictimai-siyasi xadimlərin və ekspertlərin çıxışları ilə davam edib.

"İlin ən yaxşı müstəntiqi" və "İlin ən yaxşı dövlət ittihamçısı" müsabiqələrinin qalibləri mükafatlandırılıb

Fevralın 22-də Baş Prokurorluqda prokurorluq orqanları tarixində ilk dəfə keçirilmiş "İlin ən yaxşı müstəntiqi" və "İlin ən yaxşı dövlət ittihamçısı" müsabiqələrinin qaliblərinə, həmçinin "Prokurorluğun dostu" təltifinə layiq görülmüş media qurumlarının nümayəndələrinə mükafatlar təqdim olunub.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, tədbirdə çıxış edən Baş prokuror Kamran Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın yaxından dəstəyi ilə uğurla həyata keçirilən dövlət gənclər siyasətinin hər bir dövlət təsisatında olduğu kimi, prokurorluq orqanlarında da prioritet məsələlər sırasında yer tutduğunu vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, dövlət başçısının tövsiyə və göstərişlərinin icrası üzrə prokurorluq orqanlarında aparılan islahatların mühüm istiqamətlərindən biri kadr korpusunun dövlətçiliyə sədaqətli, vətənpərvər, savadlı, geniş dünyagörüşünə və yüksək məna vi keyfiyyətlərə malik gənc hüquqşünaslarla komplektləşdirilməsi, onların peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi təşkil edir.

Məhz bu kontekstdə həyata keçirilən islahat tədbirləri çərçivəsində prokurorluq orqanlarının ibtidai istintaq, məhkəmələrdə dövlət ittihamının müdafiəsi, məhkəmənin hökm və digər yekun qərarlarının icrası qaydasında icraatda iştirakı üzrə fəaliyyətinin keyfiyyətinin daha da yaxşılaşdırılması və müsbət iş təcrübəsinin yayılması məqsədilə cari ilin yanvar-fevral ayları ərzində ötən ilin yekunlarına əsasən "İlin ən yaxşı müstəntiqi" və "İlin ən yaxşı dövlət ittihamçısı" müsabiqələri keçirilib.

Müsabiqələrin təşkili və keçirilmə qaydası barədə "İlin ən yaxşı müstəntiqi" müsabiqə komissiyasının sədri - Baş prokurorun birinci müavini Elçin Məmmədov və "İlin ən yaxşı dövlət ittihamçısı" müsabiqə komissiyasının sədri - Baş prokurorun müavini Heydər Məmmədov çıxış edərək ətraflı məlumat veriblər.

Müsabiqələrin nəticələrinə əsasən, Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin İstintaq İdarəsinin mühüm işlər üzrə müstəntiqi Duşdurov Orxan Bəhrəm oğlu "İlin ən yaxşı müstəntiqi", Baş Prokurorluğun Dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə idarəsinin prokuroru Əliyev Şaiq Allahyar oğlu isə "İlin ən yaxşı dövlət ittihamçısı" seçiliblər.

Bununla yanaşı, tədbirdə xüsusi vurğulanıb ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, eləcə də prokurorluq əməkdaşlarının bir sıra beynəlxalq qurumlarda təmsil edilmələrinin zəruriliyi ilə bağlı verdiyi tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq, Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin İdarə prokuroru Orucov Elşən Elşar oğlu Avropa Şurasının İnsan Hüquqları və Qanunun Ali İliyi Baş Direktoratının Hüquqi Əməkdaşlıq Bölməsində yaranmış vakansiya üzrə yüksək nailiyyətlər əldə etməklə konkursların qalibi olaraq birliklə staj keçmək hüququ qazanıb.

Müsabiqənin qalibi olmuş prokurorluq işçilərinə Baş prokuror tərəfindən diplom və mükafatlar, həmçinin E.Orucova və xidməti vəzifələrinin icrasında fərqlənmiş bir qrup əməkdaşa həvəsləndirmə qaydasında mükafatlar təqdim olunub.

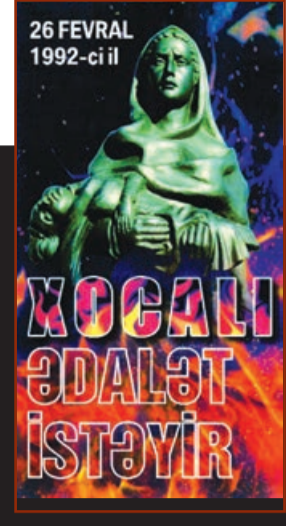
Bundan başqa, tədbir çərçivəsində "Prokurorluğun dostu" təltifinə layiq görülmüş media qurumlarına mükafatların təqdim edilməsi mərasimi keçirilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, ölkəmizdə güclü, müstəqil və obyektiv informasiya daşıyıcısı olan, eyni zamanda, dövlətçilik prinsiplərinə sədaqət nümayiş etdirən, milli maraqların təəssübkeşi olan mətbuatın formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi ilə bağlı dövlət siyasəti uğurla davam etdirilib.

Prokurorluq orqanları tərəfindən də cəmiyyətdə formalaşan yeni çağırışlara adekvat uyğunlaşma, o cümlədən vətəndaş məmnunluğunun və fəaliyyətdə aşkarlığın, hesabatlılığın və şəffaflığın təmin edilməsi məqsədilə kütləvi informasiya vasitələri ilə işgüzar əlaqələrin möhkəmləndirilməsi prioritet vəzifələrdən biri hesab olunub.

Qeyd edilib ki, həmin tədbirlər çərçivəsində 2021-ci ilin yekunlarına əsasən, prokurorluq orqanlarının fəaliyyəti ilə bağlı aşkarlıq və hesabatlılığın ictimaiyyətə operativ şəkildə çatdırılması, prokurorluq orqanları ilə media arasında operativ və səmərəli kommunikasiyanın qurulmasında fərqlənən "Azərbaycan" qəzeti, "Xəzər" Televiziya və "Report" informasiya agentliyi "Prokurorluğun dostu" mükafatı ilə təltif olunublar.

Tədbir zamanı "Prokurorluğun dostu" mükafatı təqdim olunmuş "Azərbaycan" qəzetinin Baş redaktorunun müavini Rəqif Məmmədli, "Xəzər TV" MMC-nin baş direktoru Murad Dadaşov və "Report" informasiya agentliyinin baş direktoru Fuad Hüseynəliyev çıxış edərək göstərilən diqqətə görə minnətdarlıqlarını ifadə edib, prokurorluq orqanları ilə əməkdaşlıqdan məmnunluqlarını bildiriblər.

XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımını 30

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünü ilə bağlı anım tədbiri keçirilib

Fevralın 22-də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində (QMİ) Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə bağlı anım tədbiri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən QMİ-nin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Xocalı soyqırımının Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olduğunu deyib. Bildirib ki, 200 il ərzində erməni millətçi-şoviniqlərinin davamlı olaraq etnik təmizləmə, soyqırımı siyasətinə maruz qalmış Azərbaycan xalqı tarixi torpaqlardan qovulub, qaçqın, məcburi köçkünə çevrilib və bütün bunlar ermənilər tərəfindən kütləvi qırğınlarla müşayiət olunub. XX əsrin sonunda baş vermiş Xocalı soyqırımı bu siyasətin davamı və kulminasiyasıdır. Öz aqlaşmaz qəddarlığı, qeyri-insani cəza üsulları ilə bu soyqırımı təkə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən biridir.

"1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan hərbi birləşmələri əhəliyi 7 min nəfər olan Xocalı şəhərində soyqırımı aktı həyata keçirib. Xocalı soyqırımının nəticələrini öz gözölmələri görmüşəm. O şəhərin faciəsi, orada vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş uşaqların soyuqdan don vurmus səcdələri ömür boyu yaddaşından silinməz. Soyqırımı baş verən tarixdən etibarən Xocalı faciəsinin dəhşətli həqiqətlərini o zamandan bugünə kimi iştirakçısı olduğum bütün beynəlxalq forumların tribunallarından yaddaşdaşıyıq. Bu soyqırımın tanıtılması, erməni faşizmi və vandalizminin ifşa olunması üçün Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi olaraq dünya ictimaiyyətinə müraciət edən ilk qurumlardan biri olmuşuq. 30 il ərzində hər il Azərbaycanı dini konfessiyalarla bərabər dünya ictimaiyyətinə etdiyi müraciətlərdən tarixi həqiqətlər, Xocalı dəhşətləri öz əksini tapır. Müqəddəs İslam dinində buyrulur ki, bir insan fəsad törədərək, bir insani qətl edərsə, bütün bəşəriyyəti qətlə gətirir."

miş hesab olunur və Allah qarşısında cavab verəcəkdir", - deyir A.Paşazadə vurğulayıb. QMİ sədri qeyd edib ki, XX əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımı aqressiv və cinayətərk erməni siyasətinin nəticəsidir. Dünyada qəbul olunmuş beynəlxalq konvensiyalar, ümumbəşəri qanunlar Xocalı faciəsi kimi soyqırımı aktlarını pisləyir. Azərbaycan xalqı bu konvensiyaları rəhbər tutaraq Ermənistan Respublikasına qarşı Beynəlxalq Haqq Məhkəməsinə iddia qaldırmaq üçün bütün hüquqi əsaslara malikdir. Dünya bilirdi ki, bu cinayət təkə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, həm də bütün sivil dünyaya, bəşəriyyətə qarşı yönəldilib. Bu bəşəri cinayət törəndənlər öz layiqli cəzalarını almalıdır. Robert Köçəryan, Serjik Sarkisyan, eləcə də Seyran Ohanyan və digər Xocalı qatilləri baş vermiş soyqırımın günahkarları kimi beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidirlər.

"Azərbaycan dövlətçilik tarixinə Zəfər salnaməsi yazmış Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, tarixi ədaləti bərpa etmək qüdrəti nümayiş etdirdi. Azərbaycan xalq-dövlət, ordu-xalq birliyi sayəsində tarixi Qələbə qazandı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev rəhbərliyi ilə şanlı Azərbaycan Ordusunun Aprel döyüşlərində, Vətən müharibəsində qazandıqı zəfərlər şəhidlərimizin qanını yerdə qoymadı. Xocalı faciəsi Azərbaycan xalqının qan yaddaşı, eyni zamanda, ruhunən dirçəliş məqamıdır. Öz faciələrinin ağıri-acısından yenidən to-

parlanaraq ucalan Azərbaycan xalqı müdrik rəhbərinin siyasət iradəsi ilə bu gün azad Qarabağda erməni faşistləri tərəfindən dağıdılmış mədəni-mənəvi irsini yenidən dirçəldir, tarixi abidələri və ziyarətgahlarına yeni həyat verir, məscidlərimiz, habelə kilsə və sinaqoqlar yeridən qurulur, bərpa edilir, yandırılmış torpaqlarımıza yeni nəfəs verilir, abad kəndlər və şəhərlər salınır. Hamımız şahidlik ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Qarabağda hər bir səfəri zamanı dövlət əhəmiyyəti sənaye obyektlərinin təminatı, qorunması ilə yanaşı, azad olunmuş ərazilərimizdə vandalizmə məruz qalmış məscidlərimiz ziyarət edilir, dini-mənəvi abidələrin təmir, bərpa və yenidən qurulması ilə bağlı əsaslı layihələr gerçəkləşdirilir. Şükürlər olsun, multikultural Azərbaycan dövlətinin tolerant dəyərləri artıq azad Qarabağda hökm sürməyə başlayıb. Milli-mənəvi dəyərlərimiz bizim qürur və fəxr mənbəyimizdir. Gənclər Forumunda Azərbaycan Prezidentinin bəyan etdiyi kimi: "Milli dəyərlər təkə əcdadlar qarşısında bizim mənəvi borcumuz deyil, eyni zamanda, ölkəmizi daim müstəqil saxlamaq, ölkəmizi daim kənar təsirdən qorumaq və nəsilər arasındakı o mənəvi ipələri qırmaq üçün bu, mütləq lazımdır". Milli-mənəvi dəyərlər sadiqlik və bəşəri dəyərlərə ehtiram Azərbaycan xalqının fədakar meyarıdır. Biz Qarabağda mənəvi abidələrimizi dirçəldirik, məscidlərlə yanaşı, kilsə və digər məbədləri yenidən qurur, bərpa edirik, erməni kilsəsi isə xristian təvəzülünü

təəssübkeşliyini qazanmaq üçün qarayaxmalar yayır, Qarabağda guya kilsələrin dağıdılması barədə yalan, böhtanlar danışır, öz aqressiv münasibətini, qızıqdırıcı fəaliyyətini davam etdirməkdədir. Çox təəssüf edirik ki, erməni kilsələrinin rəhbəri əlində incil və xaç Xankəndiyə gələrk ermənilərə nicat verəcək sülh ideyalarını təşviq etmək, dinc həyata, qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlığa sövq etmək əvəzinə yenidən müharibə, revanşizm ruhlandırır. Dən xadiminin yeni müharibəni, nifrətə, işğalçılığa, separatçılığa səsləyən bəyanatlarına, irqçi çağırışlarına dünya ictimaiyyəti biganə qalmamalıdır", - deyir A.Paşazadə bildirib. Şeyxülislam deyib ki, Azərbaycan dövləti və xalqı qalibdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin liderliyi ilə bölgənin tələfini dəyişdirir, yeni tarixini yazır, siyasət qələbəsini iqtisadi, mənəvi müstəqillərdə davam etdirir. O, bu tarixi Qələbənin əldə olunmasında Azərbaycanın yanında olmuş, dəstəyini nümayiş etdirmiş dövlətlərə, xüsusilə qarndaş Türkiyə dövlətinə dərindən minnətdarlığını bildirib. Həmçinin diqqətə çatdırıb ki, Şuşa Beynaməsinin təsdiqi bir millət, iki dövlət olan Azərbaycan və Türkiyənin qaradaşlıq bağlarını daha da möhkəmləndirir, birliyi dünyaya bəyan etdi. Azərbaycan dövləti hər zaman şəhidlərin xatirəsinə xala tutur. Allah bütün şəhidlərimizə, Vətən torpağı yulunda canını fəda etmiş bütün qəhrəman Vətən övladlarına, xüsusilə Xocalı soyqırımı qurbanlarına rəhmət eylesin. "Azərbaycanda dini konfessiyalar olaraq bir zaman - xoş gündə də, ağır

məqamlarda da dövlətimizin maraqları naminə birlikdə mövqə nümayiş etdirir. Vətən torpağı uğrunda eyni səngərdə şəhidlər vermişik. Milli birliyimizin əsasını təşkil edən bu multikultural dəyərlərimiz bizim gücümüzü artıran, bütün sahələrdə qələbəmizə təkən verən ümummilli sərvətdir. Bu gün - Xocalı faciəsinin 30-cu ildönümü ərəfəsində biz, Azərbaycanda bütün dini konfessiyalar bir araya gələrk bir daha dünya ictimaiyyətinə, beynəlxalq təşkilatlara və parlamentlərə birgə bəyanatla müraciət edir, Ermənistan Azərbaycan torpaqlarında törətdiyi hərbi cinayətə - Xocalı soyqırımına beynəlxalq siyasi-hüquqi qiymət verilməsinə çağırırıq. Xocalı qətliamının beynəlxalq müstəqil soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaq Azərbaycanın dini konfessiyaları rəhbərləri olaraq bizim Uca Yaradancımız və bəşəriyyət qarşısında müqəddəs borcumuzdur. Dualar edirik ki, bayrağımız həmişə xala olsun, dövlətçiliyimiz möhkəmlənsin, milli-mənəvi dəyərlərimiz, birliyi həç bir vaxt sarsılmasın! Uca Allah dövlətimizi və xalqımızı hər zaman qalib, dövlət rəhbərliyi həmişə müzəffər qərar versin!", - deyir QMİ sədri əlavə edib.

Sonra Azərbaycan fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların rəhbərləri çıxış edərk erməni cəlladlarının və onların havadarlarının Xocalıda törətdikləri qırğın XX əsrin ən qanlı faciələrindən biri olduğunu bildirdilər. Vurğulanıb ki, xalqımız Xocalı faciəsinə həç zaman unutmayacaq və bu qətliam hər bir azərbaycanlının qan yaddaşında daim qalacaqdır.

Tədbirdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların rəhbərlərinin XX əsrin qanlı faciələrindən biri olan, insanlıq əleyhinə ən ağır hərbi cinayətlər sırasında yer alan Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə əlaqədar dünya dini liderlərinə, beynəlxalq təşkilatlara, parlamentlərə və dünya ictimaiyyətinə müraciət qəbul edilib.

Sonda tədbirdə iştirak edən Xocalı faciəsi qurbanlarının ailələrinə maddi yardım göstərilib, onlara "Qurani-Kərim" hədiyyə edilib.

Azərbaycandakı dini konfessiya rəhbərləri Xocalı soyqırımını ilə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət ediblər

Azərbaycandakı dini konfessiya rəhbərləri Xocalı soyqırımını ilə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət ediblər. AZƏRTAC Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Mətbuat xidmətinə istinadla müraciət təqdim edir:

"Biz, Azərbaycan fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların rəhbərləri XX əsrin qanlı faciələrindən biri olan, insanlıq əleyhinə ən ağır hərbi cinayətlər sırasında yer alan Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ərəfəsində dünya ictimaiyyətinə müraciət edirik. Xocalı soyqırımı Ermənistanın Azərbaycanı qarşı hərbi təcavüzü zamanı Ermənistan hərbiçiləri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhəliyə qarşı törədilmiş hərbi cinayətlərin ən dəhşətlisidir. Bu qətliamdan bir neçə gün əvvəl - 1992-ci il fevralın 17-də Ermənistan silahlı birləşmələri Azərbaycanın Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində yerli azərbaycanlı əhəlini kütləvi qırğına məruz qoymuş və öz cinayətlərini misli görünməmiş qəddarlıqla davam etdirərək fevralın 25-dən 26-na keçən gecə keçmiş sovet ordusunun 366-cı motoratçı alayının iştirakı ilə Xocalı şəhərində soyqırımı törətmişlər. Ağır hərbi texnikanın tətbiqi ilə davam edən qırğınlar nəticəsində Xocalı şəhəri tamamilə dağıdılaraq yerləyeksan edilmiş, 63-ü uşaq, 106-sı qadın, 70-i qoca olmaqla, 613 nəfər azərbaycanlı öz milli mənsubiyyətinə görə vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir. Səkkiz ailə aqlaşmış qəddarlıqla tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirmişdir. Aqlaşmış hərbiçilər insanların başlarının dərisini soymuş, müxtəlif əzaları kəsmiş, körpə uşaqların gözlerini çıxarmış, hamilə qadınların qarınlarını yarmış, insanları diri-diri torpağa basdırmış və ya yandırmış, meyitlərin bir qismini minalmasıqlar. Şaxtılı hava şəraitində əli-ayağı yalın qaçıb xilas olmaq istəyən mülki əhəliyə belə aman verilməmiş, onlar təqib edilərək yollarda, meşələrdə Ermənistan hərbi qulluqçuları tərəfindən xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilmişlər. Bu bəşəri cinayət nəticəsində 487 dinc sakin ağır yaralanmış, 1275 nəfər girov götürülərək dəhşətli işğəncələrə məruz qalmış, meyitlər üzərində qeyri-insani təhqir və həqarətlərə vəlirilmişdir. Girov götürülənlərdən 150 nəfərini, o cümlədən 68 qadını və 26 uşağın taleyi bugüncə məlum deyil.

Dünya ictimaiyyətinin diqqətinə bir daha çatdırırıq ki, Ermənistanın əsasız ərazi iddiaları və təcavüzü siyasəti nəticəsində Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin 20 faizi 30 ilə yaxın işğal altında saxlanılmış, Azərbaycan xalqına qarşı etnik təmizləmə siyasəti, fiziki və mənəvi terror həyata keçirilmiş, bir milyondan artıq insan Ermənistandakı və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindəki öz ata-baba torpaqlarından qovularaq qaçqın və məcburi köçküncə çevrilmiş, onların insan hüquqları kobud şəkildə pozulmuş, yüzlərlə şəhər və kənd, Azərbaycan xalqının qədim və zəngin mədəni irsi dağıdılıraq talan edilmişdir.

2020-ci ilin yay aylarından etibarən Ermənistan Azərbaycanı qarşı növbəti hərbi təxribata başlayaraq "yeni torpaqlar naminə yeni müharibə" şüarı ilə Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinə, dinc əhali və mülki infrastrukturuna qarşı ağır artilleriyadan istifadə etməklə işğal ərazisini genişləndirməyə cəhd göstərdi. Öz hərbi cinayətlərini və vandalizmi aktlarını davam etdirər təcavüzərk erməni rejimi Ermənistan-Azərbaycan sərhədində və hərbi əməliyyatlar zonasından uzaqda yerləşən gəncəy məntəqələrimizi, o cümlədən Gəncə, Bərdə, Tərtər, Mingəçevir, Qəbələ kimi iri şəhərləri ağır artilleriya, qadağan edilmiş ballistik raketlər, fosforlu və kasetli bombalarla atəşə tutdu. Ermənistanın növbəti hərbi təxribatlarına cavab olaraq başlayan müqəddəs Vətən müharibəsində Azərbaycan beynəlxalq hüquq normalarına, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrinin tələblərinə uyğun olaraq əzəli torpaqlarını 30 illik işğaldan qurtardı, dünya birliyi tərəfindən tanınan sərhədləri çərçivəsində öz ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa etdi.

Dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq istəyirik ki, Ermənistan işğalçılıq, etnik təmizləmə və soyqırımı siyasəti ilə yanaşı, həm də 30 illik işğal zamanı Azərbaycanın dini-mədəni və tarixi irsinə qarşı mənəvi təcavüz və genosid həyata keçirmişdir. Həmin ərazilərdə yerləşən müsəlman və digər dini məbədlər, o cümlədən rus pravoslav kilsələri, mədəni-tarixi abidələr, qəbiristanlıqlar uzun illər ərzində erməni vandalizminə, qədim Alban xristian kilsələri isə erməniləşdirmə cəhdlərinə məruz qalmışdır. Bölgədə mövcud olmuş 67 məsciddən 65-ni tamamilə dağıdın, məscidləri tövləyə çevirən, hətta orada İslamda haram buyrulmuş heyvanları saxlayaraq həqarətlər edən Ermənistan bütün İslam ələminin heysiyyətinə təhqir etməkdən belə çəkinməmişlər. Vaxtilə Azərbaycanın inkişaf etmiş Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl və digər böyük və abad şəhərlər, yüz-

lərlə qəsəbə və kəndlər Ermənistan tərəfindən xarabazırlıq çevrilərək yer üzündən silinmiş, mövcud infrastruktur tamamilə məhv edilmişdir. Hazırda buraya müşahidəçi missiyası ilə gələn xarici qonaqlar bu yerləri "Qafqazın Xirosimasi", "ruhlar səhəri" adlandırlır. İşğal olunmuş ərazilərdə misli görünməyən "yandırılmış torpaq" siyasəti tətbiq olunmuşdur.

Müharibənin bitməsinə və təcavüzə son qoyulmasına baxmayaraq, bugüncə azad edilmiş torpaqlarda hələ də günahsız insanlar şəhid olur, çünki həm 30 illik işğal dövründə, həm də Azərbaycan torpaqlarını tərk edərk Ermənistan bura yüz minlərlə mina yerləşdirmişdir. Ermənistan beynəlxalq hüquq və humanitar prinsiplərə açıq-aşkar etinasızlıq göstərərək mina xaritələrini verməkdən yayınır və ya həqiqətə uyğun olmayan saxta xaritələr təqdim edir. Müharibədən sonra erməni dini liderləri revanşist bəyanatlarla öz xalqını region üçün son dərcə zəruri olan sülhə deyil, yeni müharibəyə çağırırlar. Ermənistan siyasəti və dini dairələri beynəlxalq qurumlara və dini təşkilatlara müraciət edərk işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycanın guya xristian abidələrini məhv etməsi barədə yalanlı və böhtan xarakterli dezinformasiya yayır, Qarabağda Ermənistanın törətdiyi vandalizmə diqqətə yayındırmaq məqsədilə əsl həqiqətləri pərdələməyə çalışırlar.

Biz, dini konfessiya rəhbərləri bildiririk ki, fəaliyyət göstərdiyimiz Azərbaycanda din-dövlət münasibətləri yüksək səviyyədə tənzimlənir və bütün dinlər dövlət tərəfindən bərabər hüquqlarla təmin olunur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sərəncamları və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə iştirakı və himayəsi ilə Qarabağın dirçəlişinə və yenidən qurulmasına start verilmiş, o cümlədən Ermənistan tərəfindən məhv və talan edilmiş zəngin mədəni-tarixi irsin, eyni zamanda, müsəlman və xristian məbədlərinin bərpasına və qorunmasına başlanılmışdır.

Biz beynəlxalq və dini təşkilatları, din xadimlərini işğaldan azad olunmuş ərazilərdə real vəziyyətlə, o cümlədən ölkədə mövcud olan ünvanəvi tolerantlığa və multikulturalizmə mühtii ilə yerində tanış olmaq məqsədilə Azərbaycanı dəvət edirik. Ümidvarıq ki, müvafiq beynəlxalq təşkilatlar və ixtisaslaşdırılmış qurumlar işğaldan azad olunmuş ərazilərdə Azərbaycanın tarixi, mədəni və dini abidələrinə qarşı Ermənistanın törətdiyi vandalizmi aktlarını öz gözli ilə görərk bu qeyri-insani əməllərə düzgün qiymət verək və obyektiv gerçəkliyi beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim edəcağıq.

Təəssüflə qeyd edirik ki, dünyada baş verən kütləvi zorakılıq hallarının, ekstremizmin və terror cinayətlərinin vaxtında hüquqi-siyasi qiymət almamasının arasında başı siyasət və din xadimlərinin, dövlətlərin, təşkilatların həmin problemlərə münasibətindəki ikili standartlar, dini və irqi ayrışkıllıq kimi təhlükəli meyillər dayanır. Ermənistanın Azərbaycanı qarşı təcavüzü və onun nəticələrini, işğal edilmiş ərazilərdə Ermənistan tərəfindən törədilmiş vandalizm haqında həqiqətləri bütün miqyası və dəhşətləri ilə dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq, xüsusilə də Xocalı qətliamının soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaq şəhidlərin ruhu qarşısında başı borcumuzdur. Bu məramla bir daha müraciət edərk, dünya dini liderlərini, parlamentləri, BMT və digər beynəlxalq təşkilatları Holokost, Xatın, Srebrenitsa və digər bəşəri cinayətlər kimi, Xocalı soyqırımına da ədalətli və obyektiv hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə dəstək olmağa çağırırıq.

Azərbaycandakı dini konfessiyalar regionumuzda hər hansı hərbi aqressiyaya, müharibə və nifrət çağırışlarına, dini və etnik dözümsüzlüyə, revanşizm meyillərinə son qoyulmasına, dövlətlər və xalqlar arasında məhraban qonşuluq, sülhün və əmin-amanlığın bərqərar edilməsinə tərəfdar olduğunu bəyan edir. Biz bir daha dünya dini liderlərini, beynəlxalq təşkilatları, parlamentləri və dünya ictimaiyyətinə bu uca məqsədlər naminə səfərbər olmağa, xüsusilə də Erməni Apostol Kilsəsinin bəşəri dəyərləri, sülh və barışığı ideallarını tətbiq etməyə dəvət edirik. Qoy Uca Yaradən hamımıza savab əməllərə və ədalətli olmağa yardımçı olsun! Amin!

Şeyxülislam Allahşükür PAŞAZADƏ,
Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri
Arximandrit ALEKSIY,
Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının katibi
Milix YEYDA YEV,
Dağ Yəhudiləri İcmasıının rəhbəri
Robert MOBİLİ,
Azərbaycanda Alban-udü Xristian Dini İcmasıının sədri
Aleksandr ŞAROVSKI,
Azərbaycanda Avropa Yəhudiləri İcmasıının rəhbəri".

Misirli tədqiqatçı: "İslam ölkələrinin hər biri Xocalı qırğınını soyqırımı kimi tanımalıdır"

"İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin parlamentləri Xocalı qırğınını soyqırımı kimi tanıması və bu ağır cinayətin təqsirkarlarını Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi qarşısında cavab verməsi məsələlərində daha təkidli davranmalıdır".

Sevindirici haldır ki, Azərbaycan Ordusu 44 günlük Vətən müharibəsində işğal olunmuş əraziləri düşmən tapdağından azad etdi. Mən bu müharibədə möhtəşəm Qələbəni öz kitabımda xronoloji ardıcılıqla ərəbdilli oxuculara çatdırışam. Bu şanlı Zəfərdən sonra Azərbaycan İslam dünyasında nüfuzu daha da artıb. Artıq əvvəllər erməni işğalı və Xocalı soyqırımını barədə həqiqətləri siyasi və ya iqtisadi mülhazizələr görə danışmağa tərəddüdü olan bəzi müsəlman dövlətləri arasında da bu məsələlərə dair müəyyən bir konsensus mövcuddur. Bu yeni reallıqıv və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müdrik siyasətinin nəticəsidir. İndi İslam ölkələrində də aydın başa düşürlər ki, Ermənistan və onun havadarları qüdrətli Azərbaycan dövləti və Ordusu qarşısında acizdirlər. Belə olan şəraitdə, düşüncəm ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin hamısının qanunverici orqanları Xocalı soyqırımının tanınması ilə bağlı hərəkətə keçməlidir.

Estoniya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupu Xocalı soyqırımının ildönümü ilə bağlı bəyanat yayıb

Estoniya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupu Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə bağlı bəyanat yayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Estoniya parlamentinin rəsmi saytı məlumat yayıb. "Estoniya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupu Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına dərin hüznə başsağlığı verir. Biz 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalının işğalını qınayırıq. Bu işğal zamanı 600-dən çox günahsız dinc sakin, o cümlədən çox sayda uşaq, qadın və qoca qətlə yetirilib. Bu kütləvi qətliamın səbəbkarları ədalət qarşısında cavab verməlidirlər.

Biz inanırıq ki, regionun bütün ölkələrinin suverenlik, ərazi bütövlüyü, eləcə də beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı hüququ var. Biz bütün tərəflərə regionun inkişafında uğurlar arzulayırıq və müxtəlif icmalar arasında sıx əməkdaşlığa çağırırıq. Biz Azərbaycan Respublikasının azad edilmiş ərazilərdə davamlı sülh, inteqrasiya və inkişaf istiqamətində səylərini dəstklədiyimizi bildiririk", - deyir bəyanatda qeyd olunub.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının Rəyasət Heyətinin iclası keçirilib

22 fevral 2022-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Rəyasət Heyətinin iclası keçirilib.

İclasda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin ölkə sahibkarlarına işğaldan azad edilmiş ərazilərdə iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı çağırışı səsləndirilmiş, bu ərazilərdə gələcək biznes imkanları müzakirə edilmiş, habelə Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının 2021-ci ilin hesabatı və 2022-ci ilin iş planı dinlənmişdir.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayev iclası açaraq, 2021-ci ilin ümumilikdə ölkəmiz üçün uğurlu olduğunu qeyd etmişdir. O, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin inkişafı və doğma Qarabağın dirçəlişi ilə bağlı görülən işlərə görə dövlət başçısına minnətdarlığını ifadə etmişdir. Konfederasiya rəhbəri ölkə sahibkarlarını Prezidentin çağırışına dəstək verməklə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yeni iş yerləri yaratmağa dəvət etmişdir.

2021-ci ilin hesabatını təqdim edən Konfederasiyanın baş katibi əvəzi Kristina Məmmədova bildirmişdir ki, pandemiyanın yaratdığı məhdudiyyətlərə baxmayaraq, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası öz fəaliyyətində böyük uğurlara nail olmuş, sahibkarların hüquqlarının müdafiəsini, dövlət-özəl dialoqunun qurulmasında rolunu daha da gücləndirmişdir.

Belə ki, 2021-ci ildə konfederasiya tərəfindən dövlət orqanları ilə sahibkarlar arasında müxtəlif mövzular əhatə edən görüşlər və tədbirlər keçirilmiş, müxtəlif sektorları təmsil edən komissiyalardan daxil olan müraciətlər əsasında hökumətə təkliflər təqdim edilmişdir.

2021-ci ildə Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası rayon sahibkarları arasında təmsilçiliyi genişləndirərək ümumilikdə 43 rayonda nümayəndə strukturu formalaşdırmış və bununla da dövlət-özəl dialoqunda region sahibkarlarının fəallığını yüksəltməyə nail olmuşdur. Bununla bərabər Azərbaycan məhsullarının xarici ölkələrdə təbliği, investisiya mühitinin təşviq edilməsi, xaricdə çalışan iş adamlarımızla əlaqələrin qurulması üçün Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası təmsilçilik fəaliyyətini genişləndirmişdir. Hazırda 23 xarici ölkədə konfederasiyanın 21 nümayəndəsi fəaliyyət göstərir.

Ötən il ölkədə sahibkarlığın inkişafı, biznesin dəstəklənməsi məqsədilə konfederasiya tərəfindən 20 qanunvericilik aktına əlavə və dəyişikliklər təklif edilmişdir. Konfederasiya 30-a yaxın beynəlxalq tədbirə əvəsbəliyi etmişdir, ölkəmizdəki xarici diplomatik nümayəndələrlə 21 görüş keçirilmişdir. Beynəlxalq əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi məqsədilə xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq təşkilatları ilə 11 memorandum imzalanmışdır.

Konfederasiyanın baş katibinin müavini Xəqan Hümətməzadə sahibkarların məhkəmə çəkişmələrinin məhkəməyə qədər həllini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının təsisçiliyi ilə Mübahisələrin Alternativ Həlli Mərkəzinin yaradılması ilə bağlı çıxış etmişdir. Qeyri-kommersiya təşkilatı kimi fəaliyyət göstərəcək Mərkəzin nizamnamə layihəsi və digər təsis sənədləri Rəyasət Heyətinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının Rəyasət Heyəti Mübahisələrin Alternativ Həlli Mərkəzinin təsis edilməsi ilə bağlı müvafiq qərar qəbul etmişdir.

Konfederasiyanın 2022-ci il üçün iş planı barədə vitse-prezident Vüqar Zeynalov təqdimatla çıxış etmişdir. Onun sözlərinə görə, bu il dövlət-özəl dialoqunun daha da inkişaf etdirilməsi, dayanıqlı inkişaf məqsədləri, media-siya fəaliyyətinin sistemləşdirilməsi, işğaldan azad olunmuş torpaqlarda iqtisadi fəaliyyətin dirçəldilməsi, sahibkarların maarifləndirilməsi və digər məsələlər iş planına daxil edilmişdir.

Sonra Rəyasət Heyətinin üzvləri tərəfindən işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə investisiya yatırılması ilə bağlı gələcək planlar dinlənmiş, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının 2021-ci ilin hesabatı və 2022-ci ilin iş planı səsə qoyularaq qəbul edilmişdir. İclasın sonunda Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası adından işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə investisiya yatırılması, yeni iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı ölkə sahibkarlarına çağırış qəbul edilmişdir.

Sonda Konfederasiyanın Prezidenti sahibkarlara uğurlar arzulayaraq, 2022-ci ildə daha məsul vəzifələrin olduğunu, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın inkişafı məqsədilə daha səy və cəhdlərinin vacibliyini vurğulayaraq iclası bağli elan etdi.

Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının sahibkarlara müraciəti

Hazırda Azərbaycan dövləti tərəfindən müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında işğaldan azad olunmuş torpaqların sürətli bərpası istiqamətində böyük işlər görülür. İnsanların tezliklə öz yurd-yuvalarına qayıtması üçün infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi, bu torpaqlarda sahibkarlığın inkişafı etdirilməsi, yeni iş yerlərinin yaradılması, işğal altında olmuş ərazilərimizdə həyatın yenidən canlanması üçün mühüm tədbirlər həyata keçirilir.

Azərbaycan Prezidentinin Ağdam rayonuna sonuncu səfəri zamanı iş adamlarına müraciət edərək onları həm Ağdama, həm də işğaldan azad edilmiş digər ərazilərə sərmayə qoymağa çağırırdı. Azərbaycanda yeni biznes qurmaq və sahibkarlığın inkişafı üçün çox gözəl şəraitin yaradıldığını vurğulayan ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev dedi ki, "Əlbəttə ki, bölgələrdə infrastruktur layihələrinin icrası sahibkarlıq üçün də gözəl imkanlar yaradır. Ona görə Azərbaycan sahibkarları gərək azad edilmiş torpaqlara gəlsinlər və burada müəssisələr qursunlar, iş yerləri yaratsınlar".

Fevralın 18-də ölkə Prezidenti yeni icra başçılarının təyinatı ilə bağlı görüşdə sahibkarlara tövsiyə etdi ki, işə qəbulda, ilk növbədə, Vətən müharibəsində fərqlənmiş gənclərimizi nəzərə alsınlar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının təşkilatçılığı ilə Türk Ticarət və Sənaye Palatasına daxil olan dövlətlərin Bakıda keçirilmiş növbədənəkar görüşündə Qarabağ investisiya qoyulması ilə bağlı iqtisadi imkanlar müzakirə edilmişdir. Həmçinin təşkilat bütün üzvlərinə müraciət edərək səhəd ailə üzvlərini, qazilərini işlə təminatında aktiv olmağa çağırırmışdır. Azad olunmuş torpaqların iqtisadi cəhətdən dirçəldilməsi məqsədilə üzv şirkətlərdən toplanan investisiya layihələri hökumətə təqdim edilmişdir.

İndiki şəraitdə, xüsusilə postmüharibə dövründə özəl sektorun üzünə daha böyük vəzifələr düşür.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası ölkə Prezidentinin bu çağırışını dəstəkləyir və bildirir ki, iqtisadi siyasətimizin istiqamətini nəzərə alaraq işğaldan azad edilmiş torpaqlarda sahibkarlığın inkişafı Böyük Qayıdışın daha tez bir zamanda həyata keçirilməsinə böyük töhfə verəcəkdir.

Konfederasiya öz imkanlarından istifadə edərək işğaldan azad olunmuş torpaqlarda biznesin inkişafı, mövcud layihələrə xüsusi yanaşmaların tətbiq edilməsi və sahibkarların dövlətin dəstək tədbirlərindən yararlanmasını üçün təşkilatı yardım göstərməyə hazırdır.

Qeyd edək ki, artıq aqrar, təhsil, emal, mədənciçərma, ticarət, turizm sahələrini əhatə edən investisiya təklifləri mövcuddur və bundan sonra təkliflərin icra mərhələsinə keçid etmək lazımdır. Bununla bərabər Vətən müharibəsində iştirak etmiş və fərqlənmiş gənclərimizin işlə təmin olunmaları Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının qarşısında prioritet məsələ kimi durur. Konfederasiya daima üzv olan sahibkarlara bu sahədə məsləhətlər verir və hüquqi yardım göstərir.

Biz Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası olaraq dövlətin sosial tərəfdaşı kimi, təmsil etdiyimiz sahibkarlarla birlikdə həmrəylik nümayiş etdirməklə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında yeni-yeni iqtisadi uğurları nail olmağımıza inanır və əmin edirik ki, dövlətimizin daha da güclənməsi, rəqabətə davamlı istehsalın genişləndirilməsi və dünya miqyasında nüfuzunun daha da artırılması üçün bütün gücümüzü səfərbər edəcəkdir, əlverişli biznes mühitindən yararlanmaqla ölkəmizin, o cümlədən işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızın daha da çiçəklənməsi, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması üçün var gücümüzü çalışacaq və bütün iş adamlarını bu şərəfli və məsuliyyətli işdə yaxından iştirak etməyə çağırıraq.

Müraciət Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının Rəyasət Heyətinin 22 fevral 2022-ci il tarixli iclasında qəbul edilmişdir.

Qarşılıqlı etimada söykənən münasibətlər

Avropa İttifaqı Prezident İlham Əliyevin regionda yaratdığı yeni reallıqları tam olaraq bölüşür

Avropa İttifaqının (Aİ) Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Kloorun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin bu günlərdə respublikamıza etdiyi səfər, Prezident İlham Əliyevlə keçirilən görüş bir daha Azərbaycan-Aİ arasında münasibətlərin qarşılıqlı maraqlar əsasında inkişaf etdiyini göstərdi. Növbəti dəfə təsdiq olundu ki, ölkəmiz Aİ üçün etibarlı tərəfdaşdır.

Azərbaycanın tərəfdaşı

Azərbaycanla Aİ arasında münasibətlərin hər iki tərəfin maraqları əsasında qurulduğunu və qarşılıqlı etimada söykənərək inkişaf etdiyini bir çox aspektdən görmək mümkündür. Məsələn, hazırda Aİ Azərbaycanın əsas global ticarət tərəfdaşlarından biridir.

Azərbaycanın xarici ticarət dövrüyəsinin böyük hissəsi Aİ üzvü olan ölkələrin payına düşür. Al-yə üzv dövlətlər ölkəmizdə aparıcı sərmayəçi qismində çıxış edirlər.

Siyasi sferaya gəldikdə bu qurumun 9 üzvü ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında sənədlər imzalanıb. Azərbaycanla Aİ arasında parafanan "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədi isə Prezident İlham Əliyevin diplomatiyasının mühüm nailiyyətidir. "Tərəfdaşlıq prioritetləri"ndə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə bir daha dəstək ifadə olunub.

Ötən ilin iyul ayında Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin Azərbaycana səfəri, dekabr ayında isə Prezident İlham Əliyevin Brüssel səfəri respublikamızla bu təşkilat arasında əlaqələrin yüksəlmə xətlə inkişaf etdiyini göstərdi. Şarl Mişelin Azərbaycana səfəri çərçivəsində İpək yolu və Ələt Azad İqtisadi Zonası ilə bağlı təqdimatda iştirak etməsi Aİ-nin ölkəmizin inkişaf səviyyəsi, eyni zamanda perspektiv inkişaf istiqamətləri ilə maraqlanmasından xəbər verdi. Prezident İlham Əliyevin ötən ilin dekabrında Brüssel səfəri zamanı Şarl Mişellə keçirilən görüşdə Aİ ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyi qeyd olundu, təşkilatın Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində dəstəyi vurğulandı.

Enerji təhlükəsizliyi son vaxtlarda dünyanı və xüsusən Aİ-ni düşündürən ən vacib məsələyə çevrilib. Azərbaycanın isə zəngin karbonhidrogen ehtiyatları və dünya bazarlarına çıxış yolları var. Elə buna görə hazırda enerji təhlükəsizliyi məsələsi xeyli vaxtdır ki, Aİ-Azərbaycan əməkdaşlığının mühüm tərkib hissəsinə çevrilib. Qərbin Azərbaycanı özünün enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılarından biri kimi qəbul etməsi Aİ-Azərbaycan əlaqələrinin strateji səviyyəyə yüksəldib. "Cənub qaz dəhlizi" ilə bağlı həyata keçirilən əməkdaşlıq Azərbaycanla-Aİ arasında bu sahədəki tərəfdaşlığın ən gözəl nümunəsidir. Aİ ilk gündən bu layihənin həyata keçirilməsinə dəstək verib və onun özünün prioritetləri sırasına daxil edib.

Aİ-nin dəstəyi təqdir olunur

Hazırda Azərbaycanla Aİ arasında yüksək və səmərəli dialoq var. Eyni zamanda Aİ

Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşması üçün təşəbbüslərlə çıxış edir, bu məsələdə öz siyasi və iqtisadi dəstəyini ifadə edir.

Bir məsələni də qeyd edək ki, Aİ artıq həllini tapmış Dağlıq Qarabağ məsələsində ədalətli siyasət həyata keçirir. Məsələn, hələ ötən il Brüsseldə keçirilmiş üçtərəfli görüşün nəticələrinə dair Aİ Şurasının prezidenti Şarl Mişelin bəyanatı da obyektiv olmaqla Azərbaycanın maraqlarını ehtiva etdi. Bəyanatda Aİ Şurasının prezidenti tərəfindən Cənubi Qafqazda sülhün bərqərar olunması üçün Azərbaycanla Ermənistan arasında hərtərəfli sülh müqaviləsinin imzalanmasına çağırış edildi. Şarl Mişel bildirdi ki, 2020-ci il 10 noyabr, 2021-ci il 11 yanvar və 26 noyabr (Soçi) görüşləri və bəyanatlarından irəliləyən öhdəliklər yerinə yetirilməlidir. Bəyanatda ilk dəfə olaraq Aİ-nin gündəliyinə itkin düşmüş şəxslər mövzusu daxil edildi, onların taleyini aydınlıq gətirilməsinin zəruriliyi qeyd olundu. Həmçinin minatimizləmə səylərinə, münafişlərdən əziyyət çəkmiş insanlara, xüsusilə yənidənqurma fəaliyyətlərinə dəstək ifadə olundu, sərhədlərin demarkasiyası və delimitasiyası məsələsində Aİ tərəfindən məşvərətçi statusda dəstək verib bələyici vurğulandı. Şarl Mişel regionda kommunikasiya infrastrukturunun yaradılmasına, ölkələr arasında əlaqəni təmin edən xətlərin açılmasına və inkişaf etdirilməsinə Aİ-nin dəstəyini ifadə etdi.

Fevralın 21-də Aİ-nin Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Kloorun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin qəbul edərək Prezident İlham Əliyevə ötən ilin dekabrında Aİ Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə Brüsseldə Ermənistanın baş nazirinin də iştirakı ilə keçirilən görüşün əhəmiyyətini vurğuladı. Brüssel gündəliyinin önəmli diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev bu qüvvədə müzakirələrin və praktiki işin aparılmasının vacibliyini qeyd etdi, həmçinin Azərbaycanla minaların təmizlənməsi prosesində veriləcək dəstəyin təqdir olduğunu dedi. Dövlət başçısı Aİ ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığa dair saziş üzrə danışıqların intensiv şəkildə aparılması və onun tez bir zamanda yekunlaşdırılması üçün müvafiq qurumlara tapşırıqların verildiyini diqqətə çatdırdı. Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı dörd mindən artıq insanın itkin düşdüyünü xatırladan Prezident İlham Əliyev ötən il Brüsseldə və cari il fevralın 4-də Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun təşəbbüsü ilə dördlü formatda keçirilən görüşlərin nəticəsi olaraq itkin düşmüş şəxslərin taleyinin və onların basdırıldığı kütləvi məzarlıqların müəyyənləşdirilməsi məsələsində Ermənistan tərəfinin konstruktiv formada davranmasının vacibliyini diqqətə çatdırdı.

Aİ ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi hər iki tərəfin maraqlarına tam uyğundur. Aİ Azərbaycanın regionda və global miqyasda gedən proseslərdə iştirakını, bu proseslərə verdiyi töhfələri görür və bütün bunları düzgün dəyərləndirir. Ən əsası, bu təşkilat Prezident İlham Əliyevin regionda yaratdığı yeni reallıqları tam bölüşür.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın bərpaolunan enerji istehsal etmək potensialı böyükdür

Dövlətin bu sahədə gördüyü işlərə xarici və yerli investorlar da qoşulur

Beynəlxalq Enerji Agentliyinin proqnozuna görə, dünyanın enerji sistemi "xalis sıfır" emissiyalar çıxırını ilə irəliləyirsə, əsrin ortasında elektrik enerjisi istehsalının 90 faizə qədər bərpaolunan enerji mənbələrinin payına düşür.

Bunun da 70 faizi günəş və külək enerjisi mənbələrindən alınır. Belə qənaətə gəlməyə bərpaolunan enerjinin istifadəsinin getdikcə özünə daha geniş yer alması əsas verilir.

Azərbaycanda da bu məsələyə xüsusi diqqət yetirilir. Prezident İlham Əliyev bərpa olunan enerji sahəsinin inkişafı mövzusunda çıxışlarında dəfələrlə toxunub. Dövlət başçısı "Qobu" Enerji Qovşağının açılışından sonra AZƏRTAC-a verdiyi məsələyə artıq bir neçə ildir himn sahəsinin inkişafını prioritet elan etdiyini bildirib və bunun səbəblərini də göstərib: "Adətən bu sahəyə ölkələr daha ciddi fikir verir ki, o ölkələrdə təbii enerji resursları yoxdur, ya azdır, ya da ki, çatmır. Ona görə qazı və neft məhsullarını əvəzləmək üçün ölkələr məcburən bu sahəyə fikir verirlər, investisiyalar qoyurlar. Bizdə isə əksinə, biz özümüzü və tərəfdaşlarımızı bundan sonra an azı 100 il ərzində təbii enerji resursları ilə təchiz edə bilərik. Buna baxmayaraq, bu gün bərpaolunan enerji növlərinə sərmayə qoyuruq. Nə üçün? İlk növbədə, ona görə ki, bu,

ən təmiz enerji növüdür. Düzdür, təbii qaz da təmiz enerji növüdür və biz Azərbaycanda elektrik enerjisini istehsal etmək üçün hazırda ancaq təmiz enerji növlərindən istifadə edirik, məzudtan istifadə etmirik, kömürdən istifadə etmirik. Halbuki bir çox ölkələr bu məhsullardan istifadə edirlər. Biz təbii qazdan, sudan, günəşdən, küləkdən istifadə edirik. Bunu nəzərə alaraq gələcəkdə ətraf mühiti qorumaq üçün bu mətləq bərpaolunan enerji növlərini yaratmalıyıq".

Bu sahənin inkişafı üçün Azərbaycanın imkanı və potensialı da var. Ölkədə əlverişli investisiya mühiti yaradılıb. Prezidentimizin verdiyi kimi: "Əgər neft-qaz sahəsində enerji siyasətimiz aparılmasaydı və tərəfdaşlar bizə inanasaydı, o cümlədən Azərbaycanın gələcəyinə inanmasaydı, bu qədər böyük xarici sərmayə qoymazdılar. Ona görə bu gün bərpaolunan enerji növlərinin tam işə salınması istiqamətində çox ciddi iş gedir və bu işin nəticələrini biz görürük. Nəde görürük? İlk növbədə, onda ki xarici firmalar, böyük şirkətlər bu sahəyə investisiya qoyurlar".

Xatırladaq ki, cari ilin yanvar ayında "Xızı-Abşeron" Külək-Elektrik Stansiyasının təməli qoyulmuşdur. Stansiyanın məkanı, məramı və məqsədi adından bəllidir. Belə ki, onu Xızı dağlarının və Abşeron torpağının küleyi hərəkətə gətirəcək.

Vətən müharibəsindəki qələbəmiz regional əməkdaşlıq, o cümlədən elektrik enerjisi, xüsusilə bərpaolunan enerji istehsalı sahəsində əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açdı. Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş əraziləri - 10 min kvadratkilometr ərazini "yaşıl enerji" zonu

yənləndirmişdir: "Bu stansiyanın yaradılması bir daha onu göstərir ki, bərpaolunan enerji növlərinin istehsalına Azərbaycan dövləti çox böyük önəm verir. Təxminən bir il bundan əvvəl Azərbaycan Energetika Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" şirkəti arasında icra müqaviləsi imzalanmışdır. Faktiki olaraq stansiyanın tikintisi ilə bağlı qərar verilmişdir və son bir il ərzində fəal iş aparılaraq bu gün artıq biz bu gözəl günü birlikdə qeyd edirik. Bu stansiya Azərbaycanla bərpaolunan enerji sektorunda ən böyük elektrik stansiyası olacaqdır. Onun istehsal gücü 240 meqavatdır və təbii ki, dediyim kimi, həm ölkəmizin enerji təhlükəsizliyinə töhfə verəcək, eyni zamanda çoxlu iş yerlərinin yaradılmasına səbəb olacaq".

Əlavə olaraq "ACWA Power" şirkəti Azərbaycanda denizdə külək enerjisi stansiyasının tikilməsi layihəsi ilə əlaqədar anlaşıma memorandumu imzalayacağı ki, onun ümumi gücü təxminən 500 meqavat olacaq. İkinci mərhələdə külək enerjisinin istifadə potensialı araşdırılaraq yaşıl karbohidrogenlərin hasil edilməsindəki mümkün təbii qiymətlər öyrəniləcək.

Hazırda İster Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd, İsterse ölkənin digər yerlərində bərpaolunan enerji potensialından səmərəli istifadə gündəlikdə duran başlıca vəzifələrdən biridir. Dövlət başçısı diqqəti bu məsələyə bir daha yönəldərək deyib: "Hazırda bp şirkəti ilə Cəbrayıl rayo-

nası elan edib. Burada artıq bir neçə su-elektrik stansiyası inşa edilib və fəaliyyətə başlayıb. Günəş və külək elektrik stansiyalarının yaradılması ilə bağlı iş konkret planlar var.

Bu bölgələr 7200 meqavat günəş, 2000 meqavat külək enerjisi potensialına malikdir. Ölkəmizin daxili su ehtiyatlarının isə təxminən 25 faizi, yeni illik 2 milyard 560 milyon kubmetri bu ərazilərdə formalaşır. Günəş enerjisi potensialı Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlıda, külək enerjisi potensialı isə Laçın və Kəlbəcərdə dağlıq ərazilərdə müşahidə olunur. Aparılmış dəqiq təhlil nəticəsində bəlli olub ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bütövlükdə 10 min meqavata yaxın bərpaolunan külək və günəş elektrik enerjisinin istehsalı mümkündür. Regionun Tərterçay, Bazarçay, Həkeriçay kimi əsas çayları və digər kiçik çayları da böyük hidroenerji potensialına malikdir. Həmçinin ilkin təhlillərə əsasən, Kəlbəcərdə günlük 3093 kubmetr, Şuşada isə günlük 412 kubmetr termal su ehtiyatlarının mövcud olması ehtimal edilir.

Hazırda İster Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd, İsterse ölkənin digər yerlərində bərpaolunan enerji potensialından səmərəli istifadə gündəlikdə duran başlıca vəzifələrdən biridir. Dövlət başçısı diqqəti bu məsələyə bir daha yönəldərək deyib: "Hazırda bp şirkəti ilə Cəbrayıl rayo-

nunda 200 meqavattan çox gücə malik olan günəş-elektrik stansiyasının inşası ilə bağlı danışıqlar gedir. Günəş-elektrik stansiyasının inşası ilə bağlı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Mazda" şirkəti ilə danışıqlar gedir. Hər iki layihə təqribən 400-450 meqavat gücündədir. Üstəlik, qeyd etdiyim kimi, "ACWA Power" ilə 240 meqavat, ondan sonra "Xudafərin" və "Qız qalası" su anbarı ilə İrandan bərabər 280 meqavattıq elektrik stansiyalarının tikintisi nəzərdə tutulur. O gücün yarısını bizə qatacaq, da əlavə 140 meqavat təşkil edəcək. "Azərənəji"nin özünün 50 meqavattıq külək-elektrik stansiyası var. Ondan sonra azad edilmiş torpaqlarda keçən il "Güləbird", "Suqovuşan-1", "Suqovuşan-2", Kəlbəcərdə Lev çayı üzərində 4 su-elektrik stansiyası yenidən quruldu. Azad edilmiş torpaqlarda bu il 5 su-elektrik stansiyasının inşasının təminatı nəzərdə tutulur. Orada da təqribən 25-30 meqavat gücündə stansiyalar olacaq. Həmçinin azad edilmiş torpaqlarda ermənilər tərəfindən dağıdılmış 30-a yaxın su-elektrik stansiyasının tikintisi mümkündür və olacaqdır".

Göründüyü kimi, Azərbaycan dövləti sözügedən istiqamətdə ardıcıl işlər həyata keçirir. Getdikcə bu işlərə daha çox xarici və yerli investorların qoşulacağına da şübhə yoxdur.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda snayperlərin peşəkarlıqları artırılır

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda snayperlərin peşəkarlıqlarının artırılması məqsədilə mütəxəssis toplantısı keçirilir.

Müdfəə Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, toplantının planına əsasən, atəş mövqeyi seçmək maskalanmış snayperlər müxtəlif usul və vasitələrdən yararlanaraq sərrast

atəşlə hədəfin məhv edilməsi və digər fəaliyyətləri məşq edirlər.

Dünya meydanında hədəfləri zərgər dəqiqliyi ilə məhv etmək üçün snayperlərə çətin şəraitlərdə təmkinli və yüksək fiziki hazırlığa

malik olmaq kimi xüsusiyyətlər aşılan. Toplantıda snayperlərin müxtəlif şəraitlərdə saatlarla müşahidə aparma, həyatda qalma və dəqiq atəşçəmə bacarıqları təkmilləşdirilir.

REGIONLAR

Naftalanda yeni müalicə-sağlamlıq mərkəzi istifadəyə verilmişdir

Son illər respublikamızın bölgələrində müasir hotel və müalicə-sağlamlıq komplekslərinin istifadəyə verilməsi Azərbaycanın iqtisadi potensialını nümayiş etdirməklə yanaşı, öcnəbi turistlərin ölkəmizə marağını da artırmışdır.

Bu baxımdan Naftalanda görülmə işlər, istifadəyə verilən yeni sağlamlıq kompleksləri həm yerli, həm də xarici turistlərin burada dincəlib müalicə olunmalarına geniş imkanlar açır. Pandemiyanın hökm sürdüyü bir zamanda insanların böyük ümidlə bura gəlməsi onu göstərir ki, Naftalan nefti həqiqətən möcüzələr yaradır.

Qeyd edək ki, son illər şəhərdə sağlamlıq mərkəzlərinin sayı durmadan artıb. Elə bu günlər daha bir müalicə-sağlamlıq mərkəzinin - "Park Naftalan" kompleksinin istifadəyə verilməsi müxtəlif naftalana şəfa tapmaq istəyənlərə yeni imkanlar açmışdır.

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzovun, Milli Məclisin deputatı

Müşfiq Cəfərovun, Azərbaycan Hotellər Assosiasiyasının icraçı direktoru Günay Sağlamanın, Dövlət Turizm Agentliyi Gəncə Destinasiya Menecmenti Təşkilatının direktoru Zaur Bayramovun, kompleksin direktoru Hatəm Qocayevın və başqalarının iştirakı ilə keçirilən açılış mərasimində çıxış edənlər "Park Naftalan"ın kollektivini təbrik edərək diqqətə çatdırmışlar ki, Azərbaycanda sahibkarlar üçün yaradılan şərait, həmçinin ölkədəki iqtisadi-sosial sabitlik regionlarda da investisiyaların böyük həcmdə investisiya yatırmalarına zəmin yaradır. Bunun sayəsində Naftalan şəhəri gündən-günə inkişaf edərək beynəlxalq turizm mərkəzinə çevrilib. Bu cür müasir müalicə mərkəzinin istifadəyə verilməsi ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafına töhfə verməklə yanaşı, şəhərin sosial-iqtisadi inkişafında da mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək.

Təxminən 1 hektar sahəsi olan kompleksin tikintisinə 2018-ci ildə başlanılıb və görülmə işlər nəticəsində orijinal memarlıq üslubunda gözəl istirahət məkanı yaradılıb. Mərkəz 6 mərtəbəli 2 binadan və 114 otaqdan ibarətdir. Müasir standartlara cavab verən avadanlıqlarla təchiz olunmuş "Park Naftalan"da gündəlik 240 turist gecələyə biləcək. Mərkəzi digərlərindən fərqləndirən xüsusiyyətlərdən biri də sualtı dartma müalicəsi hovuzunun olmasıdır ki, bu da "Park Naftalan"ı gələn xəstələrin daha keyfiyyətli müalicə almasına şərait yaradacaq.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Milli musiqimizin gənclər arasında təbliğatı vacibdir

Sumqayıt "Gənclər Evi"ndə milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyan "Elin səsi" İctimai Birliyinin "Milli-mənəvi dəyərlərimizi qoruyaq və təbliğ edək" layihəsi çərçivəsində tədbir keçirilib.

Tədbirdə layihənin məqsədindən, onun çərçivəsində görülmə işlər və təşkilatın milli-mənəvi dəyərlər sahəsində gördüyü işlərdən danışılıb. Bildirilib ki, müasir sivilizasiya bir çox halda gənclərin tariximizə biganəliyi ilə qarşılaşır. Fəaliyyət göstərən istirahət mərkəzlərində, klublarda, bəzi telekanallarda milli musiqimizin az səsləndirilməsi buna sübutdur.

Sonra tədbir iştirakçıları arasında milli musiqi ilə bağlı müsabiqə keçirilib, qalib gələn Nəzrin Zeynalovaya mükafat təqdim edildi. Ardınca müğənni Sərxan Mirzəyev, tarzen Fəxrü Alişov və kamança ifaçısı Səid Cəbbarlı tərəfindən milli musiqimizin şahi olan muğam səsləndirilib. Sonda milli-mənəvi dəyərlərimizi əks etdirən filmə baxış keçirilib.

Onu da bildirək ki, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə keçirilən layihə 3 ay davam edəcək və Bakı, Sumqayıt, Şirvan şəhərlərini əhatə edəcək.

Akif ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr qurmağa başladı. Bunlardan biri də BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı - FAO-dur.

Ölkəmiz xüsusən son dövrlər aqrar sektorun inkişafı, müasir təcrübə və texnologiyalardan istifadə etmək məqsədilə bu təşkilatla əlaqələrini daha da genişləndirir. Azərbaycan FAO ilə yanaşı, Türkiyə, İsrail və Avropanın müvafiq qurumları ilə də sıx əlaqələr quraraq kənd təsərrüfatında innovativ texnologiyalardan istifadə üstünlük verir.

Bununla belə, aqrar sektorda ölkəmizin ən çox əməkdaşlıq etdiyi qurum yəne FAO olaraq qalır. Xatırladaq ki, FAO əhalinin kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədilə fərdi və kollektiv iş aparmaq, həmçinin aqrar sahənin inkişafı məsələləri üzrə BMT-nin ixtisaslaşdırılmış qurumudur. Azərbaycan dünyanın 191 ölkəsində fəaliyyət göstərən bu təşkilatla 1995-ci ildə daxil olub. Təşkilatla özünü müasir dövrdə Azərbaycanın məhsuldarlığının artırılması məqsədilə müxtəlif layihələr icra edilib. Bununla yanaşı, ölkəmiz FAO-dan aqrar islahatların aparılmasında, həmçinin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində lazımı dəstək alıb.

Əməkdaşlıq bu gün də davam edir. Hazırda FAO tərəfindən ölkəmizdə 19 layihə icra edilir ki, bu da öz müsbət nəticələrini göstərir. Məsələn, məlumdur ki, Azərbaycanda heyvandarlığın məhsullarının istehsalı ilbəil artır. Son məlumatla görə, ölkədə yerli məhsul hesabına qoyun əti ilə təminat 100,

Azərbaycanın aqrar sahədə də beynəlxalq əlaqələri genişlənir

mal əti ilə - 90, südlə - 80 faizə çatıb. Süd istehsalında artım əsasən cins mal-qaradan istifadə sayəsində mümkün olub. Belə ki, ölkədə yüksək məhsuldarlığa malik 70 min baş mal-qara beslənilir.

Hazırda FAO ilə heyvandarlığın daha da inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılır. Təşkilatla ölkəyə idxal olunan xarici cins heyvanların yetişdirilməsi, müasir heyvandarlıq üçün zəruri olan qida rasionları, ərzaq riskləri, fermerlərin maarifləndirilməsi üzrə sahə tədris mərkəzlərinin yaradılması bərdə ətraflı fikir mübadiləsi aparılır. Bununla yanaşı, ölkəmizdə qoyunçuluğun, ümumiyyətlə, heyvandarlığın inkişafı, eləcə də yerli cins heyvanların yetişdirilməsi ilə bağlı layihələr fermerlərin cəlb olunması geniş müzakirə olunur.

FAO Azərbaycanda tərəvəzçiliyin inkişafına da dəstək verir. Hədəf ölkəmizdə yüksək məhsuldar toxum növlərinin yetişdirməkdir. Məlumdur ki, indi dünyada yüksək məhsuldarlığa malik 70 min baş mal-qara beslənilir.

Təsədüfi deyil ki, indi dünyanın inkişaf etmiş ölkələri ərzaq təhlükəsizliyini aqrar elmin son nailiyyətlərindən istifadə ilə təmin etmək istəyir. Ölkəmizdə də son illər bu istiqamətdə müəyyən işlər görülür. Lakin zəngin təcrübədən istifadə etməyə ehtiyacımız var və FAO biza bu istiqamətdə dəstək verir. Tərəvəzçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunda FAO-Azərbaycan Tərəfdaşlıq Programı çərçivəsində "Azərbaycanda sağlam toxumluq kartof is-

tehsalı üzrə milli sistemin yaradılması" layihəsinin müzakirə edilməsi də bununla bağlı idi. Bu və digər tədbirlərin məqsədi ölkədə toxumluq kartof istehsalı və marketinqdə maraqlı olan potensial şirkətlərin, həmçinin fermerlərin iştirakı ilə yeni sortların və yüksək-keyfiyyətli toxumluq kartofların tədarüküdür.

Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı ilə yanaşı, aqrar sektorda səmərəli fəaliyyət göstərmək üçün Avropa İttifaqı ilə də əməkdaşlıq edir. Birgə həyata keçirilən layihələrdən biri də Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən və FAO tərəfindən icra olunan Tvinning layihəsidir. Məqsəd bu layihə ilə Azərbaycan aqrar sektorunun inkişafına dəstək verməkdir.

Məlumdur ki, son dövrlər dünyada aqrarizmə maraq artıb. Aqrarizim isə kənd təsərrüfatı ilə turizmin kəsişdiyi nöqtədir, yəni onlar bir-birini tamamlayır. Aqrarizim yerli fermerlərə əsaslı investisiya cəlb etmədən əlavə gəlir götürməyə imkan verəcək. Hədəf kimi ölkəmizin şimal-qərb regionunun seçilməsi də təsadüfi deyil. Bu bölgə özünün əsrarəngiz gözəlliyi ilə seçilir.

Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqədə yerləşməsi, zəngin biomüxtəlifliyi və ekosisteme, həmçinin müasir infrastrukturaya malik olması aqrar turizmin inkişafı üçün geniş şərait yaradır. İndi bir sıra ölkələr aqrar turizm sahəsində böyük təcrübə qazanıb və bundan yüksək gəlir əldə edir. Biz də bu imkanları yararlanmalıyıq.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Sədərəkə Vətən müharibəsi şəhidi Məmmədhasən Sadiqlının xatirəsi anılıb

Muxtar respublikanın Sədərək rayonunda Vətən müharibəsi şəhidi Məmmədhasən Sadiqlının dünyaya gəldiyi günün anım tədbiri keçirilib.

AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosu xəbər verir ki, mərasimdə iştirak edən Sədərək Rayon İcra Hakimiyyətinin Vətən müharibəsi iştirakçıları və şəhid ailələri ilə işin təşkil şöbəsinin müdiri Vüqar Süleymanov çıxış edərək, dövlətimizin şəhid ailələrinə və qazilərimizə göstərdiyi diqqət və qayğıdan bəhs edib.

Bildirilib ki, müzəffər Ordumuz cəmi 44 gün davam edən ədalət mübarizəsində Zəfər dastanına imza atıb. Bununla da illərdir ki, xəyalı ilə yaşadığımız həmin gün gəldi - tariximizin şanlı səhifələrinə igid Azərbaycan əsgərinin yeni qəhrəmanlığı, şücaət yazıldı. Vətən müharibəsi başlayan gündən ordumuz torpaqlarımızı düşməndən qarış-qarış azad edib. Hər qarış torpaq uğrunda onlarla igid canından keçib, şəhadətə ucalıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, Sədərək elinin Vətən müharibəsində canından keçən igidlərindən biri olan Məmmədhasən Sadiqlı 1992-ci il fevralın 21-də Dəmirçi kəndində anadan olub. Məktəbdə təhsil aldığı müddətdə idmanın sərbəst güləş növü ilə bir çox yarışlarda qalib gəlib. 2007-ci ildə Naxçıvandakı Hey-

dər Əliyev adına Hərbi Liseyə daxil olan Məmmədhasən 2010-cu ildə buranı bitirib, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində ali hərbi təhsil alıb. Bir il Silahlı Qüvvələrin Təlim Tədris Mərkəzində zabit ixtisas kursunu keçib. 2015-ci ildə isə təyinatı üzrə Culfa rayonuna xidmətə göndərilib. 2017-ci ildə baş leytenant rütbəsinə alıb Məmmədhasən xidməti dövründə Günnüt döyüşlərində iştirak edib, "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medal, "Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi" yubiley medalı, 2019-cu ildə Əlahid-də Ümumqoşun Ordu üzrə "Ən yaxşı kəşfiyyat (XT) bölüyü" yarışında yüksək nailiyyətlər əldə etdiyinə görə fəxri fərmanla təltif olunub. 2020-ci il sentyabrın 27-də başlanmış İkinci Qarabağ müharibəsində şücaət göstərən Məmmədhasən Şuşa döyüşləri zamanı şəhidlik zirvəsinə ucalaraq xalqımıza, el-obasına şöhrət gətirib.

Şəhidin atası Meydan Sadiqov tədbirin təşkilatçılarına minnətdarlığını bildirərək deyib ki, yurdumuzda şəhid ailələrinə qayğı ilə yanaşılır, onların bütün problemləri vaxtında həll olunur. Şəhid atası diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Prezidentii İlham Əliyevin sərəncamlarına əsasən Məmmədhasən Sadiqlı ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Şuşanın azad olunmasına görə", "Hərbi xidmətlərə görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları və "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif edilib.

Anım tədbirində vurğulanıb ki, Vətənimizin bütövlüyü uğrunda canından keçən igid Vətən oğullarının xatirəsi xalqımızın qəlbində daim yaşayacaq.

Dafneçilik: onu yenidən dirçəltmək mümkündürmü?

Mütəxəssislər nikbindirlər

Sovet dövründə cənub bölgəsində əhalinin məşğul olduğu və yüksək qazanc əldə etdiyi sahələrdən biri də dafneçilik olub. Bu gün isə dafnə ağacları Lenkoran və Astara rayonlarının bəzi heyotayları sahələrində yalnız dekorativ bitki kimi yetişdirilir.

Astaralı biolog Yunus Qulamovla söhbətdən məlum oldu ki, dafnənin vətəni Aralıq dənizi sahilləri hesab edilir. Bəzi mənbələrdə Türkiyəni də dafnənin vətəni hesab edənələr var. Əsasən subtropik ərazilərdə yetişdirilən bu həmişəyaşıl ağac sovet dövründə qonşu Gürcüstanda geniş ərazidə ekilməmişdi.

Azərbaycanda isə dafneçilik 1930-cu illərdən yayılmağa başlayıb. Lenkoran və Astara rayonları ərazisində geniş sahələrdə becərilən dafnə ağacları gözle-nildiyindən də yaxşı nəticə verir. Sonralar bu sahə genişləndirilərək hektarlarla ərazini əhatə edib. Hətta Astara rayonunda dafneçilik üzrə ayrıca sovxozda fəaliyyətə başlayıb.

Yunis müəllim deyir ki, o vaxtlar Astaranın Kijəbə qəsəbəsi ərazisində Lenin adına subtropik sovxoz yaradılmışdı. Həmin sovxozun nəzdində dafnəni əvvəlcə eksperiment kimi yetişdirməyə başladılar. Sonradan görüldü ki, hətta vətəndəkindən də yaxşı nəticə verir, onu geniş sahələrdə əkdilər, dafneçilik briqadası yaratdılar. Sovxozun ərazisində 20-30 hektarlıq dafnə plantasiyalarında çalışan insanlar onun yarpaqlarını yığıb qurudur və konserv zavoduna təhvil verib pulunu alırdılar.

Yunus Qulamovun sözlərinə görə, dafnə plantasiyasının 1 hektarından 3,5-4 ton məhsul tədarük etmək mümkündür. Həm də dafnənin becərilməsinin maya dəyəri olduqca azdır. Əhalinin he-

yətəni sahələrində də becərilən bu bitkinin suvarılmasına heç bir ehtiyac yoxdur. Dafnə ağacı həm quraqlığa, həm də mənfii 20 dərəcə şaxtaya dözümlüdür: "Ağsaqqalların söylədiklərinə görə, həmin vaxtlarda dafnə yarpaqları kölgəlikdə qurudulurdu və bu halda dövlət tərəfindən yığılırdı. Həmin məqsədlə ayrıca tədarük məntəqələri fəaliyyət göstərirdi, onları yığırdı və camaatın pullarını yerində verirdilər. Bir kiloqram quru dafnə yarpağını 5 manatdan, hətta 7-8 manat-

dan yığırdılar. O dövrdə bu, böyük məbləğ idi. Məsələn, 200 kiloqram məhsul satan 1000-1500 manat pul alırdı". Sovet dövründə dafnə yarpağından daha çox məqsətdə, əsasən də balıqçılıq sahəsində, meyvə-tərəvəz konservlərinin istehsalında geniş istifadə olunurdu. O zaman respublikamızda kifayət qədər konserv zavodları fəaliyyət göstərirdi üçün dafnə yarpaqlarına da tələbat yüksək idi.

Y. Qulamovun sözlərinə görə, hazırda dünyanın əksər ölkələrində dafnə yarpağı tibbi və kosmetik şirkətlərə yüksək qənimət gətirir. Belə ki, dafnə ağaclarının həm yarpaqlarından, həm də toxumlarından geniş istifadə edilir: "Dafnənin tərkibində olan qiymətli efir yağlarından bədənəki artıq piylərin arıdılması, qaraciyərin, üzdeki sızanaqların, ağız boşluğundakı yaraların müalicəsində geniş istifadə olunur".

Qeyd edək ki, hazırda dünya bazarında bu bitkiyə olan tələbatın 90-95 faizini qardaş Türkiyə ödəyir. Həmsöhbətimiz biologun qənaətinə görə, əgər yığım və ixrac məsələsi öz həllini tapsa, qısa müddətdə bu gəliri sahəni ölkəmizin cənub rayonlarında yenidən dirçəltmək mümkündür.

Ağaddin BABAYEV, Lenkoran

DTF toxumuyla təchiz edilən sahələrə baxış keçirir

Son illərdə Azərbaycanın regionlarında aqrar sektorda istehsal imkanlarının artırılması, o cümlədən ölkə üzrə ərzaq təminatının möhkəmləndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində toxumçuluğun inkişafına da böyük diqqət göstərilir.

Ölkəmizdə kənd təsərrüfatı sahəsində toxumçuluğu inkişaf etdirmək əsas məqsədlərdən biridir. Belə ki, ötan il Dövlət Toxum Fondu (DTF) tərəfindən ölkəmizə 340 ton elit buğda toxumu idxal olunub. Fermer və təsərrüfat sahibləri tərəfindən alınan buğda toxumları ölkənin müxtəlif regionlarında ekilib.

Hazırda Dövlət Toxum Fondunun aqraromnu və mütəxəssisləri tərəfindən əkin sahələri nəzarət tədbirləri həyata keçirilir.

Belə ki, Füzuli rayonunda toxum ekilmiş sahələrə baxış keçirilib, fermer və təsərrüfat sahibləri ilə söhbətlər aparılıb, səpindən sonra aparılacaq aqrar texniki qulluqla bağlı tövsiyələr verilib. Bundan əvvəl isə Şabran, Xaçmaz, Şə-

ki rayonlarında fermer və toxumçularla müxtəlif görüşlər keçirilib, aqrar texniki qulluqlarla bağlı Dövlət Toxum Fondunun mütəxəssisləri tərəfindən maarifləndirici məlumatlar verilib. Bildirilib ki, toxum üçün ayrılmış sahələr yüksək aqrar texniki qaydada becərilməli, sortların bioloji xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla gübrələnməli, səpin optimal müddətdə, düzgün təyin edilmiş normada və qısa vaxt ərzində aparılmalıdır.

Fermer və təsərrüfat sahiblərinə həmçinin karbamid gübrəsi haqqında da geniş məlumat verilib. Qeyd olunub ki, karbamid kənd təsərrüfatı bitkilərinə verilən gübrələr içərisində ən yüksək azot tərkibinə malik olan gübrədir. Bu gübrə kənd təsərrüfatında çox əhəmiyyətlidir. Karbamid gübrəsi həm qarullar şəklində, həm də suda həll olunmaqla tətbiq olunduğu üçün bitkilər tərəfindən həm torpaq, həm də yarpaqlar vasitəsilə mənimsənilir. Eyni zamanda, karbamid gübrəsinin satış qiyməti digər azot gübrəsinə nisbətən təxminən 2 dəfə ucuzdur.

Laçın rayonu üzrə ümumi məhsul buraxılışı 3,5 dəfə artıb

2021-ci ildə Laçın rayonu üzrə 144,7 milyon manatlıq ümumi məhsul buraxılışı olub. Bu, əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,5 dəfə çoxdur.

Bu barədə AZƏRTAC-a Laçın Rayon Statistika İdarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, ümumi məhsul buraxılışının 1,8 faizi sənayə, 14,9 faizi kənd təsərrüfatı, 81,6 faizi tikinti, 1,7 faizi isə nəqliyyat və anbar təsərrüfatının payına düşüb. Məhsul buraxılışının hər nəfərə düşən həcmi 1821,6 manat təşkil edib.

Zərdabda 673 hektardan çox örüş sahəsi əhalinin istifadəsinə verilib

Zərdab rayonunda örüş sahələrindən düzgün istifadə olunması istiqamətində tədbirlər görülür.

Rayon icra hakimiyyətindən AZƏRTAC-a verilən məlumatda bildirilib ki, Zərdabda kənd təsərrüfatının əsas sahələrindən olan heyvandarlıq inkişaf edir və cari ilin yanvar ayının məlumatına görə, iribuynuzlu mal-qaranın sayı 54 min 860, qoyun-keçirənin sayı isə 114 min 818 başa çatıb. Heyvandarlığın inkişafı dövlət, eləcə də bələdiyyə mülkiyyətində olan örüş-otlaq sahələrinə tələbat artırır.

Aparılan monitorinq nəticəsində bu cür sahələrin zəbt edilməsi və qanunsuz olaraq icarəyə verilməsi faktları aşkarlanıb. Bununla əlaqədar 57 icarədara bildiriş məktubları göndərilib. Habelə Bəyimli bələdiyyəsi üzrə 60 hektar, Dəkkəoba bələdiyyəsi üzrə 120 hektar, ümumilikdə isə 8 bələdiyyə üzrə 673, 2 hektar örüş-otlaq sahəsi boşaldılaraq sakinlərin ümumi istifadəsinə qaytarılıb.

Qeyd edək ki, ölkədə ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə və yüksək reproduksiya qabiliyyətlə yanaşı, toxumçulara olan tələbat nəzərə alınaraq, toxumçuluğu üçün nəzərdə tutulan elit toxumların gətirilməsi Dövlət Toxum Fondu tərəfindən davam etdiriləcək.

Mədəniyyət

Ədəbiyyat xadimləri

Araber evinin məhəccorına söykənib olub-keçənləri gözləri önünə götürürdü. Düşünürdü ki, sanki bambaşqa dünyadan gəlib. Gözlərini yumub o ələmə qayırdı.

...1930-1931-ci dər ilinin başlanmasına az qalır. Qara qadın, üzü rütbəli Seyid Rübaba nəvəsi Əzizxanım əlindən tutub "Çadrovı" deyilən küçə ilə (indiki Mirzə Əliyev küçəsi) Mirzə Fətəli Axundov küçəsinin tinində yerləşən 38 saylı orta məktəbə gedir. Məktəbin direktoru Allahverdi Bakıxanovun otağına girirlər. Allahverdi müəllim məktəbə gələn birincilərin qeydiyyatını aparırdı. Növbə balaca Əzizxanım çatır. Allahverdi müəllim Seyid Rübabadan uşağın adını soruşur. Onun yerinə dillilə dilavər qız cavab verir:

1935-ci ildə Seyid Rübaba İrandan yaşayan qardaşı nəvəsinin toyuna gedir. Elə o gedən olur. Seyid Rübaba geri dönə bilmir. Böyükxanımın həyatının ən çətin günləri ondan başlayır. Artıq texnikum tələbəsi olan on dörd yaşlı Əzizə işə düzəlir. Sonra maqinaçılıq kursuna qəbul olur. Oranı bitirib evləncə "Bolşevik neftçi" adlı qəzetdə, sonra "Maarif-mədəniyyət" jurnalında işləyir.

1937-ci ildə Əzizənin "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetində ilk hekayəsi dərc edilir. Əsər evlər idarəsi işçisinin lotereyada bəxti gətirmiş vətəndaşı aldatmasından, pulunu ələ keçirmək üçün özünü Əzizə kimi təqdim etməsindən, sonunda isə firildə qurbanına çevrilməsindən bəhs olunur.

Ölkədə tuthatutlar başlanmışdı. Qorxu, xof insanları sevinməyə qoymurdu. Bu əfərdə ilk hekayəsi çıxmışdı Əzizənin. O vaxt qəzetlər-

Aləmdə səsi qalan yazıçı

- Adım Əzizxanımdır, - deyir. - Bəs fəsiliniz nədir? - Allahverdi müəllim Seyid Rübabə ilə Əzizxanımın ona mət-rəəttə baxdıqlarını görüb istər-istəməz soruşur: - Deyirəm, babasının adı nədir? - Seyid Rübaba bilmirdi, qızı Böyükxanımın həyat yoldaşı Məmməd Cəfər oğlunu soyadı Musayevdir. Uşağın babasının adını soruşurdular, o da cavab verir: - Cəfər. - Ha, onda yazırıq Cəfərova Əzizə. Balaca Əzizxanım etiraz edir: - Yox, mən Cəfərzadəyəm, Əzizə Cəfərzadə.

Nəvəsinin adını yazdırıb evə qayıdan Seyid Rübaba yolboyu uşağın adının Əzizxanım yox, Əzizə kimi qeyd olunması barədə düşüncə, ürəyində götür-qoy edirdi. Əzizxanım adı onlar üçün çox əzizdi.

İki böyük nəslin - Şamaxının sonuncu xanı Mustafa xanla, ocağı ziyarətçisi sayılan Mir Ağası Ağanın nəslini davam etdirən Seyid Rübabanın dünyaya gətirdiyi doqquz övladın biri, bu balaca qızın anası Böyükxanım uzunömürlü olmuşdu. Böyükxanım özündən 16-17 yaş böyük Məmmədə gələn gədəndə Seyid Rübabə düşünürdü ki, bundan sonra təsəllisi yeganə qızının övladları olar. Ancaq onun ilki Nurxan da vəfat edir. 1921-ci ilin 29 dekabrında - Fatiməy-Zəhranın vəfatı gündündə Böyükxanımın bir qızı da olur. Seyid Rübabə əhd eləyir: "İlahi, bu uşağı uzunömürlü elə, hər il

Fatiməy-Zəhranın vəfatı günü üç gün mərsiyə deyərəm".

Yaxın qohumlar bir yerə toplaşirlar. Uzun məsləhətdən sonra bu əziz uşağa Əzizxanım adını verirlər.

Anası kimi Böyükxanımın da üreyi baladağı olur. O da yeddi övladının dördünü körpə iken torpağa tapşırırdı. Bu dilavər qızla, iki oğlu - dörd yaşlı Məmməd və bir yaşlı Əhməd bu dünyadakı ən böyük təsəllisi, ümidi olur.

Bu qorxulu illərdə fürsət tapıb arəb dilini, Qurani-Kərimi öyrətmək istəyəndə də balaca Əzizənin nadinciliyindən az çəkmədi. Qızı evləncə Şəkili Axund kimi tanınan Axund Hacı Fərəccullahın yanına aparırdı. Onun dəcəlliyi ilə bacarmayan axundun halına acıyan Böyükxanım qızı bu dəfə şamaxılı Şeyxülislam Həkimzadənin yanına getirdi. O, uşağa arəb əlifbasını, arəb və fars dilini öyrətdi. Qurani-Kərim barədə bilgilərini təkmilləşdirən isə anası oldu. Təhsil üzə gərməmiş Seyid Rübabə də nəvəsinə başqa cür müəllimlik edirdi. Bir vaxtlar eşitdiyi, hafizəsində qoruyub saxladığı duaları, tarixi əhvalatları, nağılları öyrətdirdi ona.

Babası Kərbəlayi Əliheydrəy üçün-cü dəfə Kərbəlayə ziyarətə gedəndə vəfat etmişdi. Atası Məmməd isə hələ Bakı Komissarları Soveti vaxtı Şamaxının Tağılı kəndinə (indi Hacıqabul rayonunun ərazisi hesab olunur) köçmüşdü. O vaxt çox israr etsə də, Böyükxanım kəndə getməyə razılıq verməmişdi.

də əsər çap edirmək asan məsələ deyildi. Üstəlik, belə gənc qız üçün bu, böyük uğur sayılırdı.

Həmin il ona pasport da verildi. Bu dəfə də sənəddə doğum yerini düzgün yazmadılar. Əzizə sonradan öyrəndi ki, pasportunda doğum yerinin Bakı yox, Şamaxı kimi yazılması-nın səbəbkarı qonşuluqlarında yaşayan evlər idarəsinin işçisi Kərim da-yırdı. O düşünüb ki, əgər qızın atası da, anası da şamaxılıdırsa, deməli, özü də oralıdır.

Əzizə uşaqlıqdan mütaliə həvə-silisi idi. Müəllimləri onun bu yaşında böyük kitablar oxumasından şikayət-lənirdilər. Ancaq o illər SSRİ məkə-nində yaşayan gənclər sınaq təyyar-rəçi Çkalova bənzəmək istəyirdilər. Əzizə də onlardan biri idi. 1941-ci ilin əvvəllərində Bakıda aviaklub açıldı. Məhəllələrində yaşayan həmya-şılarınıya bərabər, o da aviaklubla gətdi. İlk sınaqlardan uğurla çıxdı. Həkimlərin verdiyi rəy də qənaətbəxş idi. Sonra rəisin özü onlarla bir-bir söhbət edəcəkdi. Növbə Əzizəyə çatdı. Rəis qarşısındakı balacaboylu qızı diqqətlə nəzərdən keçirdi: "Ay qız, yerə get, böyü", - dedi. Əzizənin göyüldə uçmaq arzusu beləcə ürəyində qaldı.

Həmin il müharibə başladı. Məktəblər müəllimsiz qaldı. Əzizə Ağsu rayonunun Çaparlı kəndinə müəllim təyin olundu.

Çaparlıdan qayıdandan sonra Azərbaycan Dövlət Universitetinə də-

xil oldu. Üç dəfə məktəbdən çıxarıldı. Axır ki ekstern yolu ilə imtahan verib məktəbi bitirdi.

İlk kitabı 1948-ci ildə çapdan çıxmış idi. "Hekayələr" in sınaq nüsxələrini mətbəədə gören tənqidçi Cəlal Məmmədovun qəzetdə məqaləsi işiği üzə gəldi. Bu zaman Moskvada ədəbi mühit yenə dəmanlandı. Sovet həqiqətlərini düzgün tərənnüm etmədiyə görə Zoşşenko, əsərlərindəki salon lirikasına görə Axmatovaya qarşı tənqidi çıxışlar başlandı. Ardınca Bakıda da buna bənzər sənərlər hazırlandı. Azərbaycanın Axmatovası Əzizə Cəfərzadə oldu. Onun "Hekayələr" kitabının sınaq nüsxələri yandırıldı. Əzizə bundan sonra daha çox elmi sahəyə meyil etdi.

1951-ci ildə kiçik qardaşı, 17 yaşlı universitet tələbəsi Əhmədın Staline yazdığı şeir ələ keçdi. Həbs edilərək sürgünə göndərildi.

1955-ci ildə uşağın eyni məhəllədə yaşadığı, aviasiya məktəbinə qəbul olunmaq üçün bir yerdə imtahan verdiyi, artıq peşəkar təyyarəçi olan Məmmədə qarşılaşdı. Onun evlənmək təklifini qəbul etdi. Məmməd Kamçatkaya işləməyə göndərildə Əzizə də onunla gətdi.

Əzizə Cəfərzadə alim idi, tarixi romanlar yazmaq ustası idi. Cild-cild əsərlərini, elmi araşdırmalarını gör-nələrə ələ gəlirdi ki, bu qadının ev işləri görməyə vaxtı qalmır. Amma o, Seyid Rübabadən, Böyükxanımdan görüb-götdürdüklerini unutmurdu.

İlk kitabının səvincini 1963-cü ildə yaşadı. Sonralar neçə-neçə əsəri çap olundu. Onlar Əzizə Cəfərzadəyə yalnız sevinc gətirmədi. Tarixi romanlarına görə yazıçını tənqid edənlər, faktları təhrif etməkdə günahlandırılanlar az deyildi. Ən çox Şah İsmayıl Xətaiyə həsr etdiyi "Bakı 1501" romanına görə başı ağrıdı.

Kirovun heykəli qoyularkən Çəm-bərəkənd qəbiristanlığı dağıdılarda Əzizəğil atalarının məzarını Tağılı kəndinə apardı. Böyükxanım da axır günlərində vəsiyyət etdi: "Məni o kənddə dəfn eləyin". Əzizənin anasının qabaq da səması gedib o qəbiristanlıqda yurd salmışdı. Onun da son mənzili Tağılı olacaqdı. Həyat yoldaşı Məmməd bilirdi bunu. Əzizəyə "Sən harada, mən də orada" deyirdi. Tale elə gətirdi ki, 1995-ci ildə kəndə qonaq olanda vaxt o, insult keçirdi. Tağılıda gözələri əbədi yuman Məmməd orada da dəfn olundu. 1999-cu ildə Əzizənin böyük qardaşı Məmməd, bir il sonra isə Əhməd həmişəlik köçdü Tağılı məzarlığına. 2003-cü ilin 4 sentyabrında isə Əzizə Cəfərzadə bu dünyadan ayrılaraq həsrətini çəkdi. Əzizənin qəbrinə

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Sənət və sənətkarlarımız

Səhnə və ekran həyatının pərdə arxası

Xalq artisti, rejissor Məhərrəm Həşimovun "Ömür səhifələri"ndəki fraqmentlər də elə sənədlə filmdir

Müqtədir sənətkarlarımız Azərbaycan mədəniyyətinin və incəsənətinin inkişafına yoldaş olub. Xalq artisti Məhərrəm Həşimov da həyatın Azərbaycan sənətinin inkişafına həsr etdiyi sənətlərdir.

Əsəf ki, teatr sahəsində və teatrsevərlərə qalacaq çoxsaylı uğurlara imza atmağa vaxtı, zamanı çatmadı: 2 may 1969-cu ildə, 57 yaşında vəfat etdi.

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqında görkəmli teatr rejissoru Məhərrəm Həşimovun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş "Ömür səhifələri" kitabının təqdimat mərasimində Xalq artisti Qarabağ Nəmetov bildirdi ki, qurum görkəmli sənətkarların yubileyi ilə bağlı "Ömürün səhifələri" adlı silsilə kitablar hazırlayaraq nəşr etdirir. Bu seriyadan növbəti kitab Məhərrəm Həşimovun həsr edilmiş "Milli teatr sənətimizin inkişafında misilsiz xidmətləri olan Məhərrəm Həşimov 57 illik ömrünün 40 illini müqəddəs saydığı teatr sənətinə sərf etmiş və sözün əsl mənasında, yüksək sənətkarlıq nümunələri hesab olunan tamaşalar yaratmışdır..."

Məhərrəm Kazım oğlu Həşimov 2 fevral 1912-ci ildə Bakıda dünyaya göz açdı. Orta məktəbin bitirildikdən sonra A.V.Lunçarski adına Moskva Dövlət Teatr Sənəti İnstitutuna qəbul olundu. 1936-cı ildə ali təhsilini başa vurub Bakıya döndü. Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrında işə başlayıb. Qısa vaxt ərzində yenilikçi kimi diqqət çəkən Məhərrəm Həşimov F.Şillərin "Qaçaq", C.Cabbarlının "Oqtay Eloglu" əsərlərini uğurla səhnələşdirib.

Səhnə fəaliyyətinin uzun bir dövrü Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı ilə bağlı olan Məhərrəm Həşimov 1948-ci ildə bu sənət ocağına direktor təyin olub və müəyyən fəsilələrlə 20 ildən artıq bu teatrda çalışıb. Onun Dram Teatrının səhnəsini onun rejissorluq məharətinin hərtərəfli inkişafı üçün sənət meydanına çevirib. Teatrda o, İ.Qasimovun "Xəzər üzərində şəfqət", C.Cabbarlının "Ayдын", M.Lermontovun "Maskarad", B.Şounun "Milyonçu qadın", N.Hikmətin "Damokl qılıncı" və digər tamaşalara quruluş verib. Peşəkarlığı yüksək qiymətləndirilən rejissor və yadradıcı heyət 1951-ci ildə "Xəzər üzərində şəfqət" tamaşasına görə SSRİ Dövlət mükafatına layiq görüldü.

1966-cı ildə yenidən Dövlət Rus Dram Teatrına qayıdan Məhərrəm Həşimov baş rejissor kimi fəaliyyət göstərib. Teatr müxtəssisləri Məhərrəm Həşimovun sənətkarlıq qabiliyyətini dəyərləndirərək kompozisiya bacarığına görə onu nadir istedad sahibi kimi səciyələndiriblər. Məhz buna görə də indi Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Rejissorluq fakültəsində onun sənəti öyrənilir və tələbələr təcrübəsindən bəhrələnilir.

Böyük arzularla yaşayan, daim yeniləyən çap atan Xalq artisti Məhərrəm Həşimov Azərbaycan teatr sənətinin çiçəklənməsində xüsusi fədakarlıq göstərib. Mənalı və zəngin ömür yolu keçən sənətkarın tə-

Məhərrəm Həşimovun 1951-1956-cı illərdə Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrında, 1960-1965-ci illərdə isə "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında direktor vəzifəsində çalışıb. "Azərbaycanfilm"də direktor olduğu vaxtlarda görkəmli rejissorların çəkdiyi "Koroglu", "Seher", "Bizim küçə", "Telefoncu qız", "Əhməd harada-dir?", "Möcüzələr adası", "Rəmə manim qonşudur", "Sehri xalat", "Ulduz" və başqa bədii filmlər ekranlara çıxaraq tamaşaçı sevgisi ilə qarşılandı.

1966-cı ildə yenidən Dövlət Rus Dram Teatrına qayıdan Məhərrəm Həşimov baş rejissor kimi fəaliyyət göstərib. Teatr müxtəssisləri Məhərrəm Həşimovun sənətkarlıq qabiliyyətini dəyərləndirərək kompozisiya bacarığına görə onu nadir istedad sahibi kimi səciyələndiriblər. Məhz buna görə də indi Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Rejissorluq fakültəsində onun sənəti öyrənilir və tələbələr təcrübəsindən bəhrələnilir.

Böyük arzularla yaşayan, daim yeniləyən çap atan Xalq artisti Məhərrəm Həşimov Azərbaycan teatr sənətinin çiçəklənməsində xüsusi fədakarlıq göstərib. Mənalı və zəngin ömür yolu keçən sənətkarın tə-

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

İstedadlı gənclərimiz

Hər bir sənətkarın öz üslubu var

"Xaribülbul" və "Qarabağ salnaməsi" sərgilərində "Qarabağnamə" və "Gül açmış gillizlər" əsərlərinin müəllifi, gənc rəssam Gülpərə Məmmədovanın fikirləri belədir

"Kiçik yaşlardan rəssamlığın nə olduğunu anlamaq və "büyüyəndə rəssam olacağam", - demək, sadəcə, uşaqlıq arzularıdır. Çünki rəssamlıq təkcə qazanılmış bir bacarıq deyil. O, həm də Allahın verdiyi fitri istedaddır. Rəssamlıq insanın hisslərini, beyninin, ürəyinin və əllərinin birgə simfoniyası ilə ərsəyə gətirdiyi sənət incisi deməkdir.

İllet Pedaqoji Kolleci adlandırdı). 2014-cü ildə kolleci əla qiymətlərlə bitirdim. Bir müddət "Ümid Yeri" Xeyriyyə Cəmiyyətində könüllü olaraq müxtəlif xidmətlər göstərdim..."

İllər keçdikcə Gülpərə rəssamlıqla həvəskar kimi məşğul olur və bir çox sərgilərdə iştirak edir. 2018-ci ildə sənədləri Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasına verən Gülpərə istədiyi Dekorativ tətbiqi sənət fakültəsinə qəbul ola bilər. Lakin inadından əl çəkmir. 2019-cu ildə məqsədinə çatır. Özü demişkən, hər şeyin zamanı ehtiyacı var. Hazırda Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının 3-cü kursunda əla qiymətlərlə təhsil alır. Etiraf edir ki, rəsm çəkməyi çox sevir. Hələ 12-13 yaşlarında qonşuları rəssam Şahindən bu sənətin sirlərini öyrənməyə başlayıb. Onun mənası üzərindəki kitabda gördüyü bir şəkil bu sənət barədə düşüncəyə səbəb olub və rəssam olacağını xəyalında canlandırdı. Həmin əsər Mikelandjelonun "Ademini Yaranışı" idi: "...Rəssam, şairə Xəlida Seyidova, eləcə də xalçaçı-rəssam müəllimlərimdən Abbas Məmmədov, Mehriban Əliyeva öz dəyərli məsləhətləri, dərsləri ilə mənə dəyərli olublar. Əsas məqsədim xalçaçı-rəssam olmaqdır. Bu istiqamətdə Xalq rəssamı, UNESCO yanında Rəssamlar Birliyinin üzvü Eldar Mikayılova və xalçaçı-rəssam, ekspert Məmməd Hüseyn Hüseynovun üzərində böyük əməyi var. 20-dən çox sərgidə iştirak etmişəm. Bir çox diplom, sertifikat və təşəkkür məlumlər var".

Gülpərənin digər gənc həmkarları kimi, böyük xayalları da var. Bunların öndündə isə dünyaya Azərbaycan xalçalarını qədim nümunələrini müasir üslubda göstərə bilən xalçaçı-rəssam olmaq dayanır.

M.SADIQOV, "Azərbaycan"

Mənəvi sərəvətimiz

Multimədəniyyətin Azərbaycan örnəyi

44 günlük Vətən müharibəsində respublikamızda tolerantlıq və multikulturalizm nümunəsi də diqqəti cəlb etdi

Coxmədəniyyətli cəmiyyətin nümunəsi sayılan Azərbaycan eyni zamanda müstəqil dövlət olaraq əhəmiyyətli təşəbbüsləri ilə regionda və dünyada gedən proseslərə özünün müsbət təsirini göstərməkdədir. Dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən irəli sürülmüş təşəbbüslər eyni zamanda yeni imkanlar yaradır.

Berqərar olması istiqamətində atılmış bütün addımların fonunda dini və milli dözümlülük, tolerantlıq və multikultural dəyərlər dayanır: "Əsrlər boyu ölkəmizdə bütün dinlərin, bütün etnik qrupların nümayəndələri bir aile kimi sülh, mehribanlıq, dostluq, qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşamışlar. Azərbaycan çoxkonfessiyalı, çoxmillətli bir ölkədir və bu, bizim böyük sərəvətimizdir. Dini və etnik müxtəlifliyimiz bizim böyük sərəvətimizdir".

Azərbaycan müxtəlif etnosların və millətlərin, fərqli dinlərə sitayiş edən insanların tarixən dostluq və qarşılıqlı şəraitdə yaşadığı tolerant ölkədir. Respublikamızda müxtəlif dinlərin nümayəndələri öz ayinlərini azad şəkildə icra etməkdədirlər. Onlar ölkəmizdə qarşılıqlı hörmət, anlaşma, sülh şəraitində bərgəz yaşayır və dövlət qurumlarında, Milli Məclisdə təmsil olunurlar. Bu da, əlbəttə, mövcud ictimai sabbilik, vətəndaş həmrəyliyi və etnik dini dözümlülük mühtii, müterəqqi tarixi ənənələrdən bəhrələnen milli siyasətin məntiqli nəticəsidir.

Ölkəmizdə dinlərarası münasibətlər ən yüksək səviyyədədir. Azərbaycana gələn müxtəssislər dini tolerantlığı universal model kimi təqdim etməkdədirlər. Bu istiqamətdə Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin xidmətləri müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan Ermənistan ilə arasındakı, artıq öz həllini tapan Dağlıq Qarabağ problemini belə müsəlman-xristian münaqişəsinə çevirmədi. Çünki Azərbaycan müstəqilliyinin müdafiə edən insanlar arasında müxtəlif dinlərin daşıyıcıları var.

Ermənistanla müharibədə minlərlə şəhid verməyimizə və bir milyon qaçqın-köçkünümüzün olmasına, işğal altında qalan dini, tarixi, mədəniyyət abidələrimizin qorxandan, bilərəkdən dağıntılarla tərifindən

dağıdılmasına, saxtalaşdırılmasına baxmayaraq, erməni kilsəsinin Bakının mərkəzində qalması xalqımızın tolerantlığına ən bariz nümunədir. Çünki tolerantlıq və multikulturalizm Azərbaycanda əsrlərdən bəri tarixi dəyər kimi formalaşmışdır. Onun bütün vacib xüsusiyyətləri, mənəvi və psixoloji potensialı, dini loyallığı, başqarı dəyərlərə açıqlığı azərbaycanlıların həyat tərzinə çevrilmişdir.

Azərbaycançılıq məfkurəsinə uyğun olaraq tolerantlıq və mədəni, dini, linqvistik müxtəlifliyin qorunmasını təmin etmək, habelə respublikamızı dünyada multikulturalizm mərkəzi kimi tanımaq, mövcud multikultural modelləri tədqiq və təşviq etmək məqsədilə Azərbaycan Prezidentinin 15 may 2014-cü il tarixli sərəncamı ilə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradılıb. 11 yanvar 2016-cı il tarixli sərəncamı ilə isə 2016-cı il "Multikulturalizm ili" elan edilmişdir.

Vətən müharibəsində işğalçıları həm də xalqımızın monolit birliyi, sarsılmazlığı narahat edirdi. Ona görə də döyüş və diplomatiya meydanında meğlub olan düşmən savaşı günlərində sosial sabbəkə saxta profillər yaradaraq ölkəmizdəki etnik millətlərin adından tənqidə xarakterli paylaşımlar edirdi, bu vəhdəti, birliyi zəiflətməyə, millətlər arasında nifaq, tənfiqə salmağa, ruh düşkünlüyü yaratmağa çalışırdı.

Bu da həqiqətdir ki, ölkəmizdə müxtəlif millətləri təmsil edən yüzlərlə gənc Azərbaycan Ordusu sıralarında işğalçıya qarşı azərbaycanlı, qarabağlı kimi mərdi-mərdənə mübarizə apardı, düşmənə cəsərlə döyüşüb, şəhid, qazi olmağa, parlaq qələbə qazanmağa yağından bir çirkin niyyətinin əsassızlığını sübuta yetirdi.

Dövlət başçısının da xüsusi vurğuladığı kimi, Vətən müharibəsində bütün xalqların nümayəndələri son damla qanlarına qədər döyüşür, vətənləri uğrunda mübarizəni nəməyış etdirirdilər: "...Müxtəlif etnik qruplardan ibarət xalqımız Vətən sevgisi, vahid dil və dövlətçiliyi naminə güclü konsolidasiyası baş verdi. Mən bundan fərəhləndim və bu gün də fəxr edərəm ki, biz belə vətəndaşlar təbiyyə etmişik..."

Budur multimədəniyyətin Azərbaycan formatı: 44 günlük Vətən müharibəsində respublikamızda tolerantlıq və multikulturalizm də öz sözünü dedi. Bu vəhdətin isə minillik tarixi ənənəsi vardı...

M.NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Moskvada Azərbaycan günləri çərçivəsində “Azərbaycan xalçaları: yeni baxış” sərgisi açılıb

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə fevralın 22-dən Moskvada Azərbaycan günləri başlayıb. Martin 1-dək davam edəcək silsilə mədəniyyət tədbirləri Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında diplomatik münasibətlərin yaradılmasının 30 ilyinə həsr olunub.

Bu çərçivədə fevralın 22-də Moskvadakı Xalq Təsərrüfatı Nəqliyyatları Sərgisinin “Azərbaycan” pavilyonunda “Azərbaycan xalçaları: yeni baxış” adlı sərgi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, “Azərbaycan” Səhmdar Cəmiyyəti ilə birgə təşkil olunan sərgidə “Qarabağ” qrupuna aid 14 xalça nümayiş etdirilib. Onlardan dördü yeni orijinal formata olan müasir kolleksiyadandır. Sərgilənən

eksklüziv xalçalar “Azərbaycan”ın yaradıcı kollektivinin Azərbaycanın Əməkdar rəssamı Rəşad Ələkbərovla işbirliyinin məhsuludur.

“Azərbaycan”ın İdarə Heyətinin sədri Emin Məmmədov AZƏRTAC-a bildirib ki, sərgilənən xalçaların hamısı Qarabağ məktəbinə aiddir. Biz ənənəvi klassik Qarabağ xalçalarına artıq yeni baxış nümayiş etdiririk, müasir, konseptual, XXI əsrin interyerinə uyğun xalçalar təqdim edirik. Siz burada məhdud 44 sayda buraxılan xalçaların mizin nümunələrini görürsünüz.

Bu xalçalar Qarabağ məktəbinə aid “Qasımşağı” qrupu xalçalarının əsasında rəssam Rəşad Ələkbərovun dizaynı üzrə hazırlanıb. Kolleksiya rəsmi olaraq 44 sayda xalçadan ibarətdir. “Azərbaycan”ın İdarə Heyətinin sədri əlavə edib ki, ekspozisiyada həmçinin “Qarabağ” qrupuna aid məşhur “Əjdəhali” xalçaları da yer alıb. E.Məmmədov deyib: “Burada məşhur “Əjdəhali” xalçalarımız müasir görünüşdə sərgilənir. Bizim əsas məqsədlərimizdən biri də müasir Azərbaycan xalçalarını

tanıtmaqdır. Azərbaycanda bütün incəsənət növləri inkişaf edir. Niyə xalçamız da inkişaf etməsin? İndi müxtəlif hərəqlərdə qədim Azərbaycan xalçaları satılır, dünyanın ən tanınmış muzeylərində qədim xalçalarımız nümayiş etdirilir. Biz istərdik ki, 50-100 il sonra həm qədim, həm də indiki toxunma xalçalarımız əntiq xalçalar kimi sərgilənsin, hərəqlərə çıxarılsın.”

Moskvadakı Xalq Təsərrüfatı Nəqliyyatları Sərgisinin “Azərbaycan” pavilyonunda Heydər Əliyev Fondunun daha bir layihəsi - dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poeması əsasında “Dildan-dilə” ədəbiyyat layihəsi təqdim edilir. Layihə çərçivəsində Rusiyanın və Azərbaycanın tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin iştirakında dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” əsərindən parçalar təqdim edilib.

“Şuşa mədəniyyətinin inciləri” layihəsi üzrə növbəti təqdimat Vaqifin məqbərəsinə həsr olunub

Mədəniyyət Nazirliyinin “Şuşa ili” münasibətilə həyata keçirdiyi “Şuşa mədəniyyətinin inciləri” layihəsi müxtəlif bölmələrə dair təqdimatlarla davam edir.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, layihənin “Şuşanın memarlıq salnaməsi” bölməsi üzrə ilk təqdimatı Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbərə kompleksinə həsr olunub.

Qeyd edək ki, 1982-ci il yanvarın 14-də sovet Azərbaycanına rəhbərlik edən xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü və iştirakı ilə qədim mədəniyyət mərkəzimiz Şuşa şəhərində Molla Pənah Vaqifin məzarı üzərində ucaldılan əzəmətli məqbərənin açılışı olub. Məhz bu səfər çərçivəsində Ulu Öndər Heydər Əliyev Vaqif Poeziya Günlərinin keçirilməsi ilə bağlı göstəriş verib və həmin il iyulun 29-dan avqustun 3-dək Şuşada Vaqif Poeziya Günləri keçirilib.

Muzey-məqbərə kompleksi Cıdır düzündə yaxın ərazidə dahi şairin məzarı üstündə inşa edilib. Dördkünc quruluşunda məzarın bəzədildiyi türbənin inşası məsələsi həll edilərkən ətraf

dakı dağ mənzərəsi və şəhərsalma xüsusiyyəti nəzərə alınaraq, Azərbaycanın qüllələri türbələrini kompozisiya quruluşundan istifadə edilmişdir. Türbənin daxilində Molla Pənah Vaqifin heykəltarş Albert Mustafayev tərəfindən hazırlanan büstü qoyulmuşdu. 1992-ci il mayın 8-də Şuşa şəhərinin Ermənistan tərəfindən işğalı nəticəsində kompleksin binası və burada sərgilənən bütün eksponatlar məhv edildi.

Müzəffər Azərbaycan Ordusunun şanlı Zəfərindən sonra, 39 il əvvəl məqbərənin açılışı gündə - yanvarın 14-də Şuşa şəhərinə səfəri zamanı məqbərəni ziyarət edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən burada təmir-bərpa və yenidənqurma işlərinə start verilib.

Otən il avqustun 29-da Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbərə kompleksinin təmir-bərpa və yenidənqurma işlərindən sonra açılışı keçirilib. Məqbərədə təmir-bərpa və yenidənqurma işləri Heydər Əliyev Fondu tərəfindən aparılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılış mərasimində iştirak ediblər.

Abidənin hər detalında tarixi görkəm qorunub saxlanılıb. Abidə kompleksinin bütün infrastrukturunu yenidən qurub, yağış suları üçün drenaj xətləri və elektrik xətləri quraşdırılıb. Landşaftda istinad divarları və meydanca tarixi görkəmi çərçivəsində qranitlə üzlənib. Eyni zamanda ətrafda o dövürün şkillərində əks olunduğu kimi, müxtəlif növ qızılgül kolları əkilib.

Yeni Tretyakov Qalereyasında Xalq rəssamı Tahir Salahovun əsərlərindən ibarət sərgi açılıb

Fevralın 22-də Moskvadakı Yeni Tretyakov Qalereyasında Xalq rəssamı Tahir Salahovun “Tretyakov qalereyasının kolleksiyasından olan əsərlər” adlı sərgisi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə keçirilən “Moskvada Azərbaycan günləri” çərçivəsində təşkil olunan ekspozisiyada görkəmli rəssamın əsərləri sərgilənir. Ziyarətçilərə Tahir Salahovun natüramort, peyzağ, portret janrlarında əsərləri təqdim olunur. Ekspozisiya rəssamın məşhur “Qladioluslar”, “Qara Qarayevin portreti” və “Aydan” əsərləri ilə başlayır.

Tretyakov Qalereyasındakı Tahir Salahov Fondunun əməkdaşı Elmira Jdanova AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib ki, Tretyakov Qalereyası bu sərgi ilə

Tahir Salahovun xatirəsini bir daha yad edir. “Ekspozisiyada müxtəlif dövrləri əhatə edən əsərlər sərgilənir. Eyni zamanda, rəssamın qalereyaya 2019-cu ildə daxil olmuş sonuncu əsərlərindən biri - “Səhər ovu” əsəri ziyarətçilərə təqdim olunur. Burada Tahir Salahovun

doğma şəhəri Bakıya həsr olunmuş rəsmlərinə də rast gəlinir. Tahir Salahov Azərbaycanı və Rusiyaya sevgini özündə birləşdirən təkrarsız incəsənət xadimidir. Onun yaradıcılığında iki xalqın ənənələri öz əksini tapır”, - deyir E.Jdanova qeyd edib.

“Avropa İttifaqı mədəni müxtəlifliyə və mədəniyyətlərə dialoqa töhfə verir”

“Avropa İttifaqı tərəfindən təşkil olunan “FantazEU” Mədəni İrs Festivalı Azərbaycanın brendinə çevrilib. Bu festival mədəniyyət və kreativliyin nümayişi üçün gözəl ideyadır. Avropa İttifaqı bütövlükdə mədəni müxtəlifliyə və mədəniyyətlərə dialoqa töhfə verir”.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Avropa İttifaqı ölkələrinin səfirliyinin iştirakı ilə keçirilən “FantazEU” Mədəni İrs Festivalına həsr olunmuş mətbuat konfransında Avro-

pa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Peter Mixalko bildirdi.

Festivalın mədəni müxtəlifliyin qorunub saxlanıl-

masına xidmət edəcəyini bildiren nümayəndəliyinin rəhbəri deyib ki, bu, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı baxımından önəmlidir.

Tədbirin proqramına seminarların, konsertlərin, film nümayişlərinin daxil edilib. Nümayişlərin təşkilatçıları Peter Mixalko deyib ki, tamaşaçılar bu festival vasitəsilə Azərbaycan və Avropanın bir sıra bənzərliklərini şahidi olacaqlar.

“Azərbaycan ilə Avropa arasında bir çox oxşarlıq mövcuddur. Bu festival Al ilə Azərbaycan arasında körpü rolunu oynayacaq. İnanırıq ki, festival sayəsində insanlarımız və xalqlarımız bir-birini daha yaxından tanıyaçaq”, - deyir o əlavə edib.

37 növü olan «korona»nın ömrünü qısaltmaq mümkündür

Viruslar ailəsinə mənsub olan COVID-19 iki ildən artıqdır ki, pandemiyaya çevrilərək dünyanı hədələməkdə, insanlar isə ona qarşı mübarizəni davam etdirməkdədirlər. Mütəxəssislər onu da qeyd ediblər ki, koronavirusun 37 növü var. Bir çox növü isə yüngül xəstəliklər törədir.

Əslində, əvvəllər, yeni “korona”ya qədər insanlar soyuqdeyəmədən xəstələndikdə deyirdilər ki, filankes “quş qripi”, yaxud “donuz qripi”-nə tutulub. O zaman peyvəndlər uşağ yaşlarından başlayaraq vuruldu. Kimsə də öz körpəsinin peyvəndlərinin vaxtını keçirmir, əksinə, həkimə həvəslə aparır.

Bu gün isə məsələ bir qədər fərqlidir, hətta dünyanı virusların müxtəlif növləri, yaxud ştamları bürüdüüyü bir vaxtda vaksinasiyaya laqəy qalan insanlar da görünür. Mütəxəssislər fikrincə, dünyada kəskin respirator virusların 4-9 faizi “korona”nın payına düşür. Bir müddət böyük ajiotaj yaradan bu “gözləndirilməmiş düşmən” 2019-cu ildə koronavirus adlandırıldı. O zamanlar virusun ağır gedişli müşahidə edildiyi bildirildi və özümdə də bunun şahidini çevrildik. İnsanları soyuqlatmağa çağıran infeksiyalar hətta onu ciddi ölümlərlə, “SARS” virusunu “korona”dan çox təhlükəli hesab edən həkimlərin gedişli qənaətlə görə, ənənəvi qarşısı alındığı üçün növbətilərin də “cilovlanması” mümkündür. Sadəcə insanlar, ilk növbədə, gigiyenik qaydalara əməl etməli, dünyanın iqtisadi cəhətdən zəif olan bir çox ölkəsində

“Omikron” un son dalğa olacağı ehtimalı var

2020-ci ildə baş infeksiyalar

mişdı. Amma indiki koronavirusla yoxlamaqda hələlik ölümlərin azlığı, hesab edirik ki, tez bir zamanda da virus da lokaallaşdırılacaq...”

Hələ bu virusun mənşəyi geniş ictimaiyyətə, insanlara məlum olmadığı ilk günlərdə mütəxəssislər deyirdilər ki, 1965-ci ildə aşkar olunan “korona” “SARS” virusunun qohumudur. 1965-ci ildə aşkar olunan virus həzm sistemində də təsir edir. Virusun bir çox fərqli növü var. Lakin virusa qarşı qoruyucu peyvəndlər mövcud olmayıb. 2020-ci ildə “korona” viruslarına aid daha bir növ aşkar olundu. O, “Yaxın şərq respirator sindromu ilə xəstəlik törədən” adlanır. Bu virus çox ağır gedişli malikdir. Hətta ölümlə bəzən 35 faizədək proqnozlaşdırılıb.

2020-ci ildə baş infeksiyalar

mişdı. Amma indiki koronavirusla yoxlamaqda hələlik ölümlərin azlığı, hesab edirik ki, tez bir zamanda da virus da lokaallaşdırılacaq...”

Hələ bu virusun mənşəyi geniş ictimaiyyətə, insanlara məlum olmadığı ilk günlərdə mütəxəssislər deyirdilər ki, 1965-ci ildə aşkar olunan “korona” “SARS” virusunun qohumudur. 1965-ci ildə aşkar olunan virus həzm sistemində də təsir edir. Virusun bir çox fərqli növü var. Lakin virusa qarşı qoruyucu peyvəndlər mövcud olmayıb. 2020-ci ildə “korona” viruslarına aid daha bir növ aşkar olundu. O, “Yaxın şərq respirator sindromu ilə xəstəlik törədən” adlanır. Bu virus çox ağır gedişli malikdir. Hətta ölümlə bəzən 35 faizədək proqnozlaşdırılıb.

2020-ci ildə baş infeksiyalar

mişdı. Amma indiki koronavirusla yoxlamaqda hələlik ölümlərin azlığı, hesab edirik ki, tez bir zamanda da virus da lokaallaşdırılacaq...”

Hələ bu virusun mənşəyi geniş ictimaiyyətə, insanlara məlum olmadığı ilk günlərdə mütəxəssislər deyirdilər ki, 1965-ci ildə aşkar olunan “korona” “SARS” virusunun qohumudur. 1965-ci ildə aşkar olunan virus həzm sistemində də təsir edir. Virusun bir çox fərqli növü var. Lakin virusa qarşı qoruyucu peyvəndlər mövcud olmayıb. 2020-ci ildə “korona” viruslarına aid daha bir növ aşkar olundu. O, “Yaxın şərq respirator sindromu ilə xəstəlik törədən” adlanır. Bu virus çox ağır gedişli malikdir. Hətta ölümlə bəzən 35 faizədək proqnozlaşdırılıb.

virus haqqında ən çox verilən sual onun simptomlarının nədən ibarət olması idi. İndi bunlara ehtiyac yoxdur. Əsas sual bu bəlanəni nə vaxt insanlardan uzaqlaşacağı ilə bağlıdır.

Bu gün ən çox verilən və cavabı gözlənilən sual belədir: “Omikron”dan sonra boğaz və səsi necə bərpa etməli? İnfeksiyoz həkim Aybəniz Nəcəfova deyir ki, “Omikron” boğazı, ses tellərini zədələyir, xəstələr uzun müddət quruluq, qıcıqlanma, öskürək, ses batmasından əziyyət çəkirlər.

Otolaringoloq Aza Mahmudova isə bu problemlərin həlli yollarını belə açıqlayıb: “İndi qıxdığı üçün otaqlar kondisioner, radiatörarla işildir. Bu isə havanı daha da qurudur. “Omikron”a yoluxanlar ən azı 2 ay işlədikləri və yatdıqları otaqda havanı nəmləndirməlidirlər. Bunun üçün xüsusən cihaz, aparat və püskürdüçülər var. Əgər bir şey tapmasalar, otaqda radiatörün qarşısına, pəncərəyə kənarına su dolu enli qab, layen qoya, suda isladılmış desmal və ya mələfəni radiatörün üzünə sala bilərlər. Nəmlə, rütubətli hava bürün-boğaz selikli qışalarının normal funksiyasını bərpa edir. Bunun üçün onlar boğaz selikli qışasını bərpa edən spreylərdən istifadə etməli, tez-tez ilıq su içməlidirlər ki, ses telləri bərpa olunsun”.

Mahmud NƏRİMANOĞLU, “Azərbaycan”

ÜST peyvəndlərin saxlanılması üçün Azərbaycana avadanlıqlar verməyi planlaşdırıb

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa üzrə Regional ofisinin Peyvəndlə qarşısı alınma bənzərliklərinin bəzilərini proqram meneceri Datta Siddhartha Sankar və eyni bölmənin Analiz və monitorinq şöbəsinin qrup rəhbəri Roberta Pastore ilə görüşüb.

Agentliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinin Avropa üzrə Regional ofisinin Peyvəndlə qarşısı alınma bənzərliklərinin bəzilərini proqram meneceri Datta Siddhartha Sankar və eyni bölmənin Analiz və monitorinq şöbəsinin qrup rəhbəri Roberta Pastore ilə görüşüb.

Görüşdə 2021-ci ilin iyun ayında Avropa İttifaqı və ÜST-ün birgə həyata keçirdiyi “COVID-19 əleyhinə vaksinasiyaya dəstək layihəsi” haqqında danışılıb. Qeyd olunub ki, layihə çərçivəsində TƏBİB-in tabeliyindəki tibb müəssisələrinə peyvəndlərin soyuq zəncir prinsipinə uyğun olaraq daşınması və saxlanılması üçün avadanlıqların təhvil verilməsi planlaşdırılıb.

Vurğulanıb ki, layihə çərçivəsində indiyədək paytaxt və bölgələrdəki tibb müəssisələrinə edilən 673-ü həkim və 2204-ü tibb bacısı olmaqla ümumilikdə peyvəndləmə prosesində iştirak edən 2877 tibb işçisinə təlimlər keçirilib. Görüşdə həmçinin ÜST-ün Azərbaycana rutin immunizasiya ilə bağlı dəstəyi, peyvəndlənmənin əhəmiyyətli sahələri, qorunmasında əhəmiyyəti haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

Qeyd edək ki, 24 fevraldakı davam edəcək səfərin məqsədi ölkə üzrə COVID-19 əleyhinə vaksinasiyaya və 2030-cu ilədək həyata keçiriləcək nəzərdə tutulan Avropa üzrə immunlaşdırma gündəliyinə istinadən rutin immunlaşdırma ilə bağlı fəaliyyət planının hazırlanmasına dəstək məsələlərinin müzakirə etməkdir.

ANAMA-nın fəaliyyətini UNICEF yüksək dəyərləndirib

Partlayıcı Sursatların Təhlükəsizliyinə Dair Maarifləndirmə (PSTM) proqramı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Minatomizləmə Agentliyinin (ANAMA) icra etdiyi fəaliyyət UNICEF tərəfindən yüksək dəyərləndirilib.

ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu haqda UNICEF-in Nyu-Yorkda yerləşən Baş Qərargahının Uşaqların Müdafiəsi Bölməsinin və PSTM mərkəzinin rəhbəri Hugues Laurence Agentliyə səfəri zamanı qeyd edib.

Nümayəndə heyətinin Agentliyin tarixi, ümumi fəaliyyəti, reallaşdırılan humanitar minatomizləmə əməliyyatları və işğaldan azad edilən ərazilərdə mövcud mina təhlükəsi haqda təqdimat nümayiş olunub.

ANAMA-nın idarə heyətinin sədri Vüqar Süleymanov UNICEF nümayəndə heyəti ilə görüşdə bildirdi ki, maarifləndirmə istiqamətində layihələrin uğurlu icrası 20 ilə yaxın davam edən sənəmədəki ənənəvi təcrübəni gücləndirir.

Görüşdə işğaldan azad edilmiş ərazilərin yaxınlığında yaşayan əhali arasında təhlükəsiz davranış qaydaları və məlumatlılığın artırılması məqsədilə ikitərəfli əməkdaşlığın davam etdirilməsi sahəsində fəaliyyətin perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Keçmiş hərbi xunta bir-birini satır

Məğlub Ermənistan ordusunun generaları arasında həbs dalğası başladı

Başqa sözlə, erməni generalı hakimiyyətə o qədər də etibar etmirlər. Məğlub ordunun yüksək rütbəli zabitləri yaxın zamanlarda vəziyyəti dəyişəcəyindən və məsuliyyətə cəlb olunaçaqlarından narahatdırlar.

Beləliklə, Ermənistanın ikinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətinə görə araşdırmalar gedir. Qeyd edək ki, bir müddət əvvəl keçmiş müdafiə naziri David Tonoyan “yararsız raketlər” işinə görə həbs edilib, onunla bərabər bir neçə yüksək rütbəli zabitin də məhkəmə işi davam edir.

İstintaq komissiyasına parlamentin Müdafiə və Təhlükəsizlik Daimi Komissiyasının üzvləri daxildir. Komissiya 11 deputatdan ibarətdir, lakin deputatların biri müvafiq məxfilik rejiminə icazə alma

dığı üçün hazırda 10 üzvün tam səlahiyyəti var. Artıq komissiya vəzifələri bağlı araşdırmalar apararaq məğlubiyyətdə günahkar olanları üzə çıxarmağa başlayıb. Növbəti hədəf Dağılıq Qarabağda mövcud olmuş separatçıların keçmiş Müdafiə Ordusunun əvvəlki komandanı və qondarma rejimin Təhlükəsizlik Şurasının keçmiş katibi Samvel Babayan olub.

Maraqlıdır ki, o, 44 günlük müharibə zamanı hərbi əməliyyatların idarə olunması prosesində iştirak etmədiyini bəyan edib. O, iddiaların əksinə çıxaraq barəsində səsləndirilən xoşəməzləşdirici fikirləri fərziyyə adlandırır. Babayanın parlamentin müharibə şəraitinin araşdırılması üzrə komissiyasının işinə cəlb edilməsi isə

müxəlif deputatlarda hiddətə səbəb olub. Müxəlifəti təmsil edən “Hayaстан” və “Şərəfimiz” blokları Babayanın komissiyasının işində iştirak etməsi ilə bağlı qərarı tənqid edərək, döyüş meydanlarında baş verənlərə görə onun da məsuliyyət daşdırdığını xatırladı. Separatçıların Təhlükəsizlik Şurasının keçmiş katibi ona qarşı irəli sürülməli ittihamları da rədd edib. O, jurnalistlərə deyib ki, müharibə zamanı ordu komandanlığına müraciət edərək öz komandanı təklif etsə də, bundan məhrum edildi.

Babayanın bunkerdə - komanda məntəqəsində olmasına gəlincə, o, deyib ki, müharibə zamanı oraya keçmiş separatçı rejimin rəhbəri Arayiq Arutyanyanın müşaviri kimi

Elçin CƏFƏROV, “Azərbaycan”

AZPETROL

“Azpetrol” şirkəti “Xəliq Faiqoğlu” MMC-nin avtobus bazasında sayca 91-ci YDM istifadəyə verdi

22 fevral tarixdə “Xəliq Faiqoğlu” MMC-nin Yasamal rayonunda yerləşən avtobus parkının ərazisində “Azpetrol Ltd” MMC tərəfindən istifadəyə verilmiş yanacaq doldurma məntəqəsinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib.

Açılış mərasimində “Azpetrol Ltd” MMC-nin baş direktoru Ceyhun Məmmədov və “Xəliq Faiqoğlu” MMC-nin baş di-

rektoru Faiq Seyidov ilə yanaşı, bir sıra dövlət orqanlarının və özəl müəssisələrin rəsmi nümayəndələri də iştirak ediblər.

Yeni yanacaq doldurma məntəqəsinin avtobus parkının ərazisində inşa edilməsində məqsəd “Xəliq Faiqoğlu” MMC-yə məxsus avtobusların dizel yanacağına olan tələbatını ödəməkdən ibarətdir. Məntəqədə iki yanacaq pom-

pası quraşdırılıb. İstifadəyə verilən yeni yanacaq doldurma məntəqəsi əlavə doqquz yeni iş yerinin yaranmasına şərait yaradıb.

Bundan başqa, “Xəliq Faiqoğlu” MMC-nin STQ (sıxılmış təbii qaz) ilə işləyən avtobusları “Azpetrol” şirkətinin terminalından STQ ilə təmin olunacaqlar. Azpetrol - daim inkişafa doğru!

◆ Dünya gündəmi

“Latin dəstələri”

İspaniyada 11 yaşlı uşaqlar cinayətkar qruplara daxil olurlar

Bu günlərdə Madridin mərkəzində bıçaqlanmış 15 yaşlı Hayme Gerrero “Latin dəstələri”nin qurbanlarından yalnız biridir. Ekspertlərin hesablamalarına görə, təkcə İspaniya paytaxtında onların üzvlərinin sayı 2500 nəfərdən az deyil. Bunlardan 40 faizi isə yetkinlik yaşına çatmayanlardır.

Uşaqlar artıq 11 yaşından başlayaraq cinayətkar qruplara daxil olurlar. Eyni zamanda əsasən sosial şəbəkələr sayəsində pandemiya zamanı dəstələr daha çox yeniyetmələri cəlb edir.

Artur “Letin Kinqz” qrupundan altı il əvvəl çıxıb, amma intiqam qorxusu ilə hələ də keçmiş dostlardan gizlənir. O, 14 yaşındakən şəkəbəyə üzv olub və eyni zamanda ilk cinayətini törədib.

“Letin Kinqz”ə daxil olduqda testdən keçmək lazımdır. Başlanma mərasimi zamanı bir rəqib dəstənin üzvünü bıçaqla vurmalsan. Böyükler - 18 və ya 19 yaşlı olanlar uşaqlardan özərinə lazım olan cinayətləri törətmək üçün istifadə edirlər, çünki yetkinlik yaşına çatmayanlar heç vaxt həbsxanaya düşməyəcəklər, - deyə o, bildirir.

Şəkəbələr gəncləri güc nümayişi imkanları, xüsusi geyim və musiqi ilə cəlb edirlər. Onların “mədəni sektələri” indi sosial şəbəkələrdə çox populyardır. “Euronews” telekanalının xəbərinə görə, “Latin dəstələri” telefonlardan döyüş meydanı kimi istifadə edirlər. Onlar “Tik-Tok”da tanış olurlar və sonra küçələrdə bir-birini öldürürlər.

Yerli din xadimi pastor Alberto Diaz və onun kilsəsi uşaqların şəkəbələrdən çıxmasına kömək edir. Onun dediyinə görə, pandemiya və milli lokdoun dövründə qruplaşmalar xeyli genişləndi: “Bizim uzun müddət əsaslı sosial xidmətlərimiz olmayıb, məktəblər bağla-

nıb. Uşaqlar “Latin dəstələri”nin kontentlərini izləmək üçün telefon və kompüterlərdə çox vaxt keçirirdilər. Beləliklə, onlar yenidən küçələrə çıxdıqda tohum artıq ekilmişdi”.

İspaniya hakimiyyəti “Latin dəstələri”nin güclənməsinə imkan verməmək üçün getdikcə daha çox say göstərir, lakin ekspertlər vurğulayırlar ki, ən vacibi preventiv tədbirlərin həyata keçirilməsidir. Ona görə ki, qruplaşmanı sonradan tərk etmək mümkün olsa da, əslində, daha asanı oraya, ümumiyyətlə, daxil olmaqdadır.

Rizvan CƏFƏROV,
“Azərbaycan”

Azərbaycanın 6 gimnastika hakimi beynəlxalq kateqoriyaya yiyələnib

Beynəlxalq Gimnastika Federasiyası (FIG) tərəfindən 2022-2024-cü illəri əhatə edən növbəti olimpiya dövrünün müvafiq qaydalarına əsasən, kişi idman gimnastikası üzrə hakimiyyət imtahanları keçirilib.

AZƏRTAC Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının Mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar onlayn qaydada keçirilən imtahanlarda kişi idman gimnastikası üzrə 6 Azərbaycan təmsilçisi də iştirak edib.

Təmsilçilərimizin hər biri imtahanı müvəffəqiyyətlə başa vuraraq beynəlxalq hakimiyyət kateqoriyasına yiyələnib.

Qeyd edək ki, FIG qaydalarına əsasən, hər Olimpiya Oyunlarından sonrakı yeni olimpiya dövründə gimnastika idman növləri üzrə qaydalara dəyişikliklər edildiyi üçün hakimler sahib olduqları hakimiyyət kateqoriyasını hər dördüldən bir təsdiqləməli və ya daha yüksək dərəcə almalıdırlar.

Xatırladaq ki, indiyədək beynəlxalq hakimiyyət kateqoriyasına yiyələnən üçün hakimler əvvəlcə FIG-nin təşkil etdiyi hakimiyyət kurslarında iştirak edib, daha sonra imtahan verirdilər.

Beynəlxalq federasiya tərəfindən bu il COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar olaraq imtahanların kurslar olmadan onlayn qaydada keçirilməsinə qərar verilib.

“Bakı Şəhər Əsaslı Tikinti və Təmir” MMC açıq tender elan edir

LOT-1. Bakı şəhəri ərazisində səkilərdə, həyətlərdə, park və xiyabanlarda təmir, yenidənqurma və abadlıq işlərinin satın alınması.

Tender iştirakçılarının təklif edilən, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsbətiyyət üçün təkliflərini təqdim edə bilərlər (əlaqələndirici şəxs: Əhməd Məmmədov, 496-52-05).

LOT-1 - 2000,00 manat

İddiaçıların iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin “Bakı Şəhər Əsaslı Tikinti və Təmir” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti

H/h: AZ22IBAZ38030019446253269215

VÖEN:1702563281

Kod: 805625

VÖEN: 9900001881

M/h: AZ03NABZ0135010000000002944

SWIFT- IBAZAZ2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İştirakçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərfin açıldığı tarixdən sonra azı 90 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi qiymətlərin 1 faizi həcmində (teklifin təminatı) bank zəmanəti (zərflərin açıldığı gündən ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayış;
- iddiaçının son bir il ərzində maliyyə vəsaiti haqqında bank tərəfindən verilmiş arayış;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə məişət və uyğunluq sertifikatları;
- dövlət satınalmaları müsabiqəsində iştirak etmiş oxşar işlərə dair son 3 ildə bağlanmış müqavilələrin surəti (təsdiqlənmiş formada);
- müəssisənin rəhbərinin məhkumluq haqqında arayışı (notarial təsdiqlənmiş);
- mikro, kiçik, orta və ya iri sahibkarlıq subyektinə aid olmasına dair məlumat;
- tikinti işlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı müvafiq li-senzilya.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dil-dəki tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). İddiaçıların tenderə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalan təşkilata ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə aid sənədləri 06 aprel 2022-ci il saat 12:00-a kimi, tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini möhürlənmiş zərfdə Nəcəfzadə Rəfiyev, 17 ünvanına 15 aprel 2022-ci il saat 12:00-a qədər təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri 18 aprel 2022-ci il saat 12:00-da Nəcəfzadə Rəfiyev, 17 ünvanında açıqlanacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri açılış prosedurunda iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! “AZƏRBAYCAN”

qəzetinə 2022-ci il üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

“Azərpoçt” MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
“Qaya” firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
“Region Press” MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
“Səma-M” MMC	(012) 594-09-59
“Ziya” LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
“Pressinform” MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
“City press” MMC	(055) 819-09-26

1 illik
124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq
62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq
31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə
üzlaşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli
telefonla zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC “Dənizçi” MTK-nın 1-ci mərtəbəsi uşaq bağçası olmaqla yüksəkmərtəbəli yaşayış binalarında MDF boyalı qapıların quraşdırılması (MDF) (1A,1B, 2A,2B) (mal-material və işçiliklə birlikdə) xidmətlərinin satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 07 mart 2022-ci il saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surət) tərtib olunmalıdır (xarici dil-dəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263.

Tender komissiyası

Sərhəd naryadına silahlı müqavimət göstərən narkotik vasitə qaçaqmalçısı saxlanılıb

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) dəniz sərhədlərinin etibarlı mühafizəsi, Xəzər dənizində rejim qaydalarına nəzakətini gücləndirilməsi və qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə istiqamətində tədbirləri davam etdirir.

DSX-nin Mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, fevralın 21-də saat 01:05 radələrində DSX Sahil Mühafizəsinin Cənub regional şöbəsinin “Kələdhəne” sahil nəzakət bölməsinin xidməti ərazisində Şahağacı kəndinin cənubunda sahiləndən təqribən 40 metr məsafədə içərişində iki nəfərin olduğu “Mitsubishi Pajero” markalı “10-RS-565” dövlət nömrə nişanlı avtomobilin əraziyə yaxınlaşması, nəqliyyat vasitəsindəki şəxslərdən birinin özünü şübhəli aparması və ətrafı müşahidə edərek kollaquda gizlədilmiş bir kiseni götürməsi sərhəd naryadının diqqətini cəlb edib.

Sərhəd naryadının “Dayan” əmrinə tabe olmayan şübhəli şəxslər ərazidən kiseni götürüb avtomobilə hədəfə atəş açaraq sərhəd naryadının iki üzvünə yüngül xəsarət yetirib. Ərazidə xidmət aparan naryad tərəfindən havaya xə-

Onların Astara rayon sakinləri 1978-ci il təvəllüdü Ağayev Qurban Fərhad oğlu və Ağayeva Gülşən Vəqif qızı olmaları müəyyən edilmişdir. Narkotik vasitədən istifadəyə görə əvvəllər də məhkum olmuş Q.Ağayev saxlanılma zamanı silahlı müqavimət göstərmişdir. O, üzərində olan “BLOW-TR-14” markalı travmatik tapançadan bir neçə dəfə atəş açaraq sərhəd naryadının iki üzvünə yüngül xəsarət yetirib. Ərazidə xidmət aparan naryad tərəfindən havaya xə-

bərdarlıq atəşi açıldıqdan sonra dərhal təcili yardım tədbirləri həyata keçirilib, hərbi qulluqçular şücaət və yüksək peşəkərlilik göstərərək cinayətkarı saxlayıblar.

Hadisə yerindən götürülmüş kisenə baxış keçirilərkən içərişində ümumilikdə 16 kiloqram 965 qram narkotik vasitə (4 kiloqram 85 qram marixuana, 9 kiloqram 920 qram tiryək, 2 kiloqram 90 qram metamfetamin və 870 qram heroin) aşkarlanaraq götürüldü.

Q.Ağayevin dəfələrlə məhkum olunmasını və yaşadığı ərazidə narkotik vasitələrin satışı ilə məşğul olan şəxs kimi tanınmasını nəzərə alaraq, onunla bağlı zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilib. Astara Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları ilə birlikdə həmin şəxsin yaşadığı evə baxış keçirilib. Onun qarşısında rəflərin arasında gizlədilmiş bir kisenin içərişində 1 kiloqram 100 qram marixuana aşkar edilərək götürüldü.

Faktla bağlı əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyindən xidmətə istifadə üçün Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə verilmiş MN 0281532, MN 0281533, MN 0281534, MN 0281535, MN 0281536, MN 0281537 nömrəli 6 (altı) ədəd inzibati tənbehvermə haqqında qərar blanki nazirliyin yanında Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin Şəki Regional Şöbəsinə itirildiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası və katibliyin əməkdaşları katiblik müdirinin köməkçisi Fərid Əbilova əzizi

FAMIL ƏBİLOVUN

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi iş yoldaşları Elçin İbrahimova əzizi

NURIYYƏ CƏLİLOVANIN

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməsi, “Azərbaycan Nəşriyyatı” MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 5628
Sifariş 516
Qiyməti 40 qəpik

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33